Daraban: DNA nu a distrus capitalul românesc / Țeapa Tupolev în România

ROMÂNIA
Newsweek®
8-14.02.2019

FOTO: NEMETHI BARNA

Anul 2 ■ Numărul 40 ■ Preț: 11,90 lei

MIRCEA CĂRTĂRESCU:

„Mor cu ei de gât sau trăiesc liniștit?“

Vrancart®

Aproape de tine, aproape de natură

rompaper

Producem cu mândrie, în ROMÂNIA:
- hârtie pentru carton ondulat
- carton ondulat și ambalaje din carton ondulat
- hârtii igienico-sanitare

Suntem prietenoși cu natura:
- colectăm la nivel național peste 30% din deșeurile din hârtie și carton

ROMANIAN GOOD - BUN ROMÂNESC

Produs în ROMÂNIA

Strada Ecaterina Teodoroiu 17, Adjud - VN
T: +40 (237) 64 08 00, F: +40 (237) 64 17 20
www.vrancart.ro | office@vrancart.com

Vrancart
rompaper

Newsweek ROMÂNIA

8-14.02.2019 _ ANUL 2 _ NR.40

SUMAR

Periscop

06 **Economie**
Bugetul 2019, o fantezie de Darius Vâlcov
08 **Republica Moldova**
Rusia preia controlul. Bucureștiul, absent

Opinii

10 RĂZVAN CHIRUȚĂ
Vitamina D, cu d de la dictatură
MIHAI DUȚĂ
Pitagora, anchetat după ROBOR
11 CRISTIAN PREDA
Cormoran

Periscop

12 **Diplomație**
Interpol nu sprijină „vânătoarea" lui Erdogan
14 **Economie**
MIHAI DARABAN:
DNA nu a distrus capitalul românesc
18 **Pionii lui Putin**
Cum a evitat România țeapa Tupolev
22 **Dosarele CNSAS**
Povestea necunoscută a unui mare intelectual român
26 **Roexit**
Presa și politicienii care vor o Românie anti-occidentală

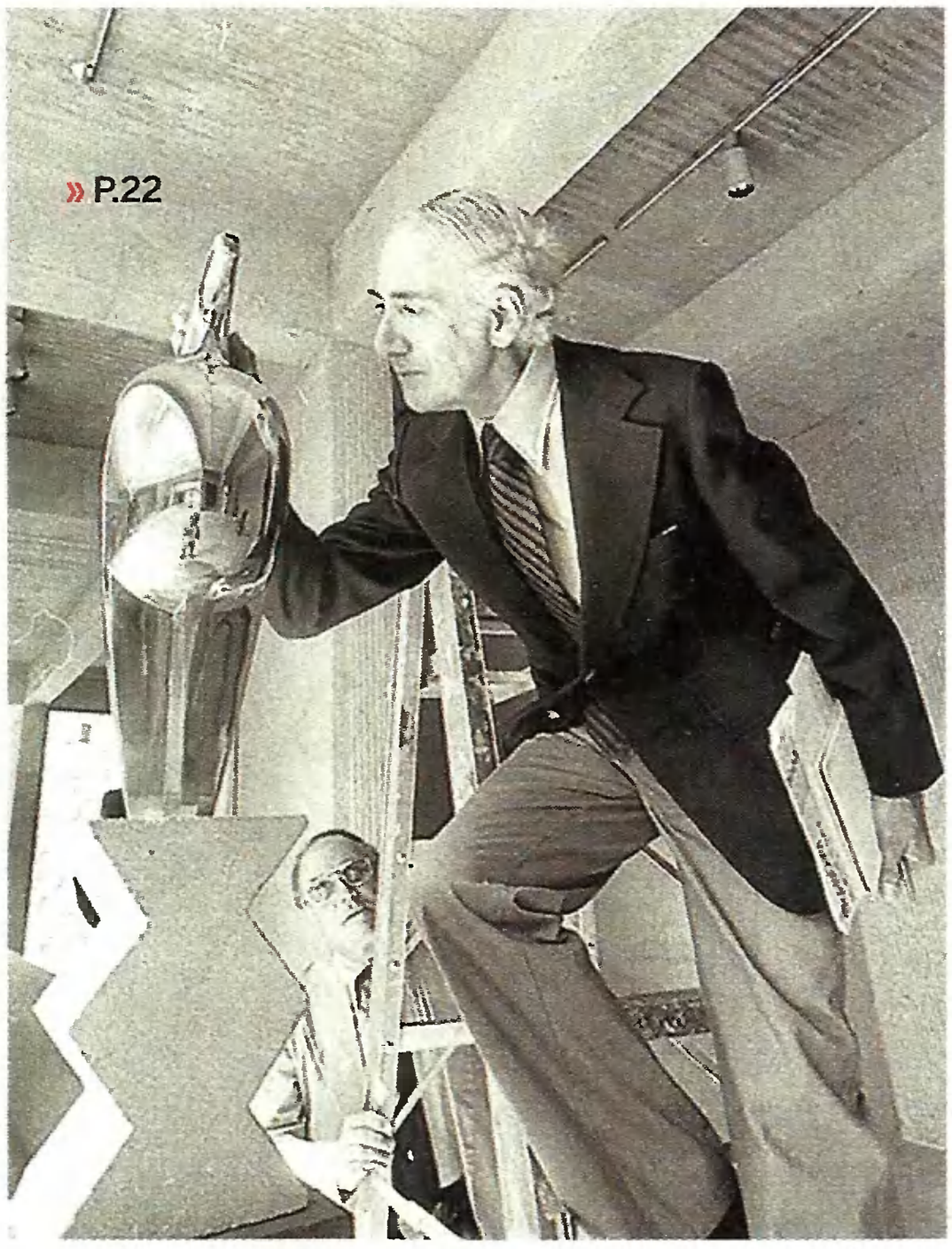

» P.22

Internațional

28 **Inamicul public nr. 1**
Creatorii lui Soros
32 **SUA**
Marile speranțe
36 **Sănătate**
Remediu împotriva „anti-vacciniștilor"

Dosar

38 MIRCEA CĂRTĂRESCU:
„Mor cu ei de gât sau trăiesc liniștit?"

Magazin

46 **Istorie**
De ce încearcă Rusia să „spele" imaginea Armatei Roșii
50 **Teatru și dans**
Doi români la Paris
52 **În rodaj**
Opel Grandland X 1.5 Turbo D Ultimate AT8
54 **Legende pe roți**
SAAB: Născut din avioane, ucis de criză, resuscitat electric
56 **Film**
Moartea unui secretar general al ONU. Conspirația românească
58 **Călătorii**
Dubai, o vacanță la soare cu fum din roți
60 **Tehnologie**
Futurelight, rulota-cort a viitorului

Calendar

62 Disidența românească: „Mișcarea Goma"

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

REDACTOR-ȘEF _ Răzvan Chiruță

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ Cătălin Prisacariu

Online manager _ Ștefan Onica
Senior editor _ Mircea Marian
Senior editor _ Silviu Sergiu
Senior editor _ Mihai Duță
Senior editor _ Petre Bădică
Senior editor _ Ramona Ursu
Editor _ Flavia Drăgan
Editor _ Răzvan Scăești eanu
Reporter special _ Petru Zoltan
Reporter _ Adelina Sahlean
Contributori _ Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Cristian Preda, Iulian Fota

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

TRADUCERE

Monica Ady

GRAFICĂ

Cătălin Zaharia

FOTO

INQUAM PHOTOS shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81
0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
IPG Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

CHICAGO, STATELE UNITE

Vortex polar

În dimineața zilei de miercuri, 30 ianuarie, temperatura în orașul american Chicago a scăzut până la -46 grade Celsius, doborând recordul stabilit în 1966. Orașul de pe malul Lacului Michigan, înghețat în totalitate, s-a confruntat cu valul de frig de origine polară care a lovit centrul și nordul Americii.

DANIEL ACKER/BLOOMBERG VIA GETTY IMAGES

KUALA LUMPUR, MALAEZIA

Trăiască Regele!

Conducătorul sultanatului Pahang, Abdullah Sultan Ahmad, a fost încoronat noul rege al Malaeziei, în cadrul unei ceremonii desfășurate pe 31 ianuarie 2019. În imagine, noul suveran este alături de soția sa, Tunku Azizah Aminah Maimunah Iskandariah Sultan Iskandar, noua regină a Malaeziei.

DANIEL ACKER/BLOOMBERG VIA GETTY IMAGES

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Cioloș președinte!

Dacian Cioloș a fost ales președinte al Partidului Libertate, Unitate si Solidaritate (PLUS). Votul a avut loc în cadrul Convenției Naționale a formațiunii recent înființate, ce a avut loc sâmbătă, 26 ianuarie 2019.

INQUAM PHOTOS/OCTAV GANEA

LONDRA, ANGLIA

Designerul visurilor

„Christian Dior: Creatorul Visurilor". Acesta a fost titlul prezentării de modă ce a avut loc în Muzeul Victoria & Albert, pe 30 ianuarie 2019.
Cu acest prilej, casa de modă a celebrului designer a ales o manieră originală de a-și prezenta creațiile.

EAMONN M. MCCORMACK/GETTY IMAGES

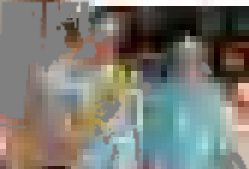

+plus

ECONOMIE

Bugetul 2019, o fantezie de Darius Vâlcov

Ca să fericească pe aproape toată lumea, guvernarea PSD a crescut din condei PIB-ul, precum și încasările la buget, iar cursul euro/leu a fost coborât la un nivel mult sub cel la care se află deja.

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

ÎN CONSECINȚĂ, ȘI ALOCĂRILE BUGETARE AU CRESCUT substanțial, pe hârtie. Dar, cu excepția primarilor din marile municipii, nicio altă entitate bugetară nu și-a exprimat nemulțumirea față de oferta cabinetului Dăncilă.

Nouă miliarde de euro în plus

Bugetul pe 2019 este construit pe o estimare de creștere a PIB-ului de 5,5%, estimare oferită de Comisia Națională de Prognoză, condusă de Ion Ghizdeanu, dar aflată, de facto, sub controlul lui Darius Vâlcov.

Această estimare pare a fi în contradicție cu datele oferite de Institutul Național de Statistică pentru anul trecut. Statistica a arătat că, în primele trei trimestre din 2018, România a avut o creștere trimestrială de 4,2%. Mai mult, cursul euro/leu a fost estimat, în proiectul de buget pentru 2019, la 4,67 lei/euro, deși această monedă a depășit de mai multe zile pragul de 4,7 lei.

Comisia Națională de Prognoză se menține optimistă până în 2022, când anticipează un curs de 4,58 lei/euro.

DOSARELE CNSAS
Povestea necunoscută a unui mare intelectual român » P.22

În plus, Executivul crede că va colecta 341 miliarde de lei în 2019, adică 33,4% din PIB-ul estimat. Ultimele date publice arată că, în 2018, veniturile la buget au fost de 295 de miliarde de lei, adică 31,1% din PIB.

În consecință, PSD speră ca ANAF să crească nivelul colectării cu aproximativ 13%. În 2019, Executivul susține că va cheltui 341 de miliarde de lei (față de 300,3 miliarde, în 2018), iar deficitul va fi de 2,55%, față de 2,88%, în 2018.

Salariile, 10% din PIB

Deși Fondul Monetar Internațional a insistat că cheltuielile salariale nu trebuie să depășească 8% din PIB, pentru a fi sustenabile, în bugetul pentru 2019 acestea vor atinge pragul de 10%, adică 102 miliarde de lei.

Chiar guvernul PSD aprecia, în mai 2017, după discuțiile cu FMI, că acesta este nivelul pe care îl poate susține economia României: „Ponderea în PIB a majorărilor salariale anuale va fi menținută la un nivel sustenabil de circa 8%".

Creșterea cheltuielilor de personal va fi de 19% față de 2018. Anul trecut, aceste cheltuieli s-au majorat cu 23,7% față de 2017.

Totuși, creșterile cheltuielilor salariale sunt inegale între ministere. De exemplu, la Ministerul de Interne, cheltuielile salariale în bani se majorează cu 27%, iar în cel al Apărării cu 30%.

În Ministerul Sănătății, această creștere este de doar 13,81%, iar la Educație de 30%.

În Ministerul Public, acest capitol bugetar este majorat cu doar 0,13%, față de 2018. De altfel, DNA și DIICOT sunt printre puținele instituții la care bugetul alocat a scăzut, cu 6%, respectiv 13%.

Pensiile plătite în sistemul asigurărilor de stat se vor majora cu 15%, dar abia de la 1 septembrie, cu câteva luni înainte de alegerile prezidențiale.

Asistența socială reprezintă 10,7% din PIB, adică 109,8 miliarde de lei.

SRI, criticat, dar cu buget majorat

Subvenția pentru pensiile speciale ale militarilor – prinsă în bugetele Ministerului Apărării, al celui de Interne și al SRI – rămâne la opt miliarde de lei, aproximativ la fel ca în 2018.

Cresc însă substanțial bugetele serviciilor speciale, deși Liviu Dragnea le-a atacat constant și chiar a amenințat că le va tăia alocările. „Una dintre cele mai mari probleme de securitate națională o reprezintă asta: că miliarde de euro nu au intrat în bugetul țării, ca să facem autostrăzi, școli, spitale. Aici SRI trebuia să intervină. Dacă tot cer în fiecare an buget mai mare și au primit, să ne prezinte și nouă dacă au sesizat pe cineva. Adică ei nu știu lucrurile astea?", afirma Dragnea, la 27 decembrie 2018.

La acest serviciu, în 2019, creditele de angajament vor crește cu 10%, iar cele bugetare cu 4,82%. Dar, pe lunga listă de misiuni legale ale acestui serviciu nu apare cuvântul „corupție".

În 2019, SRI, SIE, STS și SPP primesc, împreună, 3,6 miliarde de lei, față de 3,17 miliarde de lei, în 2018. La STS, bugetul explodează cu un plus de 70%. Atât SPP, cât și STS au arătat că au nevoie de mai mulți bani în 2019, având în vedere faptul că România asigură președinția rotativă a Consiliului UE. De altfel, chiar și premierul Viorica Dăncilă a acceptat ca, de la începutul anului, să fie protejată de SPP, după ce inițial, în 2017, susținuse că nu are nevoie de această escortă.

Banca Moscovei primește bani de la PSD

Discret, regimul Dragnea își consolidează poziția în cadrul Băncii Internaționale de Investiții, o entitate controlată de Moscova care, recent, și-a transferat sediul la Budapesta, unde regimul Viktor Orban este tot mai prietenos cu cel al lui Vladimir Putin.

La articolul 31 din legea bugetului se prevede: „Se aprobă majorarea capitalului deținut de România, în calitate de membru la Banca Internațională de Investiții, cu suma de 3.650.000 euro, conform deciziei Consiliului de administrație al Băncii Internaționale de Investiții de creștere a capitalului subscris vărsat la Banca Internațională de Investiții cu 100.000.000 euro în limita capitalului subscris și nevărsat al statelor membre".

Banca Internațională de Investiții este înființată de Uniunea Sovietică în anii '70, și reînființată în 2012. În prezent, statele membre BII sunt, în afară de Federația Rusă, foste state comuniste care mențin relații bune cu regimul Putin: Bulgaria, Ungaria, Republica Socialistă Vietnam, Cuba, Mongolia, Republica Slovacă și Republica Cehă.

România a ratificat aderarea la BII sub fosta guvernare tehnocrată, a lui Dacian Cioloș. Nota de fundamentare este semnată de trei miniștri: Anca Dragu de la Finanțe, Lazăr Comănescu de la Externe și Raluca Prună de la Justiție.

Totuși, bugetul de stat alocă 460 de milioane de euro și pentru constituirea capitalului social al Fondului de Investiții al Inițiativei celor Trei Mări, structură a cărei înființare a fost convenită anul trecut la București de Austria, Bulgaria, Croația, Cehia, Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și Ungaria.

De asemenea, este majorat capitalul CEC cu 940 de milioane de lei, dar după respectarea procedurilor europene privind ajutorul de stat.

REPUBLICA MOLDOVA

Rusia preia controlul. Bucureștiul, absent

În totala indiferență a politicienilor români, pe 24 februarie vor avea loc alegeri parlamentare în Republica Moldova. Deși nu există sondaje credibile, se conturează o înfrângere a taberei pro-europene.

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

PE LOCUL I SE VA SITUA, CEL mai probabil, Partidul Socialist din Republica Moldova (PSRM), condus oficial de Zinaida Greceanîi, dar aflat, de facto, sub controlul politic al președintelui filo-rus Igor Dodon.

Problema pare a fi dacă PSRM va putea atinge de unul singur o majoritate care să-i permită să alcătuiască Guvernul, adică să obțină 51 de mandate în viitorul Legislativ, sau va fi nevoit să ceară ajutorul Partidului Democrat, condus de oligarhul Vladimir Plahotniuc. O a doua variantă este ca Plahotniuc să creeze o majoritate împreună cu candidații independenți, inclusiv cei asociați cu PSRM, și cu reprezentanții Partidului Politic Șor (PPS), condus de Ilan Șor, suspect în devalizarea mai multor bănci. În sfârșit, există posibilitatea ca nicio majoritate să nu poată fi alcătuită și să se ajungă la noi alegeri.

O mită electorală de la Putin

Guvernarea de la Moscova i-a dat o mână de ajutor socialistului Dodon care, în noiembrie 2018, a anunțat că, de la 5 ianuarie 2019, după discuții cu Vladimir Putin, au fost anulate taxele vamale la exporturile către Rusia pentru o serie de produse: mere, pere, caise, vișine, struguri și vin. Măsura expiră după șase luni, în iulie 2019, adică după ce Rusia va ști noua configurație politică din Basarabia.

Totuși, favoarea făcută de Putin lui Dodon s-a dovedit a fi inaplicabilă: Rusia a interzis importurile unor produse agroalimentare care tranzitează Ucraina, măsură ce lovește direct în exporturile din Moldova. Varianta tranzitării acestor produse prin alte țări ar fi prea scumpă.

Dodon a mai anunțat, tot în noiembrie 2018, că aproximativ 180 mii de moldoveni care au încălcat legislația și au interdicția de a intra pe teritoriul Federației Ruse vor beneficia de amnistie.

Plahotniuc aranjează sistemul

În toamna lui 2017, Parlamentul Republicii Moldova, dominat de Partidul Democrat, a modificat sistemul electoral și a introdus un sistem mixt de alegere a Parlamentului. Socialiștii lui Dodon au susținut acest proiect.

Astfel, din cele 101 de mandate în Legislativul de la Chișinău, 50 vor fi alese în sistemul pe listă, toate raioanele constituind o circumscripție electorală. Pragul este de 6% pentru partide (ridicat de la 4%) și 8% pentru alianțe.

Alte 51 de mandate vor fi alese prin sistemul uninominal într-un singur tur, așa cum se aleg în România primarii. Sunt organizate 46 de circumscripții pe teritoriul controlat de autoritățile Republicii Moldova, din care 11 circumscripții pe teritoriul municipiului Chișinău, 2 circumscripții pe teritoriul municipiului Bălți și 2 circumscripții pe teritoriul Găgăuziei, 2 circumscripții pe teritoriul Transnistriei, precum și 3 circumscripții în Diaspora.

Comisia de la Veneția a apreciat drept „inoportun" acest sistem mixt de vot, mai ales experimentarea sistemului uninominal. „Vor să conserve sistemul oligarhic pe care l-au clădit. Ne mișcăm spre dictatură!", a avertizat Maia Sandu, copreședinte al Blocului electoral „ACUM Platforma DA și PAS", principala formațiune pro-europeană.

Opoziția a criticat, pe lângă sistemul uninominal de vot, și faptul că s-au înființat două circumscripții în Transnistria și doar trei în Diaspora. La o populație estimată la 3,4 milioane de locuitori (inclusiv Transnistria), circa 800.00 de cetățeni moldoveni trăiesc sau lucrează în străinătate. Aproximativ jumătate din aceștia ar munci în Rusia.

În 23 ianuarie 2019, Maia Sandu a cerut guvernului de la București să pună presiune asupra Chișinăului: „Noi ne dorim ca autoritățile de la București să transmită mesaje foarte clare pentru ca regimul de la Chișinău să asigure alegeri libere și corecte. Alegerile libere și corecte nu sunt numai pentru a menține procesul democratic, dar și pentru ca la hotarul României să nu ajungă Rusia, să nu fie pierdută definitiv Republica Moldova pentru Occident și pentru România". Niciun oficial al guvernului PSD nu i-a răspuns public.

În plus, pentru ca situația să fie și mai complicată, la propunerea formațiunii conduse de Plahotniuc, în aceeași

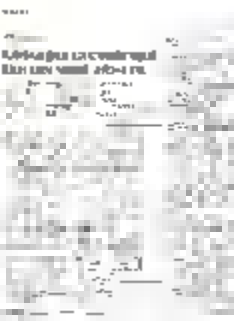

FRAUDE ELECTORALE
Oligarhul Vladimir Plahotniuc, bănuit a fi agent SIE, face jocurile în politica din Moldova. Maia Sandu a cerut guvernului de la București să pună presiune asupra Chișinăului.

zi cu alegerile se organizează și două referendumuri. La primul referendum, întrebarea este: „Sunteți pentru reducerea numărului deputaților din Parlament de la 101 la 61?". La al doilea, alegătorii sunt invitați să răspundă la întrebarea: „Sunteți pentru ca poporul să poată revoca (demite) deputații din funcție dacă nu își îndeplinesc corespunzător obligațiile lor?".

În consecință, alegătorii vor primi, la 24 februarie, patru buletine de vot: unul pentru alegeri în cadrul votului pe listă, altul pentru alegerile uninominale, plus două pentru referendumuri.

FOTO: BALCANICAUCASO.ORG/ELENA COVALENCO

Tabăra pro-europeană, divizată

Deși este evident că tabăra pro-europeană ar fi trebuit să se alieze pentru a avea șanse mai mari în alegerile în sistem uninominal, acest lucuru nu s-a întâmplat. Cel puțin trei formațiuni se declară pro-europene și, într-o măsură mai mare sau mai mică, susțin unirea cu România: Blocul ACUM, condus de Maia Sandu și Andrei Năstase, Mișcarea Populară Antimafie, condusă de Sergiu Mocanu și Daniela Bodrug, și Partidul Liberal, unde președinte este Daniel Chirtoacă, fostul primar al Chișinăului, iar președinte de onoare este Mihai Ghimpu, fost președinte al Legislativului de la Chișinău.

Inițial, Chirtoacă, Năstase și Maia Sandu intenționau să coopereze. Disputa dintre Blocul ACUM și PL a început când Maia Sandu și Andrei Năstase au anunțat că liberalii au întârziat cu lista de candidați care urmau să fie incluși pe circumscripții, lăsându-le libere doar anumite localități, pe care PL-ul nu le-a acceptat. Chirtoacă i-a numit trădători pe Maia Sandu și Andrei Năstase și l-a atacat pe acesta din urmă pentru implicarea în privatizarea Air Moldova, în anul 2000.

Și Mișcarea Antipopulară Antimafie a lovit, constant, alianța ACUM: „Noi am numărat cel puțin 15 persoane care merg astăzi pe listele Blocului ACUM și vor fi foarte buni candidați, dacă ajung deputați, să fie într-o alianță de guvernare a lui Plahotniuc, care să voteze pentru Plahotniuc în funcția de prim-ministru, fie pentru un alt om al lui Plahotniuc".

Andrei Năstase a câștigat, anul trecut, alegerile pentru funcția de primar al Chișinăului, dar o judecătoare a invalidat victoria sa.

RĂZVAN CHIRUȚĂ

Vitamina D, cu d de la dictatură

Vitamina D este prezentată, pe acele site-uri unde bolile sunt tratate cu felii de ceapă în șosete și usturoi în nas, ca fiind „vitamina minune" ce oferă protecție împotriva unor forme de cancer, a infarctului, a bolii Alzheimer, a diabetului sau chiar a depresiei.

Dar specialiștii din sănătate nu sunt tocmai de acord cu aceste „beneficii", căci nu există studii care să demonstreze că o administrare excesivă a vitaminei ar face cu adevărat bine. Și, prin urmare, specialiștii recomandă prudență în administrarea unor suplimente de vitamina D.

Practic, Liviu Dragnea nu putea alege, atunci când a vrut să fie din nou zeflemitor cu propiul popor, o vitamină mai potrivită pentru situația sa politică. Să ne amintim. Referindu-se la faptul că tot el a alocat, în bugetul pentru 2019, sume mărite pentru serviciile secrete, liderul PSD s-a apărat ipocrit: „I-am rugat să analizeze sumele alocate serviciilor secrete. Cred că sume importante de aici pot fi realocate către sănătate, de exemplu. Eu mă gândesc la un program de acordare gratuită pentru toți copiii din România de vitamina D, este tot un program de siguranță națională".

Ei bine, da, vitamina D este însuși Liviu Dragnea.

Omul acesta, de care se lipește tot mai des expresia „dictator de carton", a obținut cel mai bun scor electoral al PSD, după Iliescu, prezentându-se exact ca acest controversat supliment: promitea să rezolve toate problemele românilor mărindu-le fără discernământ pensiile și salariile, micșorându-le, fără bază reală, impozitele, construindu-le, fără acoperire, spitale regionale, autostrăzi, școli, grădinițe.

Practic, Liviu Dragnea a câștigat cu un program de guvernare minune – și care i-a minunat pe economiști – ce promitea să alunge tot răul din viața noastră, inclusiv depresia de a trăi într-o țară înapoiată.

Și a fost exact pe dos. Bugetarii au simțit, pentru doi ani, o înviorare a salariului, dar nu toți, iar asta a crescut ura din sistemul de stat între cei privilegiați peste noapte și cei care nu, pensionarilor li s-a ridicat pensioara, dar inflația a cam acoperit până la urmă această creștere.

Economia a crescut, într-adevăr, pe consum, dar asta a fost ca o petrecere în care am băut și am mâncat creditul de la bancă, iar acum începe să ne doară capul de la mahmureală și de la spaima că nu vom avea de unde plăti înapoi.

Dar pentru cei mai mulți, vitamina Dragnea s-a dovedit o vitamină toxică, care i-a scos în stradă, de furie, sau din țară, cu totul, de disperare. Vitamina minune s-a dovedit o țeapă, la care renunță acum până și foștii aliați ai „dictatorului de carton", tovarășii de ticăloșie care caută, deja, o altă vitamină electorală.

Vitamina D mai este cunoscută și ca „vitamina Soarelui". Ce potrivire frumoasă, nu-i așa? Căci da, admnistrarea unui tratament legal corect, care să-l scoată de la putere pe Liviu Dragnea, nu ar face decât să aducă, în sfârșit, soarele și pe strada noastră. N

RĂZVAN CHIRUȚĂ
este redactor-șef al Newsweek România

MIHAI DUȚĂ

Pitagora, anchetat după ROBOR

Sunt în continuare uluit de tupeul unor șmecherași de a inventa dușmani pentru orice nerealizare din motive evidente de incompetență dublată de un apetit rudimentar pentru furt. Și, culmea, alți proști se grăbesc să-i creadă.

Mă aștept oricând ca vreun domn cu diplomă cumpărată la kilogram să propună o comisie parlamentară pentru anchetarea teoremei lui Pitagora. Păi de aia n-avem noi nimic în țară, pentru că, în loc să avem teoremele noastre, plecăm capul la teoremele altora. Unde mai pui că teorema asta a lui Pitagora este și foarte învechită, are peste 2.500 de ani. Fiind vorba despre un unghi drept, parcă-l și aud pe marele seralist Nicolicea spunând că-i o problemă de Drept. Sigur, sigur are el o teorie și despre asta, că e și inginer. Fără doar și poate va demonstra că ipotenuza face parte din statul paralel, iar Pitagora a fost subvenționat de Soros.

În consecință, ca urmare a noilor dezvăluiri, mulțimea vidă Codrin Ștefănescu va concluziona că insula Belina nici nu există.

Celebrii Rădulescu Mitralieră și Șerban Șoferul vor avea și niște fotografii din diferite momente ale vieții

lui Pitagora, care vor demonstra orice. Și, dacă stăm bine să ne gândim, nici tabelul lui Mendeleev nu e chiar în regulă. De unde știm noi că-i adevărat? Păi dacă scoți jumătate din elemente din el, nici n-ar mai găsi toți ciudații atâtea substanțe prin apă. Apa asta strămoșească, pângărită de multinaționalele feroce.

Până acum l-au arestat pe RASDAQ, dar ăsta a apucat să fugă din țară. ROBOR, un alt dușman al neamului, este anchetat. Mai are un pic și recunoaște tot. Urmează cursul leu/euro. Eu cred că aici trebuie să consulte un numerolog sau vreo cititoare în cafea. Ar vorbi mai pe înțelesul lor.

Faptul că o analfabetă e pusă în fruntea Guvernului, că un irresponsabil confundă desenele animate cu agricultura și că la Finanțe e un păcălici de club nu par chestii care să ne influențeze hotărâtor viața. Nici vorbă.

De vină este mereu altcineva, în general străinii. Sau, mai nou, românii care-s prieteni cu străinii sau care au nume străine.

Înfiorător este că mulți oameni preferă să creadă astfel de prostii aruncate din gura unor politicieni cu buzunarele doldora de bani, deși au lucrat toată viața lor la stat.

Orice fel de dovadă a incompetenței și a hoției lor ai aduce, te vor cataloga pe loc ca dușman al țării. Acum își imaginează și legi prin care să te pedepsească atunci când îți permiți să-i contrazici.

Probabil că merităm tot ce ni se întâmplă și era necesar să trecem și prin această încercare.

Prea ne moleșisem crezând că pământul e rotund. N

MIHAI DUȚĂ
este senior editor al *Newsweek România*

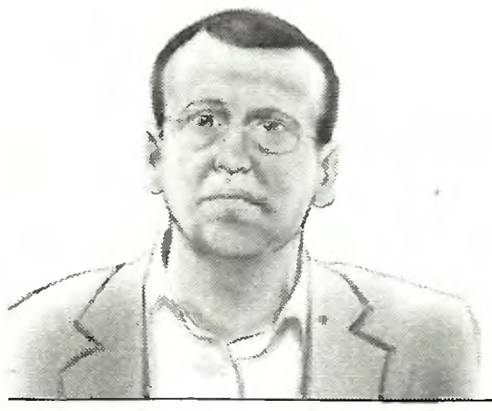

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

CRISTIAN PREDA

Cormoran

În ultimii ani, cuvântul din titlu era rostit la noi cel mai adesea de către comentatorii de fotbal, care foloseau pluralul „cormorani" pentru a-i numi pe jucătorii de la Liverpool. De curând, termenul a căpătat o viață nouă cu ajutorul ministrului Agriculturii.

Acesta a fost invitat la mijlocul lunii ianuarie într-o comisie a Parlamentului European, pentru a vorbi despre prioritățile guvernului din care face parte în cele șase luni ale președinției rotative a Consiliului UE. Petre Daea a rostit cu această ocazie cuvinte nepieritoare: „Cormoranii în România fac baie în piscine. Nu se mai feresc de oameni. De pescari – nici atât".

Înainte de a vorbi despre ceea ce a părut să fie o stranie declarație, unii au observat că onor. dl. ministru nu știa unde se află. Într-adevăr, cel care s-a făcut cunoscut ca apologet al oii a declarat, lăsând modestia la o parte, următoarele: „aveți, vă spun aici, un moment deosebit de important prin prezența subsemnatului în acest Consiliu". Numai că, așa cum notam mai sus, ipochimenul era în Parlament, nu la Consiliu. Să trecem, însă, peste acest „amănunt" și să vedem ce reacții a trezit referința la cormorani.

Cea mai seacă a venit de la ambasada Suediei din București, care a notat că în această țară nordică trăiesc 40.598 de Phalacrocorax Carbo Sinensis, așa cum li se zice cormoranilor pe latinește. Venerabilul Mihai Șora a pus cuvintele lui Daea în context, fiindcă mai mulți miniștri fuseseră în aceleași zile la Parlament, și a mărturisit: „am plâns văzând ce șerpi și broaște le ies pe gură la Bruxelles".

În schimb, un fan al ministrului pe nume Platon, liderul unei asociații de pescari, a explicat înțelepciunea șefului: el a descris mai întâi cormoranii ca pe „o specie oportunistă, [care] mănâncă orice prinde, până la 1 kg de [pește] pe zi" și a precizat că există metode de a-i ține la distanță de pradă, și anume „plase, tunuri de gaze, laser și sperietori de ciori", toate fiind inutile, întrucât „cormoranii sunt deștepți".

În discuție a intrat și un istoric pe nume Petre Opriș: el a arătat, într-un articol scris pentru Contributors, că intervenția lui Daea a fost, de fapt, un răspuns la o întrebare pe care o aranjase cu Norica Nicolai. Aceasta voia să audă de la colegul ei de coaliție un singur lucru, și anume că e de acord cu vânarea cormoranilor. Și mai interesant e faptul că dl. Opriș a legat episodul de la Bruxelles de o ședință din 1949 a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, în care temutul Vasile Luca cerea uciderea câinilor, argumentând că aceștia „distrug 30-40 de mii vagoane de porumb pe an" și propunând ca din pieile lor să se facă „mânuși și ghete de copii".

De la PMR la PSD, de la câini la cormorani... N

CRISTIAN PREDA
este europarlamentar și profesor de științe politice la Universitatea București

DIPLOMAȚIE

Interpol nu sprijină „vânătoarea" lui Erdoğan

Interpol nu va coopera pentru prinderea cetățenilor turci considerați de Ankara „teroriștii lui Gülen". România este mult mai maleabilă.

Destinatar:
MINISTERUL JUSTIȚIEI
DIRECȚIA DREPT INTERNAȚIONAL ȘI COOPERARE JUDICIARĂ

Termen: URGENT Fax: 0372 041 084

Urmare a solicitării dumneavoastră din data de 22.08.2018, în dosarul cu numărul de mai sus, prin care ne solicitați informații privind situația cetățeanului turc [redacted] acestea fiind necesare soluționării cererii de extrădare, avem onoarea să vă comunicăm următoarele:

Vă rugăm să aveți în vedere faptul că *Secretariatul General al Organizației Internaționale de Poliție Criminală - INTERPOL a interzis folosirea canalelor de comunicare Interpol pentru a relaționa în legătură cu orice problemă ce privește lovitura eșuată de stat din Turcia, din anul 2016* întrucât contravine art. 3 din Constituția acestei instituții. Măsurile instituite prin art. 3 al Constituției INTERPOL, stipulează că Organizația Internațională de Poliție Criminală - INTERPOL nu poate interveni în problematici cu caracter politic, militar, religios sau rasial.

Cu deosebită stimă,

ÎMPUTERNICIT DIRECTOR,

RELAȚII
Viorica Dăncilă s-a întâlnit cu președintele turc Erdoğan, la Ankara (sus). Interpol refuză să coopereze cu Turcia pentru extrădarea simpatizanților lui Gülen. Nu și România

ÎN IULIE 2016, ÎN TURCIA A AVUT loc o lovitură de stat eșuată. Evenimentul a fost folosit de președintele Recep Tayyip Erdoğan pentru a accelera epurarea și chiar arestarea simpatizanților clericului musulman Fethullah Gülen, acuzat că ar fi sprijinit lovitura de stat.

Regimul Erdoğan face presiuni pentru ca cetățenii turci acuzați că ar avea legături cu mișcarea Gülen, să fie extrădați.

„Nu vom uita ajutorul României la lovitura de stat din 15 iulie. Vom lua legătura strâns cu autoritățile române pentru a ne sprijini și a face pașii necesari împotriva persoanelor și instituțiilor din România care au legături cu Feto (Mișcarea Fethullah Gülen n.r.)", a spus președintele Turciei la o întâlnire cu premierul Dăncilă. Aceasta nu a avut nicio reacție.

După opt luni de insistențe, în luna decembrie, Ministerul de Justiție de la București a cedat și a decis reținerea jurnalistului turc Kamil Demirkay, deși probele din dosarul de extrădare erau politice și „fabricate" de președintele turc Recep Tayyip Erdoğan.

Un document arată că, acolo unde autoritățile de la București au fost cooperante, Interpol a refuzat colaborarea. Astfel, într-o cerere de extrădare a unui cetățean turc adresată Ministerului Justiției de la București, se susține: „Vă rugăm să aveți în vedere faptul că Secretariatul General al Organizației Internaționale de Poliție Criminală – Interpol a interzis folosirea canalelor de comunicare Interpol pentru a relaționa în legătură cu orice problemă ce privește lovitura de stat eșuată din Turcia din anul 2016, întrucât contravine articolului 3 din Constituția acestei instituții. Măsurile instituite prin Articolul 3 al Constituției Interpol stipulează că Interpol nu poate interveni în problematici cu caracter politic, militar, religios sau rasial".

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

Interpol este cea mai mare organizație internațională de poliție, cu 190 de țări membre

Cum se face umărirea

Newsweek România a scris, pe 8 iulie, că puterea politică de la Ankara a dat publicității „Decretul numărul 701", care conținea numele a 11.000 de funcționari turci din întreaga lume care urmau să fie expulzați în Turcia. Singura lor „vină" este aceea că ar simpatiza cu Mișcarea Hizmet a clericului musulman Fethullah Gülen, identificat de Recep Tayyip Erdoğan drept dușmanul său de moarte. Pe listă au apărut numele a doi cetățeni turci aflați pe teritoriul României și care au cerut azil politic.

Preș în fața turcilor

În primăvara anului 2017 am scris că cetățeanului turc Cesur Soner i-a fost reținut pașaportul în timp ce se îmbarca pe aeroportul Otopeni. Cererea de reținere a pașaportului a venit din partea Ambasadei Turciei din București. La acea dată, în pofida oricăror uzanțe diplomatice, Ministerul Afacerilor Externe de la București s-a conformat „poruncii" autorităților turce și a fost de acord să rețină pașaportul diplomatului turc. N

Plăcerea
de a conduce

KNOW YOU CAN.

NOUL BMW X5.

BMW X5 xDrive40i: Consum mixt de combustibil, în l/100 km: 8,5 – 8,8, emisii medii de CO2, în g/km: 193 – 200

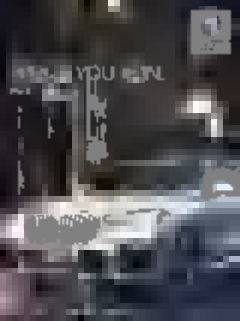

ECONOMIE

DNA nu a distrus capitalul românesc

MIHAI DARABAN CONDUCE DIN 2014 CAMERA DE COMERȚ și Industrie a României (CCIR), timp în care a reușit să desprindă imaginea acestei instituții de scandalurile din perioada în care era condusă de Mihail Vlasov.

Mihai Daraban a absolvit Politehnica București și, la momentul alegerii în fruntea (CCIR) era director comercial al grupului de firme Histria.

O perioadă, a deținut și funcția de vicepreședinte a Clubului Farul din Constanța. La finalul lui 2018, Mihai Daraban a fost unul din cei mai duri critici ai ordonanței de urgență 114/2018, denumită de PSD „taxa pe lăcomie".

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

În interviul acordat *Newsweek România,* președintele CCIR și-a menținut criticile față de această ordonanță, a explicat

efectele diminuării luptei anticorupție și a contrazis tezele lui Sebastian Ghiță, potrivit căruia DNA a distrus oamenii de afaceri autohtoni pentru a face loc, pe piața din România, multinaționalelor.

Newsweek România: **Ați fost un critic al ordonanței pe care PSD a denumit-o „taxa lăcomiei". Acum, că s-a emis, ce se mai poate face?**

Mihai Daraban: În primul rând, să așteptăm să devină lege în Parlament ca atunci să putem umbla la ea. Cât este ordonanță nu mai ai ce să mai faci. Ordonanța a fost făcută fără o consultare publică, o știm, lipsa dialogului social este la mare modă în România. Noi, mediul de afaceri, nu avem drept de vot nici măcar consultativ.

Nu sunteți în Consiliul Economic și Social?

Nu. Asta este...

Unde credeți că este cea mai mare problemă în această ordonanță, unde ar fi nevoie de o schimbare?

Problema este că sunt speriați investitorii. Sunt speriați cei din mediul bancar. Băncile, le iubim, nu le iubim, asigură finanțare în economie. Până la urmă, așa cum a fost și cu taxa de stâlp, tot consumatorul final va suferi. Toți își vor mări tarifele astfel încât să-și recupereze această taxă din vânzarea finală a produsului pe care-l au, sub toate formele lui.

Se simte deja pe piață că băncile au început să crească tarifele și să acorde finanțare mai greu?

A început să se simtă. Sunt bănci care aveau de gând să intre în România și sunt în expectativă. Chiar bănci din SUA care începuseră o anumită reclamă de a intra în România sunt pe stand-by pentru că sunt lucruri de natură să bulverseze acest mediu de afaceri, care este și așa foarte fragil.

Vă îngrijorează ce se întâmplă cu lupta anticorupție în România?

Da, categoric. Ne îngrijorează pentru că am fost cunoscuți și catalogați ca atare. Din păcate, mai ales vorbind de partenerii străini... pentru că, până la urmă, această luptă anticorupție creează acel climat și investitorii înțeleg că sunt sprijiniți de lege în țara în care investesc. Lucrurile sunt foarte simple. Diminuarea luptei anticorupție... pentru că este diminuată spre zero... duce practic la o fugă, o alarmă dată în rândul investitorilor că România devine nesigură.

Sebastian Ghiță, dar nu e singurul care a avut această teorie, a spus: DNA-ul a distrus firmele românești și a ajutat investitorii străini!

Nu este adevărat. Pentru că, dacă e să luăm o foaie A4, o să vedeți că nu sunt mai mult de 20-25 de personaje care au ținut prima pagină, au ținut ore în șir de talk-show, dar nu sunt foarte mulți.

Eu am făcut un sondaj printre ai mei, la camerele de comerț, și la Buzău, și la Iași, și la Constanța, de unde sunt: câți oameni de afaceri au închis businessul din cauza DNA? O să aveți surpriza că mai deloc. Sunt niște nume sonore care au fost circulate în spațiul public excesiv, care, într-adevăr, au dus... Dar vă spun că nu vă ies mai mult de 20 de pacienți. Nu vă ies mai mult de 20 cu tot efortul pe care vreți să-l faceți. Aaa, au fost situații legate de faptul că suntem pe ultimul loc la digitalizarea administrației și ANAF-ul, în ignoranța sa, la cererea unui procuror, a pus poprire pe toate conturile societății respective de la toate băncile. Dacă erau 100.000 de lei invocate de procuratură, a pus poprire pe 100.000 de lei din toate băncile. Asta este o chestie pe care a simțit-o mediul de afaceri. Dar faptul că unii și-au închis afacerea din cauza DNA... Ce să vă spun?

Câți oameni de afaceri au închis businessul din cauza DNA? O să aveți surpriza că mai deloc

Ați spus în noiembrie 2017: vom fi foarte atenți cum se vor cheltui cei 2% din PIB pentru Apărare. Au trecut 15 luni, care-i impresia?

Achizițiile pe partea de air defence, cu rachetele Patriot, sunt de salutat. Îmi pare rău că acest program, al corvetelor, nu s-a finalizat, deși s-au trecut absolut toate procedurile. Procedurile sunt închise, motivația suspendării sau anulării - pentru că n-am înțeles foarte bine despre ce fază e vorba - este una puerilă. Că e ceva pe rolul unei instanțe, din partea unuia dintre competitori... Nu este nici hotărâre definitivă, nici măcar în primă instanță... Este o acțiune pe rol. Dacă guvernele României ar fi ținut cont de acțiuni pe rol, probabil că foarte mulți nu ar fi fost miniștri!

Presa a scris că, de fapt, câștigătorul ar fi fost Naval Group din Franța și guvernării nu i-a convenit acest câștigător...

Am citit și eu, chiar la *Newsweek România*, că Naval Group s-a clasat pe primul loc. Mi se pare normal clasamentul având în vedere că dintre cei trei ultimi participanți, singurul producător exclusiv militar este gruparea franceză. Restul... Și produsele pe care le-au scos francezii au participat pe câmpurile de bătălie. Am văzut că s-au tras rachete de pe fregatele și corvetele franceze în războaiele din Golf, chiar și în Siria a fost un val de rachete lansate de pe navele franceze.

MIHAI DARABAN

Uitându-ne și la palmares, faptul că gruparea franceză a făcut practic toată gama de nave militare de la submarin clasic și atomic până la avion cred că-i califică în a fi câștigători. Inclusiv prețul, probabil, a fost mai mic tot din aceste cauze, pentru că există foarte multă producție internă, spre deosebire de ceilalți, care importă.

Statul a preluat de la Daewoo șantierul naval Mangalia și, după aceea, a făcut o combinație cu Damen... A fost o afacere bună?

Eu mi-am dorit să fie bună. Problema rămâne... pentru mine personal este o mare nebuloasă cum s-a stins creanța băncilor coreene de un miliard de dolari, care o aveau pe Daewoo Mangalia. Această creanță, care era de patru miliarde pe tot grupul Daewoo, dar din câte am înțeles unul era pe Mangalia. Ei, această creanță... despre această închidere a ochilor de către băncile coreene cred că nu putem afla răspunsul decât în Coreea.

Pentru că este imposibil pentru instituțiile statului din România să afle cum s-a stins acea creanță. Mie mi se pare inclusiv tranzacția ciudată și prin prisma faptului că... credeți-mă, sunt cititor de TradeWinds, Lloyds List, revistele de specialitate din shippingul mondial... o asemenea tranzacție era pe prima pagină.

În lumea shippingului nu se întâmplă în fiecare săptămână ceva spectaculos. Această tranzacție ar fi trebuit să se aducă la cunoștința măcar lumii shippingului: domnule, știți că la Mangalia s-a schimbat patronul?

Nu am fost contactați de guvern la vizitele din Orient, deși puteam să construim cu oameni de afaceri interesați de zonă, să profităm de vizita unui înalt demnitar

MIHAI DARABAN, alături de comisarul european pentru buget și resurse umane, Gunther Oettinger

Ei, n-au prea apărut acest gen de știri... Sunt niște semne de întrebare. Probabil răspunsurile sunt mai degrabă în Coreea decât în România.

În ultima vreme ați mai avut un contact cu Guvernul, să vedeți care este pulsul...

Nu, n-am avut, deși ne-am fi dorit. Măcar la plecările doamnei prim-ministru prin străinătate, Camera de Comerț ar fi achiesat cu o delegație de oameni de afaceri, dar...

În marile turnee pe care le-a făcut în țările din Golf, n-ați fost contactați?

Nu am fost contactați, deși puteam să construim cu oameni de afaceri interesați de zonă, să profităm de vizita unui înalt demnitar al statului român ca să ni se deschidă uși la un alt nivel.

Eu am văzut în alte delegații, mai ales în astfel de zone, erau mereu și oameni de afaceri...

Categoric.

Niciun om de afaceri, nu doar că n-a fost nimeni de la CCIR...

Nimeni. Ceea ce nu e prea indicat. Noi vorbim de internaționalizarea businessului românesc și ce facem? Nimic. Nici noi, camera de comerț, nu avem totuși forța necesară, din cauza fragilității sistemului cameral din România nu avem puterea să mișcăm o delegație foarte puternică de oameni de afaceri, decât dacă unul din decidenții importanți ai României apelează la noi, ca împreună să ne conjugăm efortul.

Aveți vreun contact la ora asta în Guvern? Adică: îl sun pe ministrul X, îmi răspunde la telefon, discutăm...

Avem o relație, în special la ministerele cu care avem o relație mai apropiată prin specificul de activitate. Vorbim de Finanțe, Comerț, Externe. Avem convorbiri

bilaterale și contribuim cu părți din activitatea noastră la programul dânșilor.

Sunteți mulțumit de activitatea reprezentanțelor economice ale României în străinătate?
Relativ mulțumiți, nu în totalitate. Suntem excesiv de reprezentați în Europa. Cred că foarte mulți ar trebui dislocați pe alte continente. În Europa, eu zic că ne-am atins maximum de capacitate, oamenii de afaceri din România se suie în avion, după o oră și 20 de minute sunt la Viena, în două ore la Munchen. S-a creat acest „business as usual", mediul de afaceri nu mai are nevoie de atașatul economic pentru că se descurcă.

Știe mecanismele...
Știe mecanismele, participă la târguri, își cunoaște acolo viitorii parteneri. Nu mai este nevoie de o intermediere. În schimb, în zonele îndepărtate, este nevoie de o asistență din partea atașaților economic, dar din păcate, aceștia nu sunt.

În ce zonă ați vedea cele mai bune oportunități?
În primul rând țările G20 din afara Europei. În Europa sunt doar vreo cinci, din 20. Ne-am aștepta la prezență mult mai puternică în țări precum Japonia, Coreea de Sud, China, Australia, India... zonele din Golf, unde avem Arabia Saudită în G20. În Golf e un hub, Emiratele Arabe Unite. Nu în ultimul rând, Americile, unde vorbim de patru țări: SUA, Canada, Mexic și Brazilia. În primul rând, G20 pentru că trebuie să ne uităm la potențialul viitorilor parteneri. Hai să-i luăm pe cei mai puternici, pentru că pot asigura finanțări, o mai mare credibilitate. Eu nu spun să ignorăm alte țări. Sunt țări cu foarte mare potențial în America de Sud, stabile: Columbia, Peru, Chile, care trebuie luate în seamă. S-a revigorat și Argentina după celebra doamnă Kirchner. Există potențial, problema este ca și

decidentul responsabil de zonele acestea îndepărtate să ne sprijine.

Ați spus frecvent: nu avem un brand românesc!
Noi, cu riscul de a nu fi iubiți de guvernele României, atragem atenția la clasamentele Eurostat. Și, când Eurostat îți spune că ești pe ultimul loc la inovare-cercetare în UE, când îți spune că ești pe penultimul loc la productivitatea muncii, când îți spune că ești pe ultimul loc în UE la digitalizare administrativă, că ai doar cinci invenții la un milion de locuitori față de media europeană de 112 la un milion de locuitori.... Acuma nu înseamnă că nu suntem sănătoși la cap sau un popor cretin. Problema este că am internaționalizat și invențiile, pentru că statul, neputând să sprijine o idee de inventică și noi fiind o economie de subcontractori și invenția românească își caută o finanțare străină, care implică omologarea de la finanțator. Până și acest capitol am ajuns să-l externalizăm.

Se pleacă masiv din România, nu doar olimpicii...
Da, dar vedeți, chestia cu starea inventicii, cinci la un milion de locuitori se leagă de ultimul loc la inovare-cercetare. Nu-i o jignire, dar suntem o economie de lohn. Acum am trecut la cutii de viteze, la subansamble cu valoare adăugată mai mare, dar tot lohn este, un lohn mai performant. Dar produsul care pleacă afară este sub eticheta altuia... Noi am avut discuții și în țări îndepărtate, în Peru, în Chile: le arătam pe stradă interlocutorilor că deși nu sunt branduri românești care se mișcă pe stradă sunt totuși vehicule cu componente românești înăuntru.

Am citit că ați observat Dustere sub marca Renault, nu Dacia, dar era produs în România sau în altă parte?
E posibil să fi fost produs în altă parte, pentru că sunt foarte multe fabrici care produc Renault Logan și Duster. Vezi Marocul, dar mai sunt în America de Sud. Dar e foarte posibil ca acel Duster să aibă foarte multe componente în România. Vedeți, în industria auto, unde Dacia și Ford la un loc angajează aproape 20.000 de oameni, direct, în industria auto lucrează 206.000 de oameni. N

PIONII LUI PUTIN

Tupeu rusesc: cum a evitat România țeapa Tupolev

Probabil cea mai fantasmagorică afacere propusă statului a afectat „doar" ANAF cu câteva milioane.

CONTROVERSATUL BASARABEAN Vitalie Usturoi, fost membru al trupelor de elită rusești Spetsnaz, a vrut să pună mâna pe un teren de 10.000 de hectare la Râșnov în schimbul promisiunii că va construi o fabrică de avioane Tupolev și „componente cosmice". Investiția inițială a fost estimată la cel puțin un miliard de euro, bani proveniți din Rusia, printr-un fond de investiții de la Londra. Planurile lui Usturoi nu s-au concretizat, iar acum trebuie să plătească statului român taxe și impozite de peste 2.000.000 euro.

Promotorul acestei afaceri putrede a fost economistul Constantin Boștină, fostul secretar personal al dictatorului Nicolae Ceaușescu și fost adjunct al ministrului Industriei Ușoare în perioada comunistă.

Tot el este cel care i-a facilitat accesul lui Usturoi la cel mai înalt nivel. Un raport secret arată că Usturoi a fost primit la Palatul Victoria de fostul premier Victor Ponta, a ajuns și la Varujan Vosganian, fost ministru al Economiei, dar și la Traicu Rodin, fost secretar de stat pentru Armamente. Ultimii doi neagă că ar fi avut vreun contact cu Vitalie Usturoi.

Turist în România în decembrie '89

În urmă cu 30 de ani, cu câteva zile înainte de declanșarea evenimentelor din decembrie 1989 care au dus la căderea comunismului în România, mii de turiști ruși au ajuns (întâmplător sau nu) în țara noastră. Unul dintre aceștia a fost și Vitalie Usturoi, care a plecat din Praga cu destinația Chișinău în ultima lună a lui 1989. A ajuns la Timișoara cu patru zile înainte de declanșarea revoltei populare și s-a cazat ca diplomat la hotelul „Timișoara". De acolo, a ajuns la București, în calitate de reprezentant comercial al Uniunii Sovietice. Apoi a plecat spre Chișinău. A revenit în România în ianuarie 1990.

Numele lui Vitalie Usturoi este strâns legat de o serie de afaceri controversate. Conform unui raport, Usturoi a făcut parte din cercul de apropiați ai rusului Viktor Bout, celebrul traficant de arme. La Chișinău, a înființat firma Valeologia, care în scurt timp a ajuns una dintre firmele care au produs prejudicii enorme statului român. De exemplu, compania lui Usturoi a jucat un rol major în falimentul producătorului auto ARO: a cumpărat un lot mare de mașini de teren pentru a fi vândute în Republica Moldova și Ucraina, dar compania de stat nu și-a mai primit banii. Ulterior, Usturoi a contractat de la Bancorex un credit de aproximativ 137 milioane de dolari, tocmai pentru a-și plăti datoriile către ARO. Dar nici de această dată nu a plătit, ci a dispărut cu banii. Statul român a rămas cu datoriile.

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

Oferta „cosmică" a lui Usturoi

Vitalie Usturoi a revenit în atenția publică în mai 2012. Atunci, împreună cu soția sa, Maria Usturoi, a înființat firma West Euro Energy Trans Airspace Holding (WEETAS) SA România, cu un capital social subscris de 112.500 lei. Pentru început, Vitalie Usturoi, în calitate de administrator al firmei, a deschis mai multe conturi bancare în lei și euro la Exim Bank, CEC Bank și Raiffesein Bank. Apoi, a trimis o depeșă la Ministerul Economiei, în atenția lui Traicu Rodin, pe atunci secretarul de stat pentru Armamente. Conform acelui document, Usturoi avea în plan să producă în serie mai multe avioanele Tupolev proiectate în Federația Rusă: Tu-414 A, Tu-330C, Tu-330R, Tu-2000, precum și „echipamente cosmice".

„Acest proiect se realizează în conformitate cu Programul Direct Federal – Dezvoltarea sistemului de transport din Rusia pentru anii 2010-2015, secțiunea Aviația Civilă, aprobat de Guvernul Federației Ruse", spunea Usturoi.

Tot el mai menționa că intenționează ca primele avioane rusești să fie asamblate la Romaero SA, pe aeroportul Băneasa. După prezentarea întregii povești, Usturoi a precizat că voia să se extindă și să construiască o fabrică în județul Brașov. Pentru asta avea nevoie de ajutorul statului român, de la care voia să concesioneze 10.000 hectare în zona Râșnov, pe o perioadă de 50 de ani.

Doar că, după o simplă căutare pe internet, oricine ar fi putut constata că o parte dintre modelele de avioane care ar fi urmat să fie asamblate în România sunt ficțiuni sau, în cel mai bun caz, proiecte futuriste ale rușilor. De exemplu, modelul Tu-2000 este un proiect de avion hipersonic ce ar

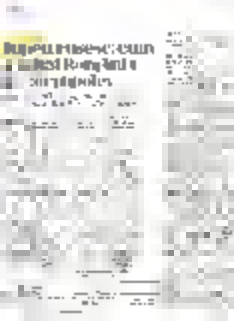

TUPOLEV Tu-2000 (sus) a rămas doar o machetă, dar fostul demnitar comunist Constantin Boștină se jura că e o afacere pe cinste în care părea implicat și gigantul Transneft

trebui să zboare la limita superioară a stratosferei.

Rusul, banca germană și miliardul de euro

Investiția inițială în fabrica de avioane a lui Usturoi fost estimată la un miliard de euro, bani care urmau să ajungă în România printr-o suveică de firme de la compania rusească Transneftgrup – Center. În scenă a intrat un alt rus, A.Gh. Iachimciuc. Acesta, în calitate de director adjunct al firmei Transneftgrup, i-a propus secretarului de stat Traicu Rodin o întâlnire cu o delegație rusă. La rândul lui, Rodin îi scria reprezentantului de la Moscova: „Ne exprimăm interesul pentru demararea unor discuții în domeniul specificat de dumneavoastră, și vă propunem săptămâna cuprinsă între 22 și 26 octombrie (2012 - n.r.) pentru o primă întâlnire între delegația rusă propusă de dumneavoastră și reprezentanți ai Ministerului Economiei".

Firma reprezentată de Iachimciuc nu are nicio legătură cu celebra companie rusească Transneft, ci este o firmă de apartament înregistrată la Moscova, care activează în domeniul petrolier. Dar asta nu a fost o problemă pentru secretarul de stat Rodin.

În același timp, firma WEETAS a prezentat oficialilor români niște documente emise de Deutsche Bank AG, filiala Frankfurt, din care rezulta că în contul lui Vitalie Usturoi se aflau 1.000.000.000 (un miliard!) de euro. Banii ar fi fost virați în contul lui Usturoi de către un fond de investiții din Londra, Hestium Finance. Despre acest fond de investiții nu există foarte multe date și nici cine s-ar afla în spatele uriașei sume prezumtive.

Mitomanie grandomană: 400 de Tupolev-uri anual

În timp ce, la nivel ministerial înalt, se purta o corespondență intensă, cele trei bănci din România la care firma lui Usturoi își deschisese conturi au decis să le închidă. Exim Bank, de exemplu, și-a motivat decizia prin aceea că Vitalie Usturoi avea ceva „probleme" constatate și transmise băncii de societatea internațională de informații World Check.

Este momentul să intre în scenă Constantin Boștină. Acesta i-a trimis o scrisoare premierului Victor Ponta. Conform documentului, Boștină îl informa pe prim-ministru că acest proiect urma să fie realizat într-o activitate de cooperare la care participă Congresul Internațional al Industriașilor și Antreprenorilor, de la Moscova, și societatea rusească Tupolev. „Fabrica este concepută să lucreze și să producă cca. 400 de aeronave pe an, pe parcursul a 30 de ani de activitate de producție, la care vor fi create cca. 25.000 de locuri de muncă pentru angajați direcți sau pentru industria orizontală. Întreaga producție de avioane va fi cumpărată de Federația Rusă", menționa fostul secretar al lui Ceaușescu.

În plus, Boștină i-a mai transmis lui Ponta că firma WEETAS a informat despre intenția de a construi fabrica de avioane mai multe instituții publice din România, printre care Președinția României și Banca Națională.

După toată prezentarea, Boștină îi solicita lui Ponta să îl ajute pe Usturoi

cu redeschiderea conturilor bancare. În caz contrar, rușii urmau să își investească banii în altă țară.

Cu Tupolev-ul în conferință de presă la Economie

În aprilie 2013, ministrul Economiei Varujan Vosganian s-a întâlnit oficial cu o delegație rusă condusă de Konstantin Kosaciov, șeful Agenției Federale „Rossotrudnicestvo". La finalul întâlnirii de la Ministerul Economiei, a avut loc o conferință de presă în care ministrul Vosganian a anunțat că „există o intenție manifestată de autoritățile ruse într-o colaborare între compania rusă Tupolev și Romaero. Solicitarea încă nu s-a manifestat. Pe scurt, este vorba de proiectul producției avioanelor Tupolev de un anumit model. Suntem încă într-un proces de evaluare a celor care intermediază această operațiune. Este avion civil, nu militar".

A urmat o sesiune foto pentru a imortaliza momentul. În fotografiile de la eveniment, în spatele ministrului Vosganian apare chiar economistul Constantin Boștină, omul de încredere al ruso-basarabeanului Vitalie Usturoi. Surse din cadrul Ministerului Economiei au spus sub protecția anonimatului că la întâlnirea româno-rusă ar fi participat și Usturoi, dar nu s-a lăsat fotografiat. *Newsweek România* a încercat în mai multe rânduri să ia legătura cu Vitalie Usturoi, dar fără succes.

Ponta nici Usturoi nu a întâlnit, nici raportul secret nu miroase

Într-un raport guvernmental secret din ianuarie 2013 se menționează că Vitalie Usturoi a discutat despre controversata afacere cu Varujan Vosganian, care în aceea perioadă era ministru al Economiei, dar și cu Traicu Rodin, fost secretar de stat pentru Industria de Apărare în perioada mai – decembrie 2012. Mai mult, în raport se menționează că Boștină și Usturoi au fost primiți chiar în Palatul Victoria de premierul Victor Ponta. Vosganian a negat faptul că s-ar fi întâlnit cu Usturoi, iar Victor Ponta nu a răspuns în niciun fel solicitărilor *Newsweek România* de a oferi un punct de vedere.

La fel și Traicu Rodin, care acum este acum președintele Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare. „Nu îmi spune nimic numele Vitalie Usturoi. Cred că mă confundați. În mod sigur nu m-am întâlnit cu el", a spus inițial Rodin. Ulterior, a declarat că a aflat despre afacere de la un român: „Ăsta, domnul Boștină, a fost la mine. Mi-a zis că sunt niște ruși care vor să investească într-o fabrică de avioane. Cu părere de rău, i-am spus că nu cred în proiectul ăsta. A fost doar domnul Boștină, dar nu am făcut schimb de scrisori cu rușii".

Mai apoi, Rodin a admis că a trimis un răspuns standard la propunerea rușilor: „Și de aici, punct! Nu îmi amintesc de nicio comisie, de nicio întâlnire. În afară de domnul Boștină, nu am primit pe nimeni. Nu am fost informat oficial cine este domnul Vitalie Usturoi, nu am participat la nicio discuție cu domnul Vitalie Usturoi. Drept pentru care v-am întrebat cine e domnia sa pentru că îmi lipsește la cultura generală. Da' chiar, cine e?.

Țeapă rusească de zeci de milioane

Fantastica afacere cu avioane Tupolev a lui Vitalie Usturoi a intrat rapid la apă după întâlnirea româno-rusă. Deocamdată, firma rusului a intrat în insolvență, cu datorii de peste 28 de milioane de lei, adică în jur de șase milioane de euro. O treime din această sumă trebuia plătită Fiscului. Pe lista celor care au de recuperat bani de la Usturoi se află și firma Bost Consulting, adică firma controlată de Constantin Boștină. Aceasta a fost înscrisă la masa credală a falimentului WEETAS cu peste 3,2 milioane de lei. Acum, firma lui Usturoi este condusă de administratorul judiciar Iuliana Sames.

Compania aproape falimentară trebuie să plătească salarii restante în cuantum de 14,2 milioane lei. La masa credală s-au înscris 42 de angajați ai firmei, inclusiv Vitalie Usturoi.

Conform tabelului creditorilor, Usturoi are de recuperat salarii de 4,45 milioane lei, adică în jur de un milion de euro, de la propria firmă. Soția sa, Maria Usturoi, are de recuperat salarii de peste 900.000 lei.

Chiar și fiica lui Usturoi, Regina Casiana Usturoi, are de primit peste 373.000 lei. Un alt membru al familiei, Victor Usturoi, figurează cu salarii restante de 386.000 lei. Practic, familia Usturoi are de recuperat salarii de aproximativ 6,1 milioane lei.

Poliția economică a demarat o investigație pentru suspiciuni de evaziune fiscală. Motivul: majoritatea angajaților aveau salarii cuprinse între 1.500 și 7.000 de euro, salarii pentru care nu s-au plătit contribuțiile la bugetul de stat. Conform polițiștilor care s-au ocupat de caz, Usturoi le-a spus că nu își poate plăti datoriile la stat din cauza faptului că nicio bancă nu dorește colaborarea cu firma sa.

Fostul nomenclaturist Boștină se opune falimentului

Fostul secretar personal al dictatorului Nicolae Ceaușescu, Constantin Boștină, are de primit 3.525.006 lei pentru serviciile prestate în contul firmei

Fostul premier Victor Ponta, mare fan al lui Vladimir Putin, păstrează misterul asupra unei întâlniri pe care ar fi avut-o cu Vitalie Usturoi chiar la Palatul Victoria

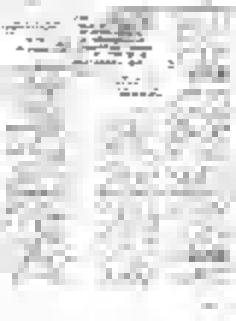

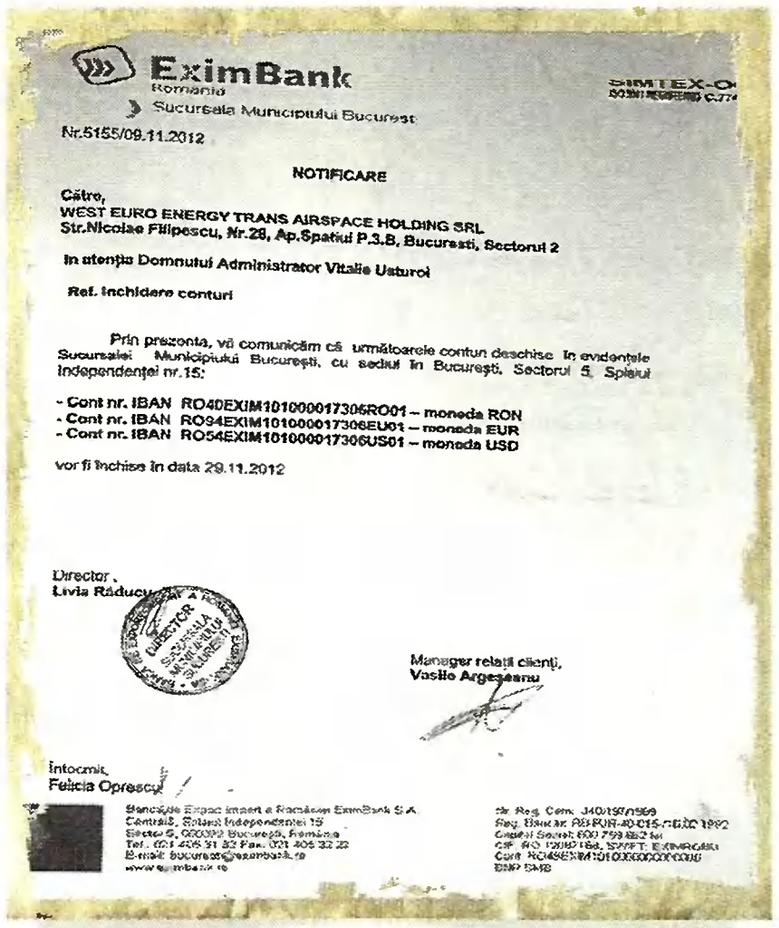

EximBank
Romania
Sucursala Municipiului Bucuresti

Nr.5155/09.11.2012

NOTIFICARE

Către,
WEST EURO ENERGY TRANS AIRSPACE HOLDING SRL
Str.Nicolae Filipescu, Nr.28, Ap.Spatiul P.3.B, Bucuresti, Sectorul 2

In atenţia Domnului Administrator Vitalie Usturoi

Ref. Inchidere conturi

Prin prezenta, vă comunicăm că următoarele conturi deschise în evidenţele Sucursalei Municipiului Bucureşti, cu sediul în Bucureşti, Sectorul 5, Splaiul Independenţei nr.15:

- Cont nr. IBAN RO40EXIM101000017306RO01 – moneda RON
- Cont nr. IBAN RO94EXIM101000017306EU01 – moneda EUR
- Cont nr. IBAN RO54EXIM101000017306US01 – moneda USD

vor fi închise în data 29.11.2012

Director,
Livia Răducu

Manager relaţii clienţi,
Vasile Argeseanu

Întocmit,
Felicia Oprescu

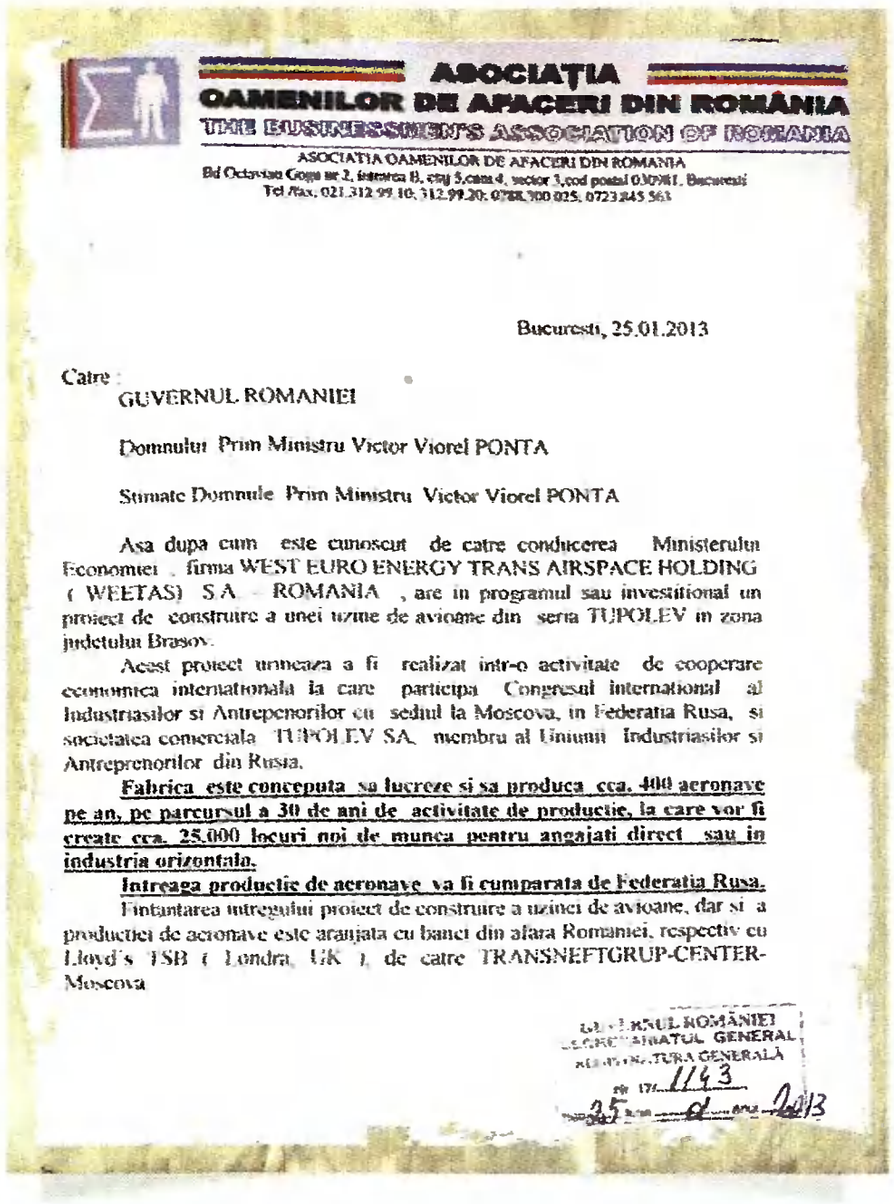

ASOCIAŢIA OAMENILOR DE AFACERI DIN ROMÂNIA
THE BUSINESSMEN'S ASSOCIATION OF ROMANIA

ASOCIATIA OAMENILOR DE AFACERI DIN ROMANIA
Bd Octavian Goga nr 2, intrarea B, etaj 5,casa 4, sector 3,cod postal 030981, Bucuresti
Tel /fax: 021.312.99.10; 312.99.20; 0788.300.025, 0723.845.563

Bucuresti, 25.01.2013

Catre :
GUVERNUL ROMANIEI

Domnului Prim Ministru Victor Viorel PONTA

Stimate Domnule Prim Ministru Victor Viorel PONTA

Asa dupa cum este cunoscut de catre conducerea Ministerului Economiei , firma WEST EURO ENERGY TRANS AIRSPACE HOLDING (WEETAS) S.A. – ROMANIA , are in programul sau investitional un proiect de construire a unei uzine de avioane din seria TUPOLEV in zona judetului Brasov.

Acest proiect urmeaza a fi realizat intr-o activitate de cooperare economica internationala la care participa Congresul international al Industriasilor si Antreprenorilor cu sediul la Moscova, in Federatia Rusa, si societatea comerciala TUPOLEV SA, membru al Uniunii Industriasilor si Antreprenorilor din Rusia.

Fabrica este conceputa sa lucreze si sa produca cca. 400 aeronave pe an, pe parcursul a 30 de ani de activitate de productie, la care vor fi create cca. 25.000 locuri noi de munca pentru angajati direct sau in industria orizontala.

Intreaga productie de aeronave va fi cumparata de Federatia Rusa.

Finantarea intregului proiect de construire a uzinei de avioane, dar si a productiei de aeronave este aranjata cu banci din afara Romaniei, respectiv cu Lloyd's TSB (Londra, UK), de catre TRANSNEFTGRUP-CENTER-Moscova

GUVERNUL ROMÂNIEI
SECRETARIATUL GENERAL
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr. 1143
25 01 2013

MINISTERUL ECONOMIEI
s-ar fi implicat în afacerea Tupolev, dacă ar fi fost după ministrul Vosganian (jos) și secretarul de stat Traicu (mijloc), dar semnalele bancare erau proaste

familiei Usturoi. Creanța a fost înregistrată pe firma Bost Consulting. La întâlnirea creditorilor din septembrie 2018, administratorul judiciar a propus intrarea în faliment a firmei WEETAS. Primul care s-a opus a fost Constantin Boștină, iar decizia a fost îmbrățișată de toți creditorii.

„Având în vedere calitatea mea de consultant al debitoarei, precizez că am făcut demersuri la Libra Bank în vederea revocării deciziei de închidere a conturilor societății, ocazie cu care mi s-a comunicat că banca nu va reveni asupra deciziei sale. Precizez că nu sunt de acord cu propunerea administratorului judiciar de solicitare a intrării în faliment a debitoarei", a spus creditorilor Constantin Boștină.

Boștină le-a mai solicitat creditorilor să aprobe completarea planului de reorganizare, chiar dacă firma lui Usturoi nu a respectat planul inițial de reorganizare.

„În urma consultării cu administratorul special al societății, propun completarea planului de reorganizare cu măsura cumpărării de către un investitor a creanțelor împotriva debitoarei", spunea Boștină. Tot el a mai menționat că, chiar dacă nu vor fi vândute datoriile, nu va fi acord cu propunerea de trecere în faliment. Propunerea lui Boștină a fost aprobată prin vot de majoritatea creditorilor.

Conform propunerii lui Boștină, datoriile urmau să fie vândute până la finalul lunii septembrie a anului trecut. Nu s-a întâmplat, ceea ce înseamnă că nici de această dată nu s-a respectat planul de reorganizare al firmei WEETAS.

Ce este sigur este că, până la luarea unei decizii în ce privește soarta companiei, niciunul dintre creditori nu-și va primi banii. Și, cum firma nu are bunuri semnificative care să-i fie executate, ANAF va pierde, cel mai probabil, războiul și cu acest creditor care-și propunea să ajungă la stele. La propriu. N

DOSARELE CNSAS

Povestea necunoscută a unui mare intelectual român

Amănunte neștiute despre viața unuia dintre cei mai mari intelectuali ai României stau ascunse într-un dosar de la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

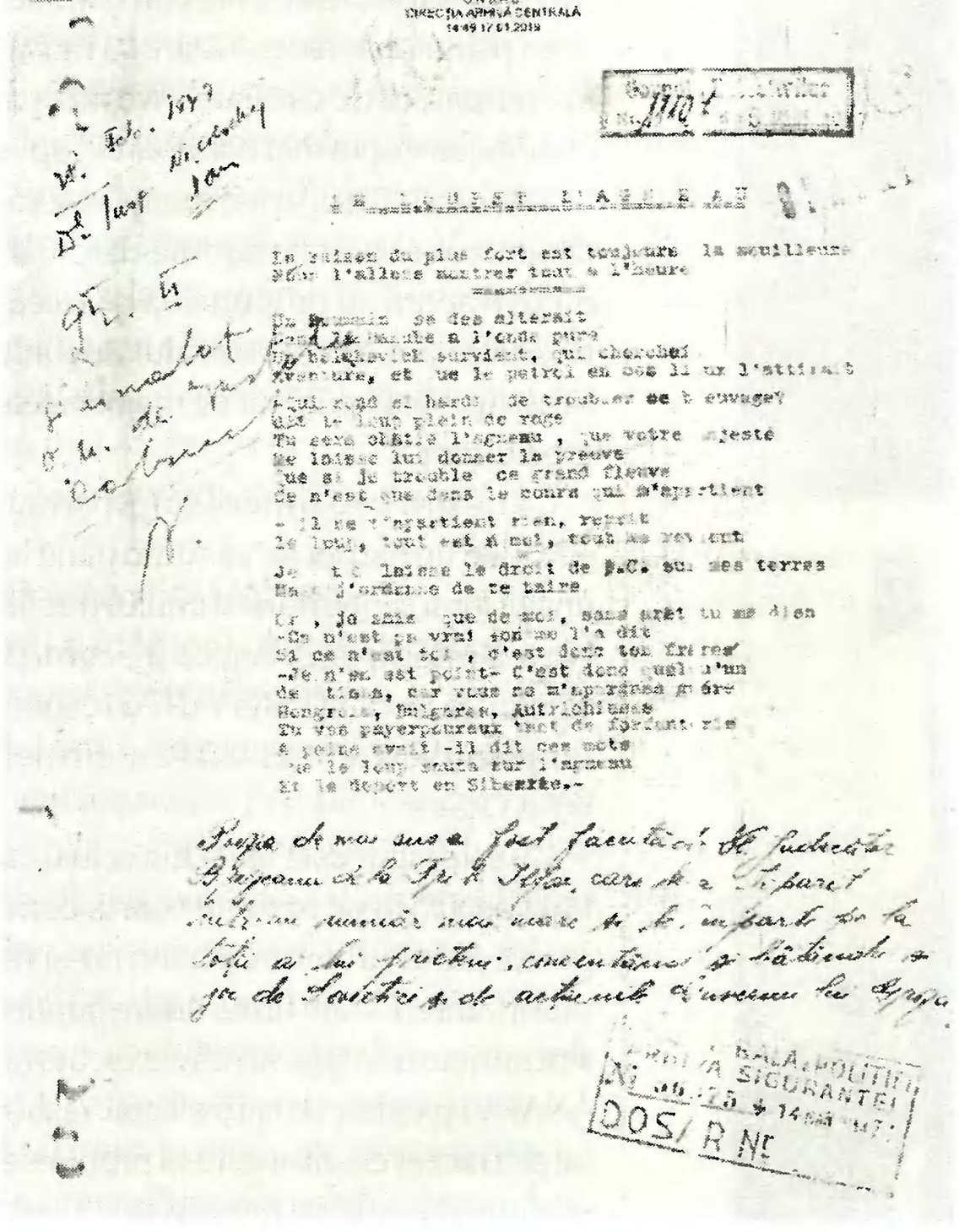

CNSAS
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

A DEBUTAT ÎN PERIOADA INTERBELICĂ, A FOST PRIETEN CU Mircea Eliade, Constantin Noica, George Enescu, Mircea Vulcănescu, a primit premii și distincții, a fost iubit și respectat. După venirea la putere, abuziv, a comuniștilor, a fost dat afară din serviciu de temutul Alexandru Nicolschi și, mai apoi, arestat. În acea vreme era judecător la Tribunalul Ilfov și membru al Uniunii Scriitorilor. Era prima epurare făcută de comuniști, când Ministerul Justiției era condus de Lucrețiu Pătrășcanu.

Barbu Brezianu, pentru că despre el este vorba, i-a călcat pe urme tatălui, care fusese președintele Tribunalului Pitești și al Curții de Apel Craiova. După excluderea din magistratură, a fost trimis la fabrica de sârmă, iar mai apoi „vârât la... sârmă ghimpată".

După 1989, Barbu Brezianu a refuzat să vorbească despre calvarul din anii '50, arestarea și prigoana comuniștilor, deși, până la moartea lui din 2008, la vârsta de 99 de ani, a deschis ușa tuturor celor care au dorit să-i treacă pragul mansardei din Piața Spania din București pentru a se refugia într-o lume cu prinți, aristocrați, artiști și intelectuali, al cărui reprezentant era. Despre recepțiile date de George Enescu, întâlnirile cu Mateiu Caragiale, Eugen Ionescu, Emil Cioran și Petru Comărnescu, orele de matematică cu poetul Ion Barbu, a vorbit cu generozitate. Asupra arestării lui a păstrat tăcerea.

Barbu Brezianu, victima organelor de represiune ale statului comunist

Barbu Brezianu a debutat în anii '30 ca publicist și poet, devenind apoi unul dintre cei mai importanți istorici și critici de artă din România. Cunoscut în primul rând pentru opera „Brâncuși în România", apărută în patru ediții (1974, 1976, premiată de Academia Română, 1998, 2005), Barbu Brezianu este unul dintre cei mai cunoscuți specialiști în Brâncuși din lume. A fost interesat și de alți artiști români. A realizat monografii ale lui Karl Stork, Nicolae Grigorescu sau Nicolae Tonitza.

Barbu Brezianu este unul dintre numeroșii intelectuali români cu dosar la Securitate, dar printre puținii care au avut curaj ca în anii '50, cei mai îngrozitori ai opresiunii staliniste din România, să o înfrunte, iar soția lui chiar să umilească conducerea Securității. Soția lui, fiica industriașului Assan, o femeie curajoasă și inteligentă, și-a permis să-l ironizeze pe comandantul Poliției București, intrând la rândul ei în colimatorul Securității. Este unul dintre cele mai surprinzătoare dosare aflate la CNSAS.

Arestat din cauza unui pamflet în franceză

Barbu Brezianu a atras atenția organelor de represiune după ce a scris un pamflet în limba franceză despre comuniști. Ofițerii puși pe urmele lui au mai identificat și alte motive pentru care trebuia arestat - frecventarea bibliotecilor americană și engleză din București, citirea unor cărți interzise și vizionarea filmului *Olimpiada*, împreună

DE

OANA STĂNCIULESCU

Protected [illegible] against [illegible]

[illegible]

BARBU BREZIANU,
Doctor Honoris Causa, Galeria Una.

cu copiii săi, peliculă difuzată de Biroul britanic.

Pamfletul în franceză, cel care a pus Securitatea pe urmele lui, aducea „injurii guvernului și Uniunii Sovietice", așa cum este consemnat într-o notă a Securității din dosarul de urmărire cu numărul 050519. Din cauza acestui pamflet, Brezianu a fost dat afară din magistratură, după ce Ministerul Afacerilor Interne, printr-o notă semnată de temutul Nicolschi, semnalează Ministerului Justiției, pe 14 martie 1947, faptul că un magistrat critică conducerea de partid.

„Avem onoarea a vă semnala pe judecătorul Brezianu de la Tribunalul Ilfov care a compus pamfletul alăturat prin care se aduc injurii la adresa Guvernului și Uniunii Sovietice", se arată în nota semnată de Nicolschi, directorul general al Direcției Generale a Poliției, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

În aceeași notă se mai menționează faptul că Brezianu a tipărit pamfletul în mai multe exemplare pe care le-a împărțit prietenilor. Pamfletul se numea *„Le loup et l'agneau" (Lupul și mielul, facsimil stânga).*

„La raison du plus fort est toujours la meilleure/Nous l'allons montrer tout à l heure.

Un roumain se des alterait/Dans la Danube a l'onde pure/Un bolchevick survient gui cherchait/Aventure, et que le pétrole en ces lieux m'attire...

A peine avait-il dit ces monts/Que le loup sauta sur l agnesu/et le deport en Siberie".

(Cel mai tare are întotdeauna dreptate/O vom demonstra imediat/Un român bea apă/Din unda pură a Dunării/Un bolșevic aventurier apăru dintr-o dată/Atras de petrol în acele locuri/Abia a rostit aceste cuvinte/Că lupul a sărit asupra mielului/Și l-a deportat în Siberia).

BARBU BREZIANU:
Românii trebuie să lupte întruna să se afirme

„Mă simt și chiar sunt... Miliardar! Da, da, miliardar în amintiri sclipitoare, în clipe de viață minunate, trăite în familie, printre prieteni, într-o lume dominată de Artă, de Frumos, de Cultură... Nu a fost totul trandafiriu, desigur! Viața presupune și multă luptă. Are suișuri și coborâșuri. Dar trebuie să ne învățăm să escaladăm greutățile... Românii sunt binecuvântați de Dumnezeu cu spirit ales. Trebuie să lupte întruna să se afirme la ei acasă și în lume... Așa au făcut Brâncuși, Enescu, Mircea Eliade... Nu le-a fost nici lor ușor. Dar au luptat și acum strălucesc în fața noastră, ca niște exemple ilustre de românitate!".

Interviu Formula AS, 1999

Comandantul Miliției, umilit de soția lui Brezianu, fiica industriașului Assan

Pe baza acestor „probe", Securitatea dă ordin să fie reținut.

„Faptul că e de origine socială mic burgheză, căsători cu fica (sic!) unui fabricant (naționalizat) și având în vedere că a fost exclus din magistratură rezultă că acesta nu poate fi atașat regimului din RPR, fapt ce rezultă însăși din vizitele la biblioteca engleză împreună cu copiii (sic!) cărora caută să le dea o educație engleză imperialistă", conchide locotentul de Securitate Dumitru Săvulescu, într-unul dintre referatele premergătoare ordinului de arestare.

În seara zilei de 6 iunie 1950, trei polițiști înarmați până în dinți au descins la locuința lui Brezianu din strada Aleea Alexandru, nr 49, pentru a-l aresta. Numai că acesta a reușit să fugă pe fereastră, așa cum relatează chiar soția lui, într-o scrisoare trimisă comisarului care coordona Poliția București (se folosea încă titulatura interbelică. Câțiva ani mai târziu se transformă în Miliție).

Alina Brezianu îi scrie comisarului o epistolă (facsimil dreapta) într-un ton ironic, în care îi ia peste picior pe polițiștii care dăduseră buzna în casă, cu ordinul de a-l ridica pe soțul ei.

„Domnule comisar,

Dați-mi voie să vă felicit pentru admirabila Dumnevoastră poliție! Alaltăieri noapte au sosit la mine trei veritabili Sherlok Holmes, înarmați până în dinți cu pistoale, gârboci și alte arme. Întâi s-au enervat că era pană de lumină - au trecut 30 de secunde - pe urmă au intrat în dormitor, unde nici unul nu s-a gândit să deschidă ușa de la baie, unde bărbatul meu, Barbu Brezoianu, «ăl cu pricina», se îmbrăca liniștit/ vorba vine – a pus o singură șosetă și a plecat fără haină.

Eu am auzit perfect când s-a închis ușa și am mulțumit lui Dumnezeu că a scăpat. Pe urmă au continuat să ne terorizeze, să ne interzică de a vorbi franțuzește. Dar ce ne păsa nouă când știam că a «zburat păsărica», iar abia peste 5 minute s-a dus unul în curte ca să supravegheze.

Sunt la dispoziția Dumneavoastră dacă mai aveți nevoie de lămuriri sau sfaturi".

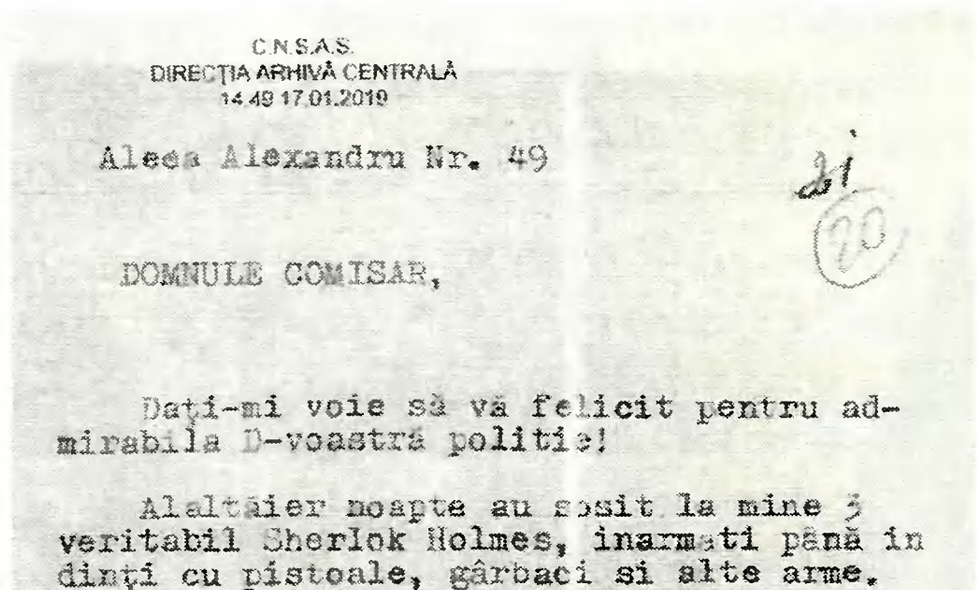

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ
14.49 17.01.2019

Aleea Alexandru Nr. 49

DOMNULE COMISAR,

Dați-mi voie să vă felicit pentru admirabila D-voastră politie!

Alaltăier noapte au sosit la mine 3 veritabil Sherlok Holmes, inarmati până in dinți cu pistoale, gârbaci si alte arme.

Intai s'au enervat fiincă era pană de lumină - au trecut 3o secunde - pe urmă au intrat in dormitor, unde nici unul nu s'a gandit să deschidă ușa dela baie, unde bărbarul meu BARBU BREZEANU "ăl cu pricina" se imbrăca linistit /vorba vine - a pus o singură șosetă si a plecat fără haină/

Eu am auzit perfect cand s'a inchis ușa si am multumit lui Dumnezeu că a scăpat.

Pe urmă au continuat să ne terorizeze să ne interzică de a vorbi franțuzeste,etc.

Dar ce ne păsa nouă, cand stiam că a scăpat "a zburat păsărica"

Iar abea peste 5 minute s'a dus unul in curte ca să "supravegheze"

Sunt la dispozitia D-voastră dacă mai aveti nevoie de lămuriri sau sfaturi.-

Cu stimă

ss/ Alina Brezeanu

BARBU BREZIANU: Mi-a dat Dumnezeu zile să le supraviețuiesc tuturor

„Eu cred că sînt un om norocos: am făcut parte dintr-o generatie extraordinară, care a lăsat ceva în cultura română și a dat culturii universale mai multe nume românești decât toate celelalte veacuri la un loc. Am trăit alături de prietenii mei multe momente privilegiate și între noi a existat o frumoasă solidaritate, niciodată concurență meschină. Din această „generație de la 1930", eu mă consider cel mai slab, cel mai puțin înzestrat. Și tocmai mie mi-a dat Dumnezeu zile să le supraviețuiesc tuturor. Mă simt așa... ca un netrebnic".

Foto: *George Enescu și Barbu Brezianu, la vila compozitorului de la Sinaia, 1940.*

Interviu Formula AS, 1999

Din acel moment, Securitatea începe investigarea Alinei Brezianu. Așa află organele de represiune că Alina Brezianu este fata fabricantului Assan, care „are o ură neîmpăcată contra clasei muncitoare" și îi anunță pe toți că foarte curând regimul comunist va dispărea, iar ea o să-și recapete averea naționalizată.

După descinderea faimoasă, Barbu Brezianu reușește un an de zile să se ascundă, până să fie arestat.

Un an de zile ascuns sub nasul Securității

Barbu Brezianu este prins după mai bine de un an, pe 13 august 1951, în casa unui prieten, unde mersese la o petrecere de logodnă. Fusese turnat de un apropiat. Un an de zile a reușit însă să scape, datorită prietenilor care l-au găzduit, deși ziua „circula".

În declarația dată la Securitate, Barbu Brezianu relatează pe două pagini ce a făcut un an de zile.

„După ce am părăsit domiciliul într-o noapte de iulie – m-am refugiat în parcul dintre șoseaua Kiseleff și Bv Stalin, după care m-am dus dimineața la prietenul meu J. Gallag, cetățean olandez, domiciliat în strada Barbu Delavrancea, nr 10, i-am cerut să mă găzduiască. Acolo am locuit – fără să știe nimeni din familia mea, până în luna septembrie 1950, când m-am întors acasă, unde am locuit fără întrerupere.

Chiriașii nu au știut de situația mea deoarece în timpul zilei circulam (străduindu-mă zi de zi să câștig existența familiei).

Banii agonisiți îi dădeam băiatului meu cu care mă întâlneam la zile fixe în parcul Ioanid sau la stația terminus a tramvaiului 20. Aceasta până în septembrie 1950, când mi-am reluat domiciliul. (...) Din ziua de 25 iulie -

7 august am fost la Sinaia trimis de Uniunea Scriitorilor (...) La Sinaia m-am prezentat la Miliție pentru a aduce la cunoștință sosirea mea. Eram însoțit de tovarășii scriitori Șerban și Adrian Maniu. Nu am căutat să mă acund, deși trăiam mereu cu teama să fiu prins fără a avea buletinul populației".

Barbu Brezianu nu numai că circula prin oraș, dar își luase și mai multe colaborări, printre care una la Institutul Româno-Sovietic, unde se ocupa de traducerea unor cărți și documente. „Întrețin familia din scrisul meu făcând traduceri și stilizări în cadrul institutelor culturale. Traduc actualmente pentru Editura de Stat piesa în versuri a lui Molière, Les Fecheux (Pisălogii) pe care mi-am luat angajamentul să o livrez la 1 octombrie 1951", spunea Brezianu în nota dată la Securitate.

Așadar, pe 13 august, D.G.S.S, Regiunea București, sub semnătura Locotonent de Securitate I. Vlad, confirmă arestarea lui Barbu Brezianu și încadrarea lui în ordinul 100 C (U.M.) conform deciziei M.A.I numărul 46 din 7 iunie 1950. Barbu Brezianu a fost internat la Centrul de triere UM București timp de șase luni și dus la diverse munci. A fost dus la Canal, unde avea să fie coleg cu doi frați Brâncoveanu, dar și cu alte personalități interbelice. Ca și Corneliu Coposu, Nicolae Steinhardt sau părintele Calciu, avea să mărturisească faptul că a supraviețuit datorită „credinței în Dumnezeu".

A fost pus în libertate pe data de 1 martie 1952 și obligat să semneze o declarație tip: „Odată cu eliberarea mea îmi iau angajamentul de a nu spune la nimeni ce am văzut șă am auzit pe timpul internării mele. Îmi iau angajamentul de a nu divulga nimic asupra motivelor care au determinat arestarea și internarea mea la nimeni și sub nici un motiv". Soția lui a murit câțiva ani mai târziu, în 1957.

La data arestării, Barbu Brezianu avea 41 de ani, era căsătorit de 17 ani și avea trei copii. În următorii ani, a devenit unul dintre cei mai importanți intelectuali români. N

BARBU BREZIANU
și Octavian Goga, încadrându-l pe Mareșalul Averescu.

BIOGRAFIE

Un mare intelectual român, în vremuri tulburi

Barbu Brezianu
(18 martie 1909-14 ianuarie 2008)

Barbu Brezianu a făcut parte din generația lui Mircea Eliade, Emil Cioran, Eugen Ionescu, Constantin Noica, Mircea Vulcănescu, Petru Comarnescu. A fost istoric de artă, poet, prozator și traducător (decorat cu Ordinul „Leul Finlandez", în grad de Comandor la Congresul traducătorilor la Helsinki, din 1999). A absolvit Facultatea de Drept din București, urmând tradiția de magistrat pe linie paternă.
A profesat ca magistrat - procuror și judecător - la Tribunalele din Pitești, Turda, București. A fost dat afară din magistratură, arestat și dus la Canal. După 1989, a refuzat să vorbească despre această perioadă. În schimb, în interviurile lui a relatat pe îndelete despre debutul lui din anii '30, despre prietenii și colegii lui, alături de care a debutat încă din liceu – Mircea Eliade, Noica, Vulcănescu, dar și despre prietenia cu George Enescu. A tradus zeci de romane și poezii, a scris la fel de mult.
A publicat volumele de poezii *Nod ars*, *Zăvor fermecat*, volumele de proză *Jaf în dragoste* și *Desferecare*.
A tradus epopeea finlandeză *Kalevala* în 1930, iar cinci ani mai târziu a fost recompensat la concursul de la Institutul de Cooperare Internațională de pe lângă Liga Națiunilor pentru cea mai bună traducere a epopeei finlandeze *Kalevala* și a fost decorat cu Ordinul finlandez „Trandafirul Alb", în grad de Cavaler.
A realizat monografii ale lui Karl Stork, Nicolae Grigorescu, Nicolae Tonitza.
Barbu Brezianu a scris peste o sută de studii și articole despre Brâncuși, în reviste străine și românești, fiind unul dinte cei mai cunoscuți brâncușologi din lume. O parte din biblioteca și arhiva personală a lui Barbu Brezianu a fost donată Institutului de Istoria Artei, în 2009, de către fiul lui, scriitorul Andrei Brezianu.

ROEXIT

Presa și politicienii care vor o Românie anti-occidentală

Discursul care se opune valorilor democratice vestice, europene și americane, e din ce în ce mai viguros.

DE

ALEXANDRU POP

CUPLUL LETAL AL MANIPULĂRII anti-occidentale este, în România, același ca peste tot în lume: media și politicienii. De cele mai multe ori, acest binom este foarte strâns: o temă este lansată de către un politician (sau mai mulți) și rostogolită, întărită, completată de instituții de presă până când ocupă aproape integral spațiul public.

Până aici, nimic surprinzător. Noutatea este că politicieni din partide care revendică valori liberale (în accepțiunea europeană a termenului) și occidentale oferă mostre din ce în ce mai solide de aderare la un mod de gândire ceva mai estic: Justiția trebuie să respecte canoane locale (nu comun acceptat europene), resursele naționale trebuie naționalizate, orice idee din afara țării este un atac la suveranitate. O analiză a Centrului Român pentru Jurnalism de Investigație (CRJI), în perioada iulie – septembrie 2018 arată care au fost instituțiile de presă și politicienii care au promovat un astfel de discurs cu prioritate, dar și ce teme au fost folosite ca pretext pentru a anatemiza valorile vestice.

„Agenturili" străine, naziștii și pesta de laborator

Temele abordate cu prioritate pentru a afirma superioritatea concepțiilor locale în fața celor europene și americane au fost cele referitoare la Justiție.

Astfel, în iulie 2018, demiterea Laurei Codruța Kovesi de la șefia DNA și emiterea unui raport preliminar al Comisiei de la Veneția pe schimbarea legilor Justiției au provocat afirmații precum: occidentalii sunt colonialiști, vor să controleze țara prin câțiva magistrați cu agendă politică, vor să se conecteze la resursele naționale. Tot în iulie, modificarea legislației referitoare la taxarea resurselor de petrol și gaze a provocat acuzații similare la adresa unor țări din UE, dar și a SUA.

În luna următoare, teza „agenturilor străine" a fost reluată după protestul masiv de pe 10 august din fața Guvernului, reprimat brutal de Jandarmerie. Ipoteza Justiției manipulate a revenit o dată cu scrisoarea lui Rudolph Giuliani către președintele Iohannis, în care avocatul american făcea apologia amnistiei și grațierii. În cel mai pur stil rusesc de intoxicare, pesta porcină a declanșat apariția unor articole delirante care invocau un complot americano-european. Septembrie 2018 a fost luna care

DISCURSUL
lui Călin Popescu Tăriceanu (dreapta) este profund anti-european, ca și cel al lui Dan Andronic, colegul său de dosar penal.

a „cimentat" discursul xenofob politic românesc: președintele Iohannis a fost catalogat drept „nazist" iar parteneriatul româno-american – doar o afacere prin care USA îi vând României arme cu care să înfurie Rusia.

Propaganda de la capii PSD – ALDE se-mpute

Temele de mai sus au fost nu doar promovate generos de multe instituții de presă românești, dar multe dintre ele au fost create de către politicieni. Și nu este vorba de politicieni marginali, ci de parlamentari și miniștri, adică de politicieni aflați la putere. Premianții sunt, mai toți, din coaliția PSD – ALDE. Călin Popescu Tăriceanu, președintele ALDE și al Senatului, de exemplu, a afirmat că rolul Laurei Codruța Kovesi a fost să transforme România într-una din cele mai corupte țări din Europa și, astfel, s-o dezavantajeze.

Tot Tăriceanu, împreună cu parlamentarii Eugen Nicolicea și Florin Iordache, dar și cu secretarul general al PSD, Codrin Ștefănescu, au șters pe jos cu Comisia de la Veneția (politizată, incompetentă, superficială).

Surprinzător, chiar un europarlamentar al PNL, Daniel Buda, a identificat un complot european al cărnii de porc menit să distrugă suinele noastre naționale. Alți europarlamentari (Norica Nicolai și Renate Weber, de la ALDE) au invocat dubla măsură a UE (în încercarea de a-și apăra votul în favoarea lui Viktor Orban). Cei mai inventivi au fost, însă, Liviu Dragnea (șeful PSD și al Camerei Deputaților) – care a pomenit o tentativă de asasinare împotriva sa, de care George Soros nu ar fi fost străin – și Darius Vâlcov, consilier al premierului, care a găsit nazism la Cotroceni. Mulți alți politicieni, însă, au mers în siajul celor de mai sus.

„Sputnik", model pentru EVZ și RL

Când vine vorba de mass media, cele mai anti-occidentale instituții sunt televiziuni ca România TV (promotoare a unui grobianism naționalist pentru populație îmbătrânită și rurală) și Antena 3 (în special dacă este vorba de Justiție) și publicații electronice afiliate (dintre cele neafiliate, varianta românească a „Sputnik" este cea mai activă). Dar, în al treilea trimestru al anului trecut, presa scrisă a recuperat masiv teren. În iulie, ca urmare a demiterii șefei DNA, „Evenimentul zilei" a publicat zeci de articole despre rolul „nociv" al Laurei Codruța Kovesi și, astfel, a reușit să depășească chiar și „Sputnik" la numărul de articole de dezinformare. Și „Active News" a bifat serios în iulie cu articole în rafală despre „pericolul" furtului de resurse minerale din Marea Neagră de către străini. Campionii la dezinformare ai lunii august au fost „Sputnik" (subiecte: Fifor – Deveselu, protestele de pe 10 august, pesta porcină), „Antena 3", „România TV", „Lumea justiției", „România liberă", „Active News" (proteste). În septembrie, „Sputnik", „România liberă" și „Q Magazine" au publicat cele mai multe articole de dezinformare în legătură cu protestele de pe 10 august.

Probabil cea mai șocantă schimbare de ton s-a înregistrat la „România liberă", o publicație pro-europeană și pro-Justiție până la preluarea de către rusofilul Iulian Capsali. N

Propaganda rusească s-a infiltrat fără probleme în multe publicații românești altădată pro-europene

LIVIU DRAGNEA
s-a dat victima unei tentative de asasinat de care George Soros nu ar fi fost străin

INAMICUL PUBLIC NR. 1

Creatorii lui Soros

Doi consultanți americani de origine evreiască l-au transformat pe miliardar în simbolul răului absolut și au alimentat antisemitismul în Europa Centrală și de Est

PEREȚII BIROULUI LUI GEORGE Soros din Manhattan sunt plini de ecrane pe care se derulează fluctuațiile bursiere din întreaga lume. Un ecran este diferit de celelalte. El analizează modul în care brandul George Soros este reflectat pe rețelele sociale.

Săptămânal, omul de afaceri primește zeci de mii de mențiuni, cele mai multe dintre ele negative. „Soros este răul pur. Un traficant de droguri. Profitor. Extremist. Conspirationist. Nazist. Evreu(...) El și colaboratorii lui au petrecut ore întregi întrebându-se: De unde au venit toate acestea? Numai o mână de oameni cunosc răspunsul", scrie revista elvețiană „Das Magazin".

Publicația a dat o lovitură de presă. A reușit să-i ia un interviu consultantului politic George Eli Birnbaum. Alături de mentorul său Arthur Finkelstein, decedat în 2017, Birnbaum a pus umărul la renașterea antisemitismului în Europa Centrală și de Est, transformându-l pe George Soros într-o țintă predilectă a politicienilor autocrați, populiști și naționaliști, în special a lui Viktor Orban, actualul premier al Ungariei.

„Demonizarea lui George Soros este una dintre trăsăturile definitorii ale politicii globale contemporane și, cu câteva excepții, reprezintă o sumă de minciuni. Soros este, într-adevăr, evreu. A fost un om de afaceri agresiv. I-a sprijinit pe democrați în SUA și conceptul lui Karl Popper de «societate deschisă» în fostul bloc comunist. Numeroasele teorii sălbatice, inclusiv că a ajutat la căderea Uniunii Sovietice, pentru a deschide calea către Europa pentru africani și arabi, sunt pe cât de nebunești, pe atât de ridicole. Cei care le răspândesc sunt însă foarte virulenți", scrie publicația americană Buzzfeed.com, care a preluat interviul din „Das Magazin".

Cine este George Eli Birnbaum

Elvețienii de la „Das Magazin" au stat de vorbă cu consultantul american în holul central al Hotelului „Westin Grand" din Berlin. „George Birnbaum este construit ca un alergător de maraton - înalt și subțire, ras pe cap și pe față. Poartă ochelari eleganți, care-i încadrează ochii albaștri", scriu jurnaliștii elvețieni.

Pentru prima dată el a acceptat să vorbească despre rolul său în transformarea lui George Soros în „inamicul public nr. 1". A lucrat pe post de consultant politic în SUA, Israel, Ungaria și în Balcani. S-a născut în 1970, în Los Angeles, unde familia sa emigrase, după ce a fugit din Germania, din calea naziștilor. Bunicul său a fost împușcat de naziști în fața fiului său, tatăl lui Birnbaum. Acesta din urmă a fost supraviețuitor al lagărului de la Auschwitz. S-a mutat ulterior cu familia în Atlanta, iar școala evreiască pe care a frecventat-o fiul său a fost deseori ținta atacurilor antisemite. Asta l-a marcat încă din copilărie pe George. Într-o vreme în care mulți evrei americani s-au îndepărtat de identitatea lor etnică, tatăl lui George Eli Birnbaum nu i-a permis asta. În fiecare weekend îl punea să citească „The Jerusalem Post", cu replica: „Află în primul rând ce se întâmplă cu po-

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

GEORGE SOROS
a devenit un paria în Ungaria, țara sa natală pe care a ajutat-o în momente grele

porul evreu din lume și abia apoi te poți îngrijora de restul lumii".

Paradoxal, ideile lui Birnbaum și Finkelstein au dat naștere unui nou val de antisemitism, în serviciul unui lider autoritar, premierul Ungariei, Viktor Orbán.

Începând cu anul 2008, cei doi au lucrat în secret pentru ca Orbán Viktor să câștige alegerile din Ungaria. Au reușit să demonstreze că, în epoca modernă, construirea unui inamic extern poate duce la succese electorale.

Au oferit un nou model de politică agresivă, într-o eră a diviziunii globale. Au creat un plan general de exploatare politică a acestor diviziuni sociale, valabile în multe țări și contexte diferite. Au contribuit din plin la crearea unui „dușman evreu" pe care extrema dreaptă l-a exploatat din plin, cu efecte devastatoare.

Rețeta distrugerii

A fost nevoie de zeci de ani ca Birnbaum, dar, în special, Arthur Finkelstein, să rafineze aceste metode de marketing politic și electoral. În anii 1970, la Washington, o nouă profesie, cunoscută sub numele de consultanță politică, inventa un set de instrumente care să-i aducă pe politicieni la putere.

Încă de la sfârșitul anilor '60, Arthur Finkelstein s-a numărat printre cei care au reinventat industria consultanței politice din New York. El a început să dezvolte un veritabil ghid pentru populismul de dreapta modern. Premisa lui Finkelstein a fost simplă: fiecare scrutin electoral este decis înainte de a începe. Cei mai mulți oameni știu cu cine vor vota. Este foarte greu să-i convingi de contrariu. Este mult mai ușor să-i demoralizezi pe alegători decât să-i motivezi. Cel mai bun mod de a câștiga este să-i demoralizezi pe suporterii adversarului. Cam asta a făcut Donald Trump cu mare succes împotriva lui Hillary Clinton. De altfel, după alegeri, el le-a mulțumit alegătorilor de culoare că nu au ieșit la vot.

Arthur Finkelstein a studiat îndelung tendințele politice mari și a ajuns la concluzia că cele mai mari daune le poți provoca atacând probleme simple. A observat că cele mai eficiente teme sunt: drogurile, criminalitatea și rasa. „Acestea sunt problemele care creează cea mai mare diviziune politică", a scris Finkelstein într-un memoriu adresat în 1970 președintelui SUA, Richard Nixon.

Scopul lui Finkelstein a fost de a polariza cât mai mult electoratul și de a antagoniza o tabără împotriva celeilalte. Frica este cel mai indicat combustibil pentru a pune acest mecanism în mișcare. „Cine nu atacă primul va fi învins", era credința lui Finkelstein.

Fiecare campanie electorală avea nevoie de un inamic, pentru ca politicienii pe care-i consilia să învingă. A dezvoltat o tehnică de marketing politic pe care a intitulat-o „votul respingător". În esență, asta înseamnă să-ți demonizezi atât de mult adversarul, astfel încât chiar și cei mai leneși alegători să vrea să iasă la urne, doar pentru a vota împotriva acestuia.

Arthur Finkelstein a dezvoltat conceptul de „vot respingător", în care adversarul era demonizat total

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

Arthur Finkelstein își va sfătui toți clienții să nu vorbească despre ei înșiși, ci să se concentreze asupra distrugerii adversarilor. Până la moartea sa în 2017, Finkelstein a influențat politica națională americană, după ce a lucrat, printre alții, pentru președinții americani Richard Nixon și Ronald Reagan.

În 1980, în timp ce lucra în staff-ul de campanie al lui Ronald Reagan, a creat un slogan care nu a fost însă folosit atunci: „Să facem din nou America mare"/ „Make America great again".

Copiii lui Arthur

La mijlocul anilor 2000, Arthur Finkelstein a scris un studiu pentru organizația Trump, iar ulterior a vorbit despre personalitatea copleșitoare a acestuia. În momentul în care Trump a anunțat că va candida la președinția SUA, staff-ul său s-a umplut de „copiii lui Arthur" și de prietenii lui: Larry Weitzner, Tony Fabrizio și vechiul său prieten, Roger Stone.

Gerorge Eli Birnbaum era unul dintre copiii lui Arthur. „Tot ce făcea Finkelstein se baza pe analiza sondajelor lui. Nimeni nu putea vedea modelele ca Finkelstein", își amintește Birnbaum.

„Pentru public, Arthur Finkelstein a fost o enigmă. Extrem de discret, era un om prietenos, distractiv, genial și, totuși, nepretențios, cu un repertoriu bogat de anecdote din cercurile cele mai intime ale puterii. Non-conformist, putea fi adesea văzut în șosete în jurul biroului", scrie „Das Magazin".

Arthur Finkelstein i-a povestit odată unui prieten că șeful administrației lui Ronald Reagan i-a mulțumit în scris pentru că, în întâlnirile din Biroul Oval, și-a păstrat „încălțămintea în cea mai mare parte a timpului".

Și-a iubit la nebunie cele două fiice, dar dragostea sa secretă a fost pentru un bărbat. Un alt paradox: Arthur Finkelstein, care a pus umărul la alegerea politicienilor republicani radicali anti-gay, a fost homosexual. În 2004, s-a căsătorit cu partenerul său, cu care a avut o relație de peste 40 de ani și de care nu s-a despărțit până la moartea sa.

Campanii de succes în Europa de Est

După un triumf în Israel, unde l-a ajutat pe Benjamin Netanyahu să devină prim-ministru, din 2003 Arthur Finkelstein s-a reorientat către Europa de Est și Balcani și a strâns colaborarea cu Birnbaum.

Primele campanii electorale de succes au fost în România, unde a lucrat atât pentru fostul premier Călin Popescu Tăriceanu, cât și pentru fostul președinte Traian Băsescu, și Bulgaria.

Colaborarea cu Orbán Viktor a început în 2008, când acesta a candidat pentru a fi reales premier al Ungariei. Benjamin Netanyahu a fost cel care i i-a prezentat pe Finkelstein și Birnbaum, dându-i asigurări că cei doi îl vor ajuta să aibă succes.

Dușmanii au fost ușor de găsit în Ungaria. Țara trecuse printr-o recesiune economică cruntă și a fost în postura de a fi salvată în 2008, grație unor măsuri de austeritate impuse de creditorii săi: Banca Mondială, UE și FMI. Finkelstein și Birnbaum l-au sfătuit pe Orbán să-i ia la țintă pe „birocrații" internaționali și „capitalul străin".

Viktor Orbán a câștigat alegerile din 2010, cu o majoritate de două treimi, în fața socialiștilor. Imediat după alegeri, cei doi consultanți au realizat că le lipsea un adversar. „Trebuie să menții baza de alegători energizată, să te asiguri că în ziua alegerilor au un motiv să iasă și să voteze", a explicat Birnbaum.

„Când dușmanul are o față, ajută întotdeauna. Arthur spunea mereu că nu lupți împotriva naziștilor, ci împotriva lui Adolf Hitler. Nu lupți împotriva al-Qaeda, ci împotriva lui Osama bin Laden", a povestit Birnbaum.

Viktor Orbán era preocupat de crearea unei povești noi, mai dramatică, a națiunii. Ungaria, care colaborase cu naziștii, a fost prezentată ca o victimă, înconjurată de dușmani externi, sub asediu perpetuu, din partea otomanilor, naziștilor și comuniștilor. „Misiunea Ungariei a fost clară: să se apere de dușmani și să protejeze creștinismul de ofensiva Islamului și a forțelor seculare", scriu jurnaliștii.

Pe acest fond, Arthur Finkelstein a avut o epifanie. Ce se întâmplă dacă voalul conspirației va fi ridicat și va apărea o figură umbroasă, care controlează totul? Maestrul păpușar? Cineva care nu numai că a controlat „capitalul mare", ci l-a și întrupat. Un om în carne și oase. Un maghiar. Un personaj respingător, dar familiar în același timp. Acea persoană a fost identificată drept George Soros. Dușmanul perfect.

De ce să lupți împotriva unui personaj neimplicat în politică? Deși s-a născut în Ungaria, Soros nu locuise acolo de multă vreme. Era cunoscut în întreaga țară drept mentor al societății civile. Susținuse opoziția împotriva comuniștilor înainte de căderea Cortinei de Fier. A construit la Budapesta una dintre cele mai bune universități din Europa de Est.

Viktor Orbán a primit chiar finanțare de la George Soros. Premierul ungar a fost unul dintre cei peste 15.000 de stu-

George Eli Birnbaum nu se simte vinovat pentru valul de antisemitism pe care l-a iscat

VIKTOR ORBAN
îi datorează succesele electorale repetate lui Arthur Finkelstein (foto jos), omul care a lucrat și pentru Nixon, Reagan și Netanyahu

denți care au primit burse de la Fundația Societății Deschise a lui Soros. Datorită acestuia, Orbán a studiat filozofia la Oxford.

Nu păreau să existe motive ca George Soros să fie declarat adversarul Ungariei. Și, totuși, Finkelstein și Birnbaum au văzut foarte mult potențial în el. Cei doi consultanți și-au extins activitatea exact în țările în care fundațiile lui Soros au construit elite locale liberale și mișcări ale drepturilor civile: Ucraina, România, Republica Cehă, Macedonia, Albania.

Demonizarea

Viktor Orbán și l-a asumat rapid pe Soros, pentru că a avut „o mare încredere în intelectul lui Arthur", povestește Birnbaum. El a refuzat să dezvăluie în detaliu ce servicii au prestat cei doi consultanți pentru Orbán, să precizeze în ce măsură au controlat campania acestuia.

Campania publică împotriva lui Soros a început pe 14 august 2013, cu nouă luni înainte de alegeri. A început relativ liniștit, cu atacuri guvernmentale la adresa ONG-urilor „controlate de Soros". Angajații ONG-urilor au fost descriși de presa guvernamentală și oficialii de la Budapesta drept „mercenari", finanțați de puteri străine.

La 30 octombrie 2015, Viktor Orbán a ținut un discurs în care a susținut că George Soros a vrut să slăbească Ungaria, inundând-o cu refugiați.

Un punct culminant a fost atins în iulie 2017, când Ungaria a fost inundată cu afișe cu chipul miliardarului american și sloganul: „Nu-l lăsați pe George Soros să râdă ultimul!". Sloganul „Stop Soros" a fost, de asemenea, repetat la nesfârșit.

În toamna lui 2017, guvernul Orbán a organizat o „consultare națională", în care milioane de maghiari au fost întrebați dacă sprijină sau nu „planul Soros" de a permite unui milion de refugiați din Africa și Orientul Mijlociu să vină în Europa, în fiecare an.

Strategia a funcționat. O mare parte din populație s-a întors împotriva lui Soros, iar Orbán a câștigat alegerile din 2014 și 2018 cu o majoritate covârșitoare.

Antisemitism implicit

Campania lui Orbán împotriva lui Soros nu a folosit cuvântul evreu, dar acest lucru era implicit. Membrii comunității evreiești din Ungaria au început să protesteze din 2017 împotriva campaniei „Stop Soros". Ambasadorul israelian în Ungaria a condamnat-o răspicat. Zoltan Radnoti, un proeminent rabin maghiar, a fost șocat când a aflat că doi membri ai comunității evreiești au gândit și pus în practică campania împotriva lui Soros.

„Când am planificat campania nu ne-am gândit nicio secundă la faptul că Soros era evreu", insistă Birnbaum. El neagă și faptul că ar fi lucrat pentru clienți antisemiți. Înainte de a lucra cu Orbán, susține Birnbaum, a verificat în cercuri informate din Israel cum se poziționează premierul ungar față de evrei. Nu a aflat nimic care să-l împiedice să lucreze cu Orbán, ci dimpotrivă. A aflat că acesta a luptat împotriva antisemitismului și chiar și-a botezat prima fiică cu numele evreiesc „Rahel".

„Campania noastră nu a făcut pe nimeni antisemit. Am desenat o nouă țintă, nu mai mult. O vom face face din nou", a fost concluzia fermă a lui George Eli Birnbaum.

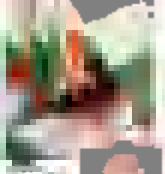

POLITICĂ

Marile speranțe

O nouă clasă de progresişti aprigi ia cu asalt Congresul. Însă unii democrați se tem că propriul partid este cel care ar putea simți arsura.

DE

NINA BURLEIGH
@ninaburleigh

DEMOCRAȚII AU INTRAT ÎN ERA marilor speranțe. Cel de-al 116-lea Congres, cu a sa noua clasă diversă, feminină și aprigă de membri ai Camerei, reprezintă pentru unii din aripa progresistă împlinirea celor mai nebunești vise. Alexandra Ocasio-Cortez a abordat deja subiectul, extrem de pe gustul electoratului, unei taxe de 70% aplicate multimiliardarilor, taxă care să alimenteze eforturile de oprire a schimbărilor climatice. Alții savurează deja – cu obraznicie – posibilitatea înlăturării președintelui. „Ne ducem acolo și îl moționăm de nu se vede", a spus în cadrul unui miting reprezentanta Rashida Tlaib.

Progresiștii sunt luptători declarați pentru dreptate comunitară și socială, infiltrându-se în D.C. ca un val de nou socialism în ascensiune, undeva în stânga senatoarei Elizabeth Warren. Potrivit unui sondaj Gallup din luna august, americanii cu vârstele între 18 și 29 de ani au opinii la fel de pozitive despre socialism (51 la sută) cum au despre capitalism (45 la sută), un declin de 12 procente al cuvântului care începe cu litera c în cei doi ani de președinție a lui Donald Trump.

Oare fantoma lui Franklin Delano Roosevelt este cea care îi inspiră pe noii membri ai Camerei Reprezentanților să îi pună pe săraci să lucreze cu dolarii federali, construind infrastructură și luptând împotriva schimbărilor climatice, totul în timp ce promovează concepte post mileniale precum incluziunea și intersecționalitatea?

Poate. Sau poate nu.

Democrații din Cameră au o agendă ambițioasă care include să facă ceva în privința schimbărilor climatice, să salveze Affordable Care Act (dacă nu chiar să-l extrapoleze în „Medicare pentru toți"), să scadă prețul medicamentelor, să extindă controlul armelor, să finanțeze infrastructura, să salveze Deferred Action for Childhood Arrivals (care îi protejează pe copii de extrădare – n.r.), întărind protecția drepturilor la vot și, nu în cele din urmă, luptând împotriva corupției publice.

Însă majoritatea analiștilor politici – și chiar unii dintre noii membri – nu dau mari șanse probabilității ca, în cazul în care Camera aprobă legislație în aceste privințe înainte de 2020, aceasta să și intre în vigoare. Tot ce fac trebuie să treacă de Senatul controlat de republicani. Și mai este de luat în calcul și problema semnăturii „trumpiene".

Noul președinte al camerei Reprezentanților, Nancy Pelosi a inițiat deja manevre abile clar inspirate din cererile acestui flanc stâng, obrăznicindu-se cu Trump în privința banilor pentru zid în timp ce e clar că țintește bipartizanismul pe care republicanii din Cameră nu s-au deranjat niciodată să-l ia în calcul – și pe care nou veniții cei aprigi s-ar putea să-l dezavueze la rândul lor.

În discursul din prima sa zi, i-a citat pe Ronald Reagan și apoi pe George H.W. Bush, în tăcerea asurzitoare a republicanilor. La un moment dat, s-a întors spre dreapta și a spus încet „Nu aplaudați pentru Ronald Reagan?".

Steve Israel, un fost membru al Camerei care a reprezentat timp de 16 ani, până în 2017, Cartierul 3 din New York și a condus comitetul de campanie însărcinat cu alegerea democraților în camera inferioară, spune pentru *Newsweek* că noua majoritate va trebui să își mențină fervoarea progresistă și entuziasmul fără a-i speria pe democrații mai moderați din regiunile violete (regiunile violete sunt zone unde republicanii – reprezentați prin culoarea roșie - sau democrații – reprezentați prin culoarea albastră - au câștigat la diferență foarte mică –n.r.), care va trebui să își extindă, pe parcursul următorilor doi ani, puterea electorală.

O NOUĂ ZI
Progresiștii solicită acțiune agresivă. În stânga: Membrii depun jurământul în timpul ședinței de deschidere al celui de-al 116-lea Congres de pe 3 ianuarie

„Pe de o parte, ai energia asta progresistă, agitația", spune el. „Pe de alta, majoritatea a crescut în zone mai moderate. Această nouă majoritate este o combinație între Brooklyn, New York, care este albastru, și Brooklyn, Iowa, care este mov și care era o zonă a republicanilor dar care are acum un membru democrat al Congresului. Ceea ce înseamnă că un consens și o agendă legislativă coerentă nu vor fi ușor de obținut – dar sunt critice".

Genul acesta de discurs îi irită pe o parte dintre noii membri ai Camerei, cei progresiști, care obișnuiesc să apară pe primele pagini ale ziarelor, care dansează și înjură și care formează deja o grupare în cadrul Grupării Progresiste a Congresului (CPC). Nu au fost trimiși la Washington să joace după regulile vechi. Și nu sunt nici membrii mișcării conservatoare radicale Tea Party din 2010, cu un lider republican prietenos în Senat (deși au un Donald Trump cu care să se lupte, așa cum conservatorii l-au avut pe Barack Obama). Nu sunt nici revoluția Newt Gingrich din 1994, cu o versiune socialistă a Contractului cu America.

Cel mai asemănător lucru pe care democrații progresiști îl cu Camera conservatorilor de altădată este organizația Democraților din Justiție, un comitet politic progresist de acțiune sprijinit de Bernie Sanders, care nu acceptă donațiile marilor corporații. Democrații din Justiție au recrutat-o și sprijinit-o pe Ocasio-Cortez, și-au păstrat cu succes trei membri deja în exercițiu și au mai promovat încă trei, pentru un total de șapte victorii. Speranța lor declarată este să construiască o versiune de stânga a extrem de încăpățânatei Grupări pentru Libertate.

„Indiferent ce relație va exista între noii aleși și Gruparea Progresistă a Congresului, un grup disciplinat cu suficienți membri în care voturile să fie refuzate sau acordate în bloc poate împinge limi-

Schimbările climatice vor fi suficient de greu de soluționat şi fără a adăuga alte probleme potențial litigioase

tele posibilității politice", a scris Waleed Shahid, purtător de cuvânt al Democraților din Justiție, în „The Nation", în luna octombrie a anului 2018.

Alexandra Rojas, director executiv al Democraților din Justiție, recunoaște faptul că, cu un Senat republican și Trump la Casa Albă, aprobarea legislației ar putea costitui o provocare. Însă schimbarea legilor vine doar după schimbarea mesajului.

„Noua majoritate se poate concentra pe construirea unei mișcări în jurul marilor idei pe care democrații se vor baza în 2020", spune Rojas, făcând referire la schimbările climatice, „Medicare pentru toți", limitând banii marilor corporații în politică și punând capăt încarcerărilor în masă.

Progresiștii, spune ea, au modificat peisajul politic într-un timp foarte scurt. Drept exemplu, Rojas face referire la felul în care candidatura la președinție a lui Bernie Sanders, în 2016, a făcut ca „Medicare pentru toți" să devină temă comună de discuție.

Citează de asemenea și înființarea unui subcomitet pe tema schimbărilor climatice, apărut în parte ca urmare a activismului lui Ocasio-Cortez; în decembrie, noua reprezentantă a condus protestul din biroului lui Pelosi, cerând înființarea acelui comitet special.

Dintre toate subiectele de pe agendă, acesta are probabil cele mai mari șanse să treacă de la stadiul de propunere la cel de acțiune, deoarece unește democrații și poate atrage republicanii din Senat care pot fi convinși de oportunitățile de afaceri dintr-un Nou Acord Verde.

Însă, ca modalitate de plată pentru acest acord, Ocasio-Cortez a fost la emisiunea *60 Minutes* și a propus o

taxă uluitoare de 70 la sută pe veniturile anuale care depășesc 10 milioane de dolari. (Cea mai mare rată a taxei actuale este de 37 la sută.) Doar 16.000 de gospodării intră în această categorie, majoritatea aparținând vedetelor de film, geniilor fondurilor de investiții și atleților, însă conservatorii au intrat pe modulul război, avertizând că noii democrați vor atenta curând și la portofelele americanilor din clasa muncitoare. Încă nu este clar dacă sugestia aceasta a mulțumit baza votanților democrați sau i-a speriat pe independenții care nu îl suportă pe Trump, precum și pe democrații moderați.

În loc să pună bazele unui nou comitet pe probleme de mediu, Pelosi a propus un subcomitet „Criza climatică", al cărui președinte este parlamentarul veteran Karen Castor.

Progresiștii extremi au văzut mișcarea drept praf în ochi, în principal din cauza faptul că un subcomitet are putere limitată. „Acest comitet... pare la fel de util ca o plasă de țânțari montată pe un submarin", a spus Corbin Trent, purtător de cuvânt al lui Ocasio-Cortez, pentru „The Hill", la începutul lunii ianuarie.

Castor spune pentru *Newsweek* că mandatul comitetului va fi să „solicite acțiuni urgente" în privința reducerii amprentei de carbon în timp ce vizează consensul bipartizan pentru o politică națională. „Cred că comitetul nostru va reprezenta conștiința în materie de climat și fiecare lege de pe masa de lucru va fi aprig cercetată dacă ne duce pe calea corectă sau nu", a mai spus ea.

Un lobbyist împotriva schimbărilor climatice, care a urmărit de pe margine subiectul, după doi ani petrecuți în sălbăticie, a aplaudat înființarea noului comitet, dar s-a înfiorat la gândul impozitului de 70 la sută propus de Ocasio-Cortez pe veniturile superbogaților. „Ar trebui să separe schimbarea climatică de opiniile lor în privința justiției sociale și a inechităților privind veniturile. Schimbările climatice sunt suficient de greu de rezolvat și fără adăugarea de soluții potențial litigioase", a spus lobbyistul, adăugând că cuvintele criză mondială din numele comitetului ar putea și ele genera disensiuni, o țintă ușoară pentru republicanii care râd de „alarmiști".

Castor, care reprezintă statul de coastă Tampa, spune că denumirea e potrivită. „Când uriașul uragan Irma făcea ravagii în statul meu, a trebuit să îmi împachetez fotografiile și albumele foto și să parchez mașina la etajul trei al unei parcări", spune ea. „Vreme extremă, inundații, incendii – chiar suntem într-o criză!".

Cei care analizează activitatea Camerei sugerează că cel de-al 116-lea Congres ar putea avea de asemenea o șansă în a reduce corupția publică. Rezoluția 1 a Camerei, primul act de pe ordinea de zi a acestui an, este o propunere de curățenie, vizând banii din politică, reforma votului și etica. Aceste aspecte au un sprijin bipartizan extins în multe state și localități, potrivit lui Aaron Scherb, director pe probleme legislative la organizația independentă de supraveghere a guvernului Common Cause. „Cred că multe dintre reformele de la nivel național vor crea un context favorabil pentru perioada de după 2020, când climatul politic va fi mai bun", spune el.

Pe măsură ce noii membri ai Camerei se instalează, pare că noua poziție a lui Pelosi a fost creată special pentru ea. Va simți cu siguranță presiunea de a nu îi lăsa pe noii membri progresiști să o cotească prea mult spre stânga candidaților la președinție din Senat. Însă au avut deja un efect asupra acestei conversații. Senatorul Cory Booker, pretinde Rojas, nu mai primește bani din partea comitetului politic de acțiune din cauza noului crez de puritate la care aderă noua stângă a Camerei. (Politicianul din New Jersey, care a primit în 2014 cei mai mulți bani de pe Wall Street dintre toți membrii Congresului, a pus decizia sa pe seama alegătorilor săi și a comitetului End Citizens United PAC – organizație dedicată reformării sistemului de finanțare a campaniilor politice – n.r.).

Noii progresiști alcătuiesc un procent mic din cei 435 de membri ai Camerei, dar îndrăzneala lor a atras multă atenție. Rămâne de văzut dacă pot acționa cu aceeași disciplină precum aripa de dreapta.

În prima zi, CPC-ul a acceptat o regulă de bază, numită „propune și plătește". Instituită de republicani și urâtă de democrații progresiști, măsura cere ca fiecare propunere legislativă care presupune bani să descrie proveniența acelor bani.

Doar trei democrați, printre ei numărându-se Ocasio-Cortez, au votat împotriva regulii.

O bilă albă pentru Pelosi. Israel spune că noul președinte nu numai că poate ține facțiunile sub control, ci le și poate pune la treabă pentru a face ca lucrurile să se miște. Ea a promovat Obamacare în 2010, spune el, „când toată lumea credea că e o lege moartă", și a produs, în 2008, suficiente voturi democrate pentru a face să treacă controversatul Program Troubled Asset Relief (în cadrul căruia guvernul Statelor Unite cumpără credite toxice de la instituțiile financiare pentru a-și întări sectorul financiar – n.r.) propus de președintele George W. Bush și pe care progresiștii încă îl mai văd drept o adevărată pleașcă pentru bancheri.

„Este un Toscanini care dirijează o orchestră de jazz și de asta alegerea ei ca președinte era imperativă", spune Israel. „Dacă cineva poate fi lipiciul care poate ține fragmentele acestea împreună, este Nancy Pelosi". N

Noua majoritate se poate concentra pe crearea unei mișcări în jurul marilor idei pe care se vor baza democrații în 2020

ROCK FM

It Rocks!

www.rockfm.ro

SĂNĂTATE

Remediu împotriva „anti-vacciniștilor"

Cadrele medicale ar trebui să ia în calcul modalități mai bune de a informa părinții despre vaccinarea copiilor

ÎNTR-O EPOCĂ A POLITICII bazate pe apelul la emoții mai mult decât pe obiectivitate, din ce în ce mai mulți părinți sunt îngrijorați de faptul că riscurile vaccinurilor le depășesc beneficiile. Prea multe persoane sunt de părere, de exemplu, că între vaccinul ROR (împotriva rubeolei, rujeolei și oreionului) și autism ar putea exista o legătură, în ciuda numeroaselor studii științifice care demonstrează contrariul. Dezvoltarea mișcării antivaccinare, în cadrul căreia părinții optează să nu își vaccineze copiii, a condus la epidemii periculoase de tuse convulsivă, pojar și alte boli prevenibile.

Pentru a contracara informațiile derutante și de-a dreptul false despre vaccinuri, experții în sănătate trebuie să găsească modalități mai bune de a explica publicului de ce știm că vaccinurile sunt relativ sigure și benefice societății.

DE

BARBARA RATH

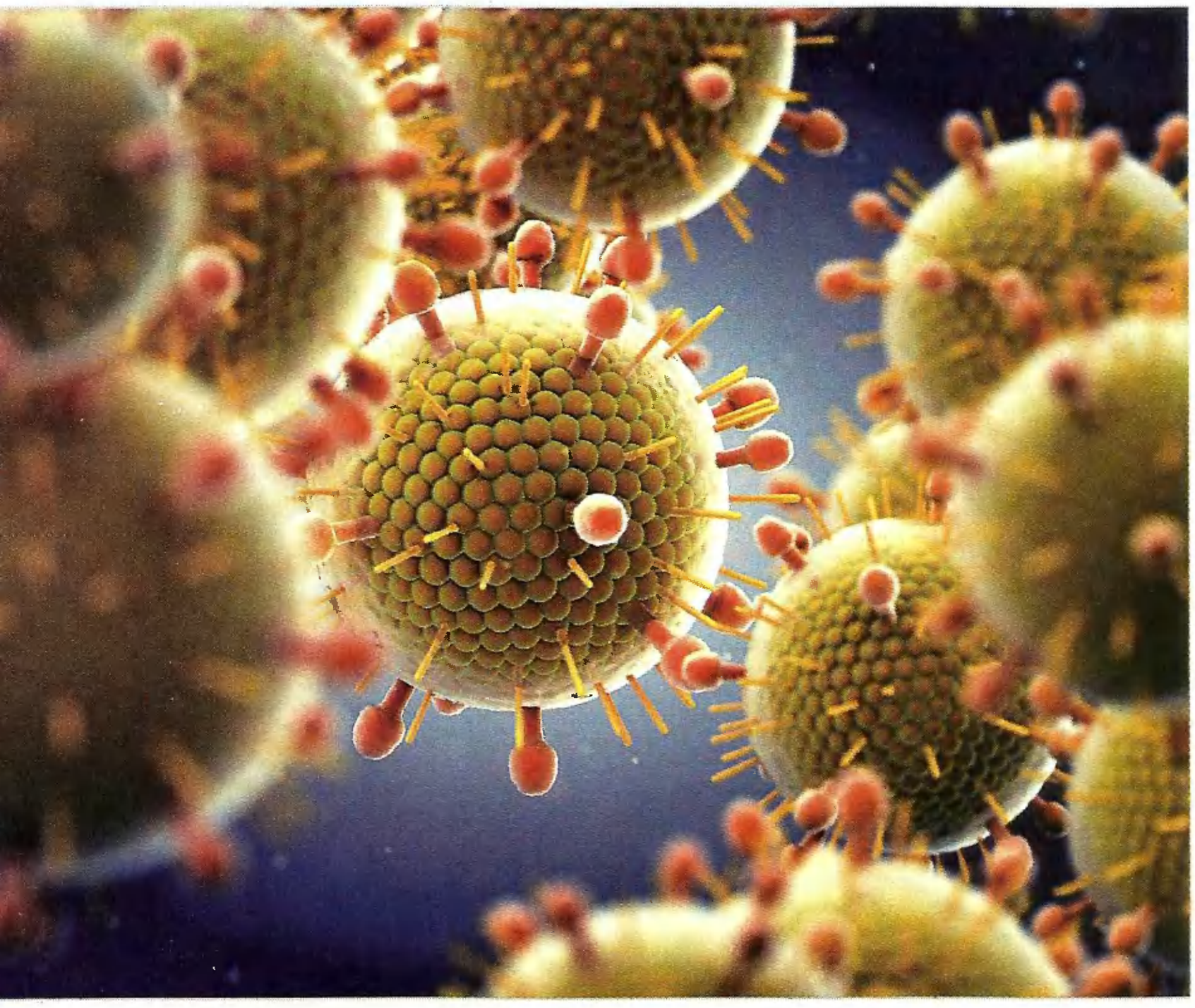

La momentul actual, pediatrii nu aduc în discuție subiectul imunizării copiilor decât la o săptămână după naștere. Este cel mai prost moment pentru noii părinți, care trebuie să-și facă griji în privința siguranței și hranei nou-născutului, eliminând orice potențiale pericole din casă și interacționând cu bunicii pedanți – în timp ce sunt privați de somn. În plus, sistemul de sănătate publică nu plătește adecvat pediatrii pentru consultațiile lungi, ceea ce înseamnă că vizitele la medic sunt prea scurte pentru ca părinților să li se răspundă la toate întrebările. Cercetările efectuate de think tank-ul Inițiativa Vienna pentru Vaccinare Sigură

MOMENTUL PERFECT
pentru a discuta cu părinții despre vaccinare este în timpul sarcinii, dar cei mai mulți dintre medici o fac abia în prima săptămână după naștere, când părinții sunt foarte stresați

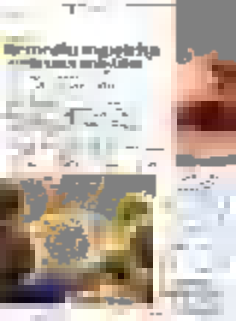

(ViVI) și Școala de Gândire Creativă din Potsdam, Germania, confirmă faptul că momentul ales pentru astfel de discuții le reduce eficacitatea.

Un moment mai bun pentru ca doctorii să discute despre vaccinare este în timpul sarcinii, când părinții sunt de obicei mai puțin ocupați și obosiți și, astfel, mai în măsură să formuleze întrebări, să caute informații și să se hotărască.

Pentru a restabili încrederea în vaccinuri și imunizare, medicii trebuie să regândească felul în care e organizată comunicarea pe teme de sănătate. Dezvoltarea unei modalități mai eficiente de a furniza informații părinților necesită „o gândire creativă" – o tehnică care emulează felul în care designerul unui produs abordează dezvoltarea unui nou instrument concentrându-se pe utilizatorul final.

Am utilizat această tehnică la ViVI, analizând cu atenție clinicile și camerele de primiri urgențe din punctul de vedere

Cum rata vaccinării scade, boli care în trecut au fost aproape învinse încep să revină

al pacientului și am descoperit că timpul care se pierde la momentul acesta în camerele de așteptare ar putea fi folosit pentru educația medicală. Părinții vin deseori la clinică sau la cabinetul medical cu întrebări la care se poate răspunde chiar înainte să înceapă consultația. Există noi instrumente digitale care ar putea furniza informații despre vaccinuri și imunizare, permițându-le atât pacienților cât și doctorilor să utilizeze mai eficient timpul destinat vizitei medicale. Arhivele privind vaccinarea sunt o altă zonă care necesită atenție. Un studiu recent a dezvăluit faptul că arhivele sunt complexe, dar sunt destinate uzului cadrelor medicale și nu se conformează unor standarde internaționale bine stabilite, lucru care complică viețile familiilor care se mută dintr-o țară în alta. De asemenea, arhivele pot fi distruse sau pierdute, mai ales pe perioada urgențelor medicale sau a unor relocări subite.

Însă arhivele privind vaccinarea le oferă părinților un instrument puternic în a deveni parteneri egali cu medicii în privința sănătății copiilor lor. Pentru a standardiza arhivele privind imunizarea pacienților, unele țări folosesc la momentul actual Certificatul Internațional de Vaccinare al Organizației Mondiale a Sănătății, pe care părinții îl păstrează și apoi îl transmit copiilor când aceștia cresc. Echipa ViVI a dus acest lucru un pas mai departe, creând o aplicație mobilă, VAccApp, care ajută părinții și copiii cu vârste mai mari să își actualizeze istoricul de vaccinare. Aplicația îi ajută de asemenea să afle care este scopul și cel mai bun moment pentru imunizare și să țină evidența vaccinurilor administrate membrilor familiei.

Studiile au arătat că utilizatorii aplicației erau mai bine pregătiți în timpul vizitelor la doctor pentru a pune întrebări și că doctorii au primit de la ei informații mai precise, comparativ cu grupul de pacienți care încearcă să rețină mental date despre imunizare.

Pe măsură ce procentul de vaccinare scade, bolile pe vremuri aproape eradicate încep să revină. Trebuie să restabilim încrederea oamenilor în informațiile de natură științifică și să spulberăm miturile în privința vaccinării pentru a ne asigura de sănătatea viitoarelor generații. N

BARBARA RATH
este cofondator și președinte al Inițiativei Vienna pentru Vaccinare Sigură. Este profesor onorific la Facultatea de Medicină a Universității Nottingham din Marea Britanie, director de cercetare la Universitatea Bourgogne-Franche-Comté din Franța și membru al consilului Societății Internaționale pentru Gripă și Alți Viruși Respiratorii

Dosar

MISTIFICAREA ISTORIEI
De ce încearcă Rusia să „spele" imaginea Armatei Roșii » P.46

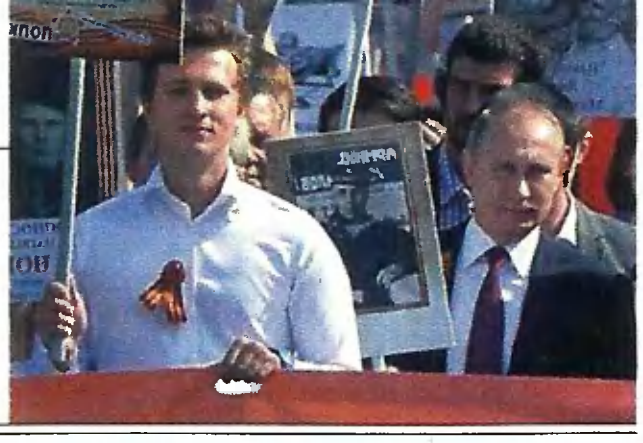

Mircea Cărtărescu: „Mor cu ei de gât sau trăiesc liniștit?"

SCRIITORUL MIRCEA CĂRTĂRESCU (62 DE ANI) a vorbit, într-un amplu interviu oferit publicației *Newsweek România*, despre dragostea lui pentru literatură, despre singurătate, despre prietenii, despre gândurile de a pleca din țară, dar și despre perioada tulbure prin care trece acum România.

***Newsweek România:* Anul 2018 v-a adus, printre altele, două distincții importante: Premiul Thomas Mann pentru Literatură și Premio Formentor de las Letras. Ce reprezintă pentru dumneavoastră această recunoaștere internațională?**

Mircea Cărtărescu: Am primit, e adevărat, aceste două premii anul trecut, dar fraza „recunoaștere internațională" e doar ceva mai mult decât un clișeu cu origini în frustrările noastre eterne: „pentru ca Europa cu un moment mai-nainte să vină și să recunoască...". Noi tot așteptăm ca alții să „recunoască" valorile noastre, ca și când ei n-ar vrea, de fapt, dar ar fi siliți de evidența geniului nostru național, scris în genele noastre românești. Fiindcă noi nu ne putem recunoaște singuri nici măcar în oglindă. Ca să fii respectat în țară, trebuie să fii validat în străinătate. Există un set întreg de astfel de fraze care induc în eroare: „Artistul X a făcut cunoscută arta românească în lume" sau „ne-a pus pe harta lumii" sau „trage după sine artiștii țării lui". În realitate, nu interesează pe nimeni ce naționalitate are artistul care se afirmă. Arta e pur individuală. Márquez n-a tras după sine niciun scriitor columbian, Kundera niciunul ceh. Dimpotrivă, cei din tinerele generații se simt striviți de faima lor, precum copiii de artiști celebri.

În lumea internațională a cărții, așa cum o cunosc eu de un sfert de veac, notorietatea unui autor crește prin publicarea de cărți, primirea de premii, participarea la festivaluri, dar e greu de spus care e momentul precis când ajungi la o adevărată „reputație internațională". E motivul pentru care, vorbind despre mine, mă rezum la fapte. Da, am primit aceste premii. Da, am scrieri în câteva zeci de limbi. Da, am vândut atâtea cărți. Da, am avut atâtea recenzii în publicațiile cele mai cunoscute. Pe acestea nu mi le poate lua sau contesta nimeni. Nu spun însă niciodată unde mă aflu ca notorietate sau, cum se zice, „la bursa valorilor", la noi și aiurea, pentru că aici e vorba despre imponderabile. Scriitorii, ca și băncile, au un singur lucru al lor: reputația, care e o chestiune de încredere. Sunt mai cunoscut în lume după premiile mele din 2018? Probabil că da, măcar în anumite spații culturale, pentru că un premiu important înseamnă încredere. Ceea ce contează cu adevărat pentru mine sunt însă două lucruri: calitatea scrisului meu și cât de mult mă iubesc cititorii simpli din toată lumea. Când un tânăr român, italian sau mexican - ori o tânără - vine și-ți spune: „Cartea dumneavoastră mi-a schimbat viața" (cum mi s-a-ntâmplat să aud de câteva ori în ultimul timp), ai un fior de recunoștință și mândrie pe care nicio „recunoaștere internațională" n-o să ți-l poată da vreodată.

DE
RAMONA URSU
ramona.ursu@newsweek.ro

Opera dvs. este „o cartografiere a minții și a vieții mele“, așa cum o defineați. Sunt ani până scrieți „Sfârșit“ pe opere precum „Orbitor“ sau „Solenoid“. Cum este despărțirea de propriile cărți, la care nu vă întoarceți niciodată pentru a le reciti? Apare bucuria? Depresia? E un curs firesc al unei experiențe căreia, odată cu acel „Sfârșit“, nu mai aveți nimic să-i oferiți?

De obicei, scriu „Sfârșit“ cu ochii-n lacrimi. Ca noi toți și ca tot ce este pe lume, și cărțile trebuie să aibă, din nefericire, un final. Visul meu dintotdeauna a fost să scriu o singură carte întreaga viață, de când am învățat literele până când nu voi mai putea ține creionul în mână. Și într-un fel asta am și făcut, despărțind-o artificial în scrieri diferite. Mai ales jurnalul meu mi-a dublat viața cum dublează căptușeala stofa unei haine. Nu terminarea unei cărți e grea propriu-zis, deși e un moment și el traumatic, cât timpul până începi altă carte. După cărți mari ca „Orbitor“ sau „Solenoid“ mi-au trebuit ani să-mi revin. Am avut nevoie de toate resursele mele morale ca să pot rămâne în viață. E ca după ce pierzi o mare iubire sau după ce ți-a murit cineva foarte drag. Acum mulți ani, la terminarea trilogiei, i-am spus unui prieten (spontan și surprinzător pentru mine, căci nu sunt genul de om care face confesiuni): „Acum știu de ce se alcoolizează și se sinucid scriitorii“. În plus, „cartografierea“ de care vorbiți nu poate fi nici ea eternă. Nici mintea, nici viața mea nu sunt spații nelimitate. Ce (mă) voi face când până și cel mai îndepărtat colț al lor va fi cartografiat? Am vorbit cândva despre un maestru al tatuajului care-și acoperea de desene propria piele. Ce-avea să facă în momentul când fiecare milimetru avea să fie deja tatuat? De unde să ia încă o piele? Iată una dintre spaimele care mă bântuie zi și noapte. Ce mă fac dacă nu mai pot să scriu, când știu prea bine că fără să scriu nu pot trăi?

La 17 ani, ați scris prima filă dintr-un jurnal pe care îl continuați și astăzi. În liceu, erați deja „obsedat“ de literatură. O obsesie despre care, ani mai târziu, povesteați că v-a adus, în adolescență, suferință și singurătate. Totuși, definiți singurătatea ca pe acel lucru din care vă hrăniți ca scriitor. Cât de singur se simte acum Mircea Cărtărescu? V-ați „împăcat“ cu singurătatea dvs.?

Aparent, și într-un anume sens, nu sunt un om singur. De fapt, aparența mea și nepotrivirea mea cu stereotipurile despre cum trebuie să fie un scriitor sau un artist au fost mereu o sursă de suspiciune pentru cei din jurul meu. De când eram un foarte tânăr poet mi se zicea: „Tu n-ai nimic de poet, nu semeni a poet“. Nici azi nu semăn a scriitor. Scriitorii tipici sunt boemi, cum eu n-am fost niciodată. Sunt plini de strălucire, pe când eu am fost mereu timid și retras. Am trăit liniștit, am încercat să fac, responsabil, tot ce trebuie să facă un om adevărat. Viața mea de artist e-n interior și n-o las să străbată decât în scrisul meu. Singurătatea mea, aceeași dintotdeauna, e interioară, acolo unde sunt doar eu cu mine, și uneori nici măcar cu mine. Am avut întotdeauna familie, copii, prieteni literari. Dar, cum scriam undeva, „mă simt singur cu tot cu ei“, ca și când aș aluneca pe-o banchiză de gheață, cu tot cu ei, în noaptea fără sfârșit. Azi îmi dau din ce în ce mai mult seama că singurătatea a fost sentimentul central al vieții și-al scrisului meu, că ea e de fapt mesajul meu, pe care scrisul meu îl transmite. Poate că acele pagini cu un singur cuvânt, „Ajutor!“, repetat de sute de ori, din „Solenoid“ sunt miezul de frig și singurătate a tot ce-am scris vreodată. Altfel, le sunt infinit recunoscător celor ce mă iubesc și pe care-i iubesc, fiindcă mă îndepărtează din când în când de acel miez teribil.

În acea singurătate din copilărie, din adolescență, în care v-ați îndrăgostit de literatură, ați găsit sprijinul părinților dvs. pentru a merge pe calea aceasta? Cum era relația pe care o aveați cu părinții dvs. și ce reprezenta, pentru ei, cultura, în general?

E o întrebare tristă pentru mine. Părinții mei, oameni cinstiți și fără-ndoială iubitori, nu mi-au citit niciodată cărțile. Amândoi citeau cărți, destul de mult chiar, mama ne citea și nouă, copiilor, în pat, când eram mici, dar bietele mele versuri de la-nceput li s-au părut o pălăvrăgeală bizară și de neînțeles. Primele mele scrieri în proză, în care apăreau ei înșiși în ipostaze care nu le-au plăcut, i-au îngrozit atât de tare, că într-o zi mama a venit la mine și mi-a spus: „Uite, Mircea, nu te supăra pe mine, dar eu n-am să mai citesc ce scrii tu. Nu înțeleg, mamă. Eu n-am putut să merg la școală, erau alte vremuri pe-atunci. Tu scrie mai departe, ca să ajungi un om important. Dar eu nu pot să citesc ce scrii tu...“ I-am răspuns atunci că nu-i nimic, că e bine așa, dar cu o strângere de inimă pe care-o mai am și azi. Mama are acum aproape 90 de ani, și m-am gândit de multe ori să scriu ceva care să-i placă, doar pentru ea, dar nu m-am priceput s-o fac. Nici s-o duc, măcar până la Cluj, cu avionul (visul ei dintotdeauna a fost să zboare cu avionul măcar o dată în viață) nu m-am învrednicit până azi, dar poate-o voi face anul acesta. Nu vreau să spun aici mai mult despre asta. Părinții mei m-au învățat să fiu om întreg, ceea ce-i de mii de ori

După cărți mari ca „Orbitor“ sau „Solenoid“ mi-au trebuit ani să-mi revin

Chapter 1 1
Chapter 2 12
Chapter 3 25
Chapter 4 38
Chapter 5 51
Chapter 6 64
Chapter 7 77
Chapter 8 90
Chapter 9 103
Chapter 10 116
Chapter 11 129
Chapter 12 142
Chapter 13 155
Chapter 14 168
Chapter 15 181
Chapter 16 194
Chapter 17 207
Chapter 18 220
Chapter 19 233
Chapter 20 246
Chapter 21 259
Chapter 22 272
Chapter 23 285
Chapter 24 298
Chapter 25 311
Chapter 26 324
Chapter 27 337
Chapter 28 350
Chapter 29 363
Chapter 30 376
Chapter 31 389
Chapter 32 402
Chapter 33 415
Chapter 34 428
Chapter 35 441
Chapter 36 454
Chapter 37 467
Chapter 38 480
Chapter 39 493
Chapter 40 506
Chapter 41 519
Chapter 42 532
Chapter 43 545
Chapter 44 558
Chapter 45 571
Chapter 46 584
Chapter 47 597
Chapter 48 610
Chapter 49 623
Chapter 50 636
Chapter 51 649
Chapter 52 662
Chapter 53 675
Chapter 54 688
Chapter 55 701
Chapter 56 714
Chapter 57 727
Chapter 58 740
Chapter 59 753
Chapter 60 766
Chapter 61 779
Chapter 62 792
Chapter 63 805
Chapter 64 818
Chapter 65 831
Chapter 66 844
Chapter 67 857
Chapter 68 870
Chapter 69 883
Chapter 70 896
Chapter 71 909
Chapter 72 922
Chapter 73 935
Chapter 74 948
Chapter 75 961
Chapter 76 974
Chapter 77 987
Chapter 78 1000
Chapter 79 1013
Chapter 80 1026
Chapter 81 1039
Chapter 82 1052
Chapter 83 1065
Chapter 84 1078
Chapter 85 1091
Chapter 86 1104
Chapter 87 1117
Chapter 88 1130
Chapter 89 1143
Chapter 90 1156
Chapter 91 1169
Chapter 92 1182
Chapter 93 1195
Chapter 94 1208
Chapter 95 1221
Chapter 96 1234
Chapter 97 1247
Chapter 98 1260
Chapter 99 1273
Chapter 100 1286
Chapter 101 1299
Chapter 102 1312
Chapter 103 1325
Chapter 104 1338
Chapter 105 1351
Chapter 106 1364
Chapter 107 1377
Chapter 108 1390
Chapter 109 1403
Chapter 110 1416
Chapter 111 1429
Chapter 112 1442
Chapter 113 1455
Chapter 114 1468
Chapter 115 1481
Chapter 116 1494
Chapter 117 1507
Chapter 118 1520
Chapter 119 1533
Chapter 120 1546
Chapter 121 1559
Chapter 122 1572
Chapter 123 1585
Chapter 124 1598
Chapter 125 1611
Chapter 126 1624
Chapter 127 1637
Chapter 128 1650
Chapter 129 1663
Chapter 130 1676
Chapter 131 1689
Chapter 132 1702
Chapter 133 1715
Chapter 134 1728
Chapter 135 1741
Chapter 136 1754
Chapter 137 1767
Chapter 138 1780
Chapter 139 1793
Chapter 140 1806
Chapter 141 1819
Chapter 142 1832
Chapter 143 1845
Chapter 144 1858
Chapter 145 1871
Chapter 146 1884
Chapter 147 1897
Chapter 148 1910
Chapter 149 1923
Chapter 150 1936
Chapter 151 1949
Chapter 152 1962
Chapter 153 1975
Chapter 154 1988
Chapter 155 2001
Chapter 156 2014
Chapter 157 2027
Chapter 158 2040
Chapter 159 2053
Chapter 160 2066
Chapter 161 2079
Chapter 162 2092
Chapter 163 2105
Chapter 164 2118
Chapter 165 2131
Chapter 166 2144
Chapter 167 2157
Chapter 168 2170
Chapter 169 2183
Chapter 170 2196
Chapter 171 2209
Chapter 172 2222
Chapter 173 2235
Chapter 174 2248
Chapter 175 2261
Chapter 176 2274
Chapter 177 2287
Chapter 178 2300
Chapter 179 2313
Chapter 180 2326
Chapter 181 2339
Chapter 182 2352
Chapter 183 2365
Chapter 184 2378
Chapter 185 2391
Chapter 186 2404
Chapter 187 2417
Chapter 188 2430
Chapter 189 2443
Chapter 190 2456
Chapter 191 2469
Chapter 192 2482
Chapter 193 2495
Chapter 194 2508
Chapter 195 2521
Chapter 196 2534
Chapter 197 2547
Chapter 198 2560
Chapter 199 2573
Chapter 200 2586

mai important decât să-mi citească mie mâzgălelile...

Scrieți de mână, cu pixul, cărți întregi. „Levantul", „Orbitor" au fost scrise în acest fel, fără editare. De ce păstrați acest obicei, al scrisului de mână?

Nu scriu întotdeauna de mână, cartea la care scriu acum, de exemplu, e scrisă pe computer, dar e adevărat că am obișnuința acestui fel de a scrie, pe care cei mai mulți au pierdut-o. Jurnalul, firește, îl scriu de mână, în caiete (de multe ori ridicole, cu pitici sau cu tabla-nmulțirii pe copertă). Îmi plac lucrurile artizanale, mă distrează să lucrez cu iglița, asta mă dispune la visătorie, face ca tot ce scriu să fie ca un dicteu automat, cum scriu dactilografele după dictare, gândindu-se la ale lor... Mă ajută să gândesc bine, de la-nceput, frazele, pentru că urăsc să șterg cuvinte sau pasaje. Poate de-asta caietele mele sunt atât de curate. Oricum, n-am rupt niciodată o pagină din caietele astea, nici din cele cu cărți, nici din cele cu jurnal, și-am făcut rarisime modificări. Scrisul meu fără editare îl datorez, poate, acestei obișnuințe de-a scrie de mână.

„Cenaclul de luni" a fost, poate, una dintre primele cuceriri, ca scriitor, primind, în timp, recunoașterea acelui cerc din care făceau parte nume importante ale literaturii române. Povestiți-ne un moment de atunci, care v-a marcat definitiv.

Pe-atunci nu erau nume importante. Eram niște puști, cred că destul de simpatici, cei mai mulți studenți la Litere sau proaspăt absolvenți. Dar aveți dreptate că mi-am căpătat un loc în grupul optzecist cu mult mai greu decât mi-e să obțin azi „recunoașterea internațională". În cenaclul „Junimea" sau „Cenaclul de luni" nu intra oricine. La primele lecturi erai făcut praf fără milă de câțiva dintre cei mai feroce (și mai inteligenți) critici pe care-i cunosc până azi: colegii mei de atunci. Până am fost acceptat între ei a trecut mai bine de un an, până când s-au convins cu adevărat de talentul meu. Nici Iaru, nici Coșovei, care mi-au devenit prieteni mai târziu, nu m-au primit lângă ei pentru ochii mei frumoși, ci abia când am scris ceva care le-a plăcut. Stratan sau Mușina nu m-au acceptat niciodată cu adevărat, au ales să-mi fie adversari până la capăt (dar eu am scris mereu despre ei cu admirație, pentru că i-am iubit cu adevărat). Cu Mariana Marin am fost cel mai bun prieten, după care ne-am îndepărtat câțiva ani, apoi ne-am împrietenit din nou. Cu Magda Cârneci și Matei Vișniec am o prietenie fără pată care durează deja de aproape patru decenii. L-am admirat mult pe Mircea Nedelciu, adevăratul lider al optzeciștilor, care mă privea cu multă bunăvoință. De la „Junimea" am rămas prieten până azi cu Ioana Pârvulescu. În ecuație erau, firește, și Nicolae Manolescu și Ovid Crohmălniceanu, mentorii cenaclurilor. Le datorez enorm fiecăruia. Alături de Ion Pop, cei doi au fost susținătorii mei cei mai fideli de-a lungul timpului. Perioada mea optzecistă, acum adânc scufundată în timp (și parcă în altă viață), a fost una dintre cele mai frumoase și mai libere epoci din viața mea, în ciuda dictaturii sinistre în care eram siliți să respirăm. Datorită colegilor mei mi-am putut păstra în acele vremuri libertatea interioară.

Ați ținut, la rândul dvs., un cenaclu, iar cei lângă care ați lucrat, pe care i-ați ajutat, au devenit, la rândul lor, scriitori apreciați. Ați mai ține acum un astfel de cenaclu?

Nu cred că mai e vremea cenaclurilor. Habar n-am, de fapt, ce vreme mai e și asta. Vorba lui Lennon, „Nobody told me there'd be days like these"... Nici acum 20 de ani cenaclurile nu mai erau cu adevărat la modă. Ce-am făcut noi atunci la cenaclul „Litere" a fost altceva. Am fost ca un grup de prieteni, ca o mică familie spirituală de oameni tineri (cu excepția mea, care trecusem de patruzeci de ani) în care mă simțeam în largul meu. Am învățat mult unii de la alții în acei șapte ani. E pentru mine miraculos că i-am găsit: cincisprezece tineri plini de talent care, toți, au devenit scriitori, unii foarte buni. De obicei, în împrejurări ca acestea, doar unul din zece confirmă. În cazul meu au publicat *toți* și au confirmat cei mai mulți. Ioana, soția mea, provine

din acest grup, ca și prietenii pe care mi i-am păstrat până acum, Sorin Gherguț, Cezar Paul-Bădescu, T.O. Bobe, Svetlana Cârstean, Victor Nichifor, Ana Maria Sandu, Angelo Mitchievici, Doina Ioanid, Bogdan O. Popescu. Am încercat de-a lungul timpului să-i ajut cât am putut, și mai ales să rămânem în legătură ca vechi și buni prieteni. Regret că unii s-au îndepărtat de mine și de ceilalți, dar până la urmă, când e vorba deja de decenii, viața mai și desparte oamenii.

Amintirile legate de tatăl dvs., fost jurnalist, nu sunt cele mai plăcute pe care le aveți, din pricina faptului că meseria îl fura mult de acasă. Ani mai târziu, ați scris, inclusiv analize politice, în presa națională, deși ideea de a fi jurnalist nu vă încânta deloc. Cu ce ați rămas din această experiență?

Cum vă spuneam, eu nu sunt un om „de agora". N-am vrut niciodată să fiu un lider, n-am avut nicio funcție, niciodată; sunt un biet artist care ar fi cel mai fericit să-și vadă de mâzgălelile lui, izolat, la masa de scris. Dacă am făcut și jurnalism etic, civic și câteodată direct politic pe lângă cel literar, a fost pentru că simțul meu de dreptate a fost adeseori lezat în anii de după 1989. Atunci am crezut că lumea românească va deveni mai bună, mai aproape de idealul democratic și de justiție socială. Am vrut, cum se zice, „să pun umărul", să ajut comunitatea românească, alături de mulți alți artiști și intelectuali care au făcut jurnalism angajat, în primul rând civic și apoi politic. În primii ani n-am știut cu ce oameni și cu ce ideologii ne înfruntam. Am crezut că sunt tot oameni ca noi, apărători ai unor principii, chiar dacă nu erau ale noastre. Doar pe parcurs mi-am dat seama că politicienii și ajutoarele lor, cei care au ruinat de treizeci de ani România, sunt în realitate ființe lipsite de conștiință și de orice urmă de etică socială, asemenea stăpânilor din epocile străvechi, ființe care nu știu nimic în afară de limbajul puterii brute și-al unei viziuni brute despre viață. Ființe care calcă totul în picioare, care fură de la semenii lor în loc să ajute, care-i umilesc și le violentează simțul dreptății și-al adevărului. Cu astfel de oameni s-au înfruntat, timp de decenii, autorul studiului filozofic „Încercare în politropia omului și a culturii", autorul studiului imagologic „Despre îngeri", cel al tratatului „Omul recent", ca și mulți poeți, actori, regizori, muzicieni. Pe de-o parte crocodili, pe cealaltă elfi ai lumii noastre efemere. Așa a arătat lupta jurnalistică din anii '90 și 2000, așa arată până azi. Pe de-o parte oameni care au intrat în luptă fără platoșă și practic fără arme, pentru că le-a păsat de comunitatea românească, pe de alta cei care-și apără puterea și averile, fiind în stare pentru asta de absolut orice. Nu e de mirare că firavii intelectuali au fost terfeliți în noroi pe toate câmpurile de luptă, de multe ori spre distracția tocmai a celor pentru care luptau. Fiindcă, se știe, „dreptul umblă întotdeauna cu capul spart". Jurnalismul civic și politic mi-a adus numai înfrângeri și amărăciune. Aș fi suportat ușor magma continuă de calomnii, mizeriile debitate de televiziuni și ziare despre mine (în definitiv, am fost tratat ca adversar politic, la ce să mă aștept?), dar atitudinea mea jurnalistică din acei ani m-a despărțit și de mulți prieteni, unii apropiați, iar acest fapt îl regret. Ce nu regret e că, făcând jurnalism, am înțeles ce-i cu România, ce-i cu noi, în ce lume trăim cu adevărat. Nu-mi mai pot face acum iluzii. Cred acum că ni s-a făcut în acești ani un rău ireparabil, comparabil cu cel al epocii comuniste, și că va fi incredibil de greu să ieșim din fundătura de azi.

FOTO: SILVIU GUIMAN

Alături de Andrei Pleşu, de Mircea Mihăieş, de Horia-Roman Patapievici, aţi fost inclus în cercul „intelectualilor lui Băsescu“. În 2012, intelectualii au fost „bătuţi cu pietre“ şi alungaţi de pe scena publică de o clasă politică ticăloasă, pe care o vedem acum în toată „splendoarea“ ei. Ce v-a determinat să reveniţi în acest spaţiu public, în care vă expuneţi poate unor atacuri şi mai murdare decât erau atunci?

Nu l-am susținut, nici Gabriel Liiceanu, nici Andrei Pleșu, nici Tismăneanu, nici eu și nici ceilalți pe Traian Băsescu, am susținut niște principii pe care el le întruchipa în acel moment: orientarea euro-atlantică, lupta împotriva corupției, justiția liberă și oprirea (temporară, cum s-a dovedit) a acaparării României de către partidul-stat PSD. Din păcate, la propaganda anti-Băsescu a PSD și a Antenelor s-au alăturat și mulți intelectuali. Sciziunea intelectualității românești în acel moment a fost una tragică și are urmări până azi. Faptul că PSD și aliații lor au lovit în noi, și nu în ceilalți, faptul că azi unii dintre anti-băsescieni se dovedesc a fi fost cripto-pesediști, cred că spune multe. În privința mea, personal, sigur că au încercat să mă discrediteze și în țară, și în afară, dar boii de la bicicletă nu mi i-au putut lua, oricum. Pentru că eu nu vreau nimic din ceea ce știu ei că vor oamenii, nu am ambiții pe care ei mi le-ar putea împlini și nu pot fi cumpărat. Ei nu-mi pot oferi nimic și nu mă pot prejudicia cu nimic. Nu au putere asupra mea.

Au fost ani în care spuneaţi că vă gândiţi să plecaţi din ţară, din cauza felului în care arată societatea românească. Mai aveţi astfel de gânduri?

Bineînțeles, cine nu le are? România e, *it goes without saying*, țara din care trebuie să pleci. Cei mai înțelepți români au făcut-o de mult, ceilalți stăm aici și suferim,

Am simțit damful gazelor lacrimogene și acum aproape treizeci de ani, la mineriade, și anul trecut, pe 10 august. Duhoarea a fost aceeași

încălecați de ticăloși. Anii din urmă au arătat că o clică de proști, analfabeți, incompetenți a putut lua puterea prin metode mafiote: agresivitate fără limite și intimidare. Și atunci cum să nu te gândești: ce fac eu, până la urmă? Mor cu ei de gât sau îmi trăiesc în liniște și creativitate, într-o lume civilizată, ultimele decenii din unica mea viață? Decisiv în privința asta e un singur lucru: mai am speranță sau nu mai am? Mai cred sau nu mai cred în compatrioții mei și-n puterea lor de a se reinventa ca o națiune normală, civilizată? Răspunsul meu acum e: nu știu. Nu mai știu ce să cred. Văd doar cum subțirele nostru strat de oameni civilizați și educați suferă teribil din cauza celorlalți (care suferă și ei, dar îi votează la nesfârșit pe cei care-i disprețuiesc și-i sărăcesc, ca un exemplu perfect de sindrom Stockholm). Văd în România atâta suferință și confuzie, că-mi vine uneori să-mi iau câmpii.

În ce relaţii sunteţi acum cu ICR? În 2012, acestea se degradaseră foarte mult. Aveţi, ca scriitor, vreun sprijin din partea statului?

Eu nu sunt în niciun fel de relații cu instituțiile culturale de la noi. Nu am nicio nevoie de ele, sper că nici ele de mine. Nici ICR-ul lui Patapievici nu m-a favorizat, cum s-a scris în necunoștință de cauză, nici pe mine, nici pe alții. Și-a făcut pur și simplu, cu profesionalism și inteligență, datoria pentru care exista. În acest moment, ICR nu mai are nici competența, nici finanțarea din acele vremuri, și în plus, ca toată fibra încă vie a acestei țări, e infestat de pesediști. Acum prefer să nu merg cu ICR în lume, pentru că am impresia că astfel îi legitimez, iar asta mi-e foarte neplăcut. Și oricum, în ultimii ani am atâtea invitații în străinătate fără vreo legătură cu instituțiile românești, încât sunt silit să refuz jumătate din ele. Cred că nu exagerez dacă spun că artiștii români (incluzând aici și scriitorii) sunt astăzi abandonați de stat, în afara celor care sunt compromiși de stat. Iar între abandonare și compromis eu am ales de mult.

Dacă ne gândim la vânzările cărţilor dvs., sunteţi un scriitor iubit. Care este preţul pe care îl plătiţi pentru această dragoste pe care v-o arată publicul? Cum se împacă singurătatea dvs. cu necesitatea de a fi alături de cărţile dvs. şi de cititori?

Nu vânzările arată cât ești de iubit, și în general nu există aparat de măsură pentru iubire. Spre deosebire de un actor, care primește aplauze la fiecare spectacol, scriitorul e obișnuit cu singurătatea. El nu știe niciodată ce a schimbat în cititorii lui și nu poate verifica dacă e iubit sau nu. Dacă vânzările ar fi criteriul, scriitorii comerciali s-ar dovedi mai iubiți decât cei adevărați, lucru complet neadevărat. Sunt convins că pe Dan Brown nu-l iubește nimeni. Eu sunt genul de autor care scrie mai ales pentru el însuși, „ca să-și înțeleagă situația“, cum spunea Kafka. Nu mă joc cu arta mea, o iau în serios cum puțini au mai luat-o vreodată. Știu mai bine decât oricine, fiindcă o știu pe propria piele, care-mi sunt puterile și slăbiciunile. Am trăit pentru literatură și voi muri în literatură. Nu în jocuri culturale cu mărgele de sticlă, nu în remestecări la nesfârșit ale unor poncife literare, ci în literatura care e coloana vertebrală a vieții unui scriitor, fără care el e doar o moluscă.

Da, îmi lansez cărțile, merg în turnee și la festivaluri. Dar, într-un fel, sunt acolo ca una dintre acele siluete de carton în mărime naturală cu chipul scriitorilor cunoscuți: nu sunt prezent ca autorul însuși, ci ca efigia lui. Autorul cărților nu e acolo, ca în basmele în care inima zmeului e ascunsă departe, într-o peșteră subterană.

De ce îi este teamă lui Mircea Cărtărescu?

Pentru că sunt timid de când mă știu, mi-e teamă de oameni, mai ales de necunoscuți. De funcționarii de la ghișee, de polițiști, de vânzători. Soția mea știe asta și, de câte ori e posibil, mă ferește de contactele de acest fel. Și în lumea literară e la fel. Mulți colegi ai mei interpretează rezerva mea când ne vedem ca infatuare sau desconsiderare. De fapt, e tocmai invers. Mereu mă simt în lume ca un adolescent, toți ceilalți mi se par niște adulți pentru care simt nevoia să am deferență și rezervă. Doar cu prietenii apropiați mă simt bine, și atunci pot să mă arăt așa cum sunt de fapt: firesc, dornic de prietenie, de distracție, de râs, de bere și de muzică bună... Doar că nu mai am prea mulți prieteni.

„Da, ne e teribil de frig, dar rezistăm, și de-acum rezistența, cea adevărată, cea morală, cea a valorilor și principiilor care ne fac ființe omenești, e coloana noastră vertebrală. Protestăm în primul rând ca să ne putem privi în ochi când ne uităm în oglindă.“ („Peisaj după isterie“) Cum ne ajută protestele? Este suficient doar să rezistăm acestor timpuri?

Protestele sunt oricum importante, deși e atât de umilitor să înghețI în fața unor ziduri oarbe și surde. Protestele ne fac vizibili, arată că nu așteptăm doar ca să se schimbe, din patru-n patru ani, Tanda cu Manda. Ele păstrează tensiunea musculară a unui corp social epuizat și letargic. Nu putem cere ajutor din partea nimănui dacă nu arătăm că nouă înșine ne pasă, că noi înșine facem tot ce se poate face. E o porcărie să folosești jocul democratic pentru ca, odată luată puterea, să te comporți ca un vătaf, nu ca un slujitor al comunității. Asta au făcut pesediștii, asta se cere strigat întregii lumi, pentru asta e nevoie de proteste. Dar e teribil de greu să vezi cât de puțin simț civic au oamenii la noi, cum n-au reacție în fața nedreptății, cum nu le pasă în ce fel de lume trăiesc, cum se ascund în spatele zidurilor propriei locuințe, ca și când ce-i afară n-ar fi treaba lor. De-asta mă întreb uneori, cu melancolie: are sens să lupți și să fii terfelit atât pentru niște inși care nu-și cunosc nici drepturile, nici interesele, și probabil nu și le vor cunoaște niciodată?

Sunteți printre intelectualii care participă la protestele din Piața Victoriei. În 10 august, ați fost gazat, alături de alți peste o sută de mii de români. Ce ați simțit atunci? V-ați imaginat vreodată că ne-am mai putea întoarce la violențe de o asemenea amploare, la aproape trei decenii după mineriada din iunie 1990?

Am simțit damful gazelor lacrimogene și acum aproape treizeci de ani, la mineriade, și anul trecut, pe 10 august. Duhoarea a fost aceeași, de parcă mi-ar fi rămas în nări timp de treizeci de ani. E un fel de metaforă pentru continuitatea puterii de-atunci cu cea de acum. Nu am ieșit din era Iliescu, aș spune că abia acum, cu guvernarea actuală, spiritul bătrânului comunist triumfă.

„Ce țară de rahat, o vacă în balconul patriei!“ scria Márquez în „Toamna patriarhului“ - fraza asta-mi sare-n minte, nu știu de ce, de câte ori deschid televizorul ca să văd știrile...

Ce credeți că s-a schimbat în societatea românească, în ultimii ani, odată cu protestele legate de

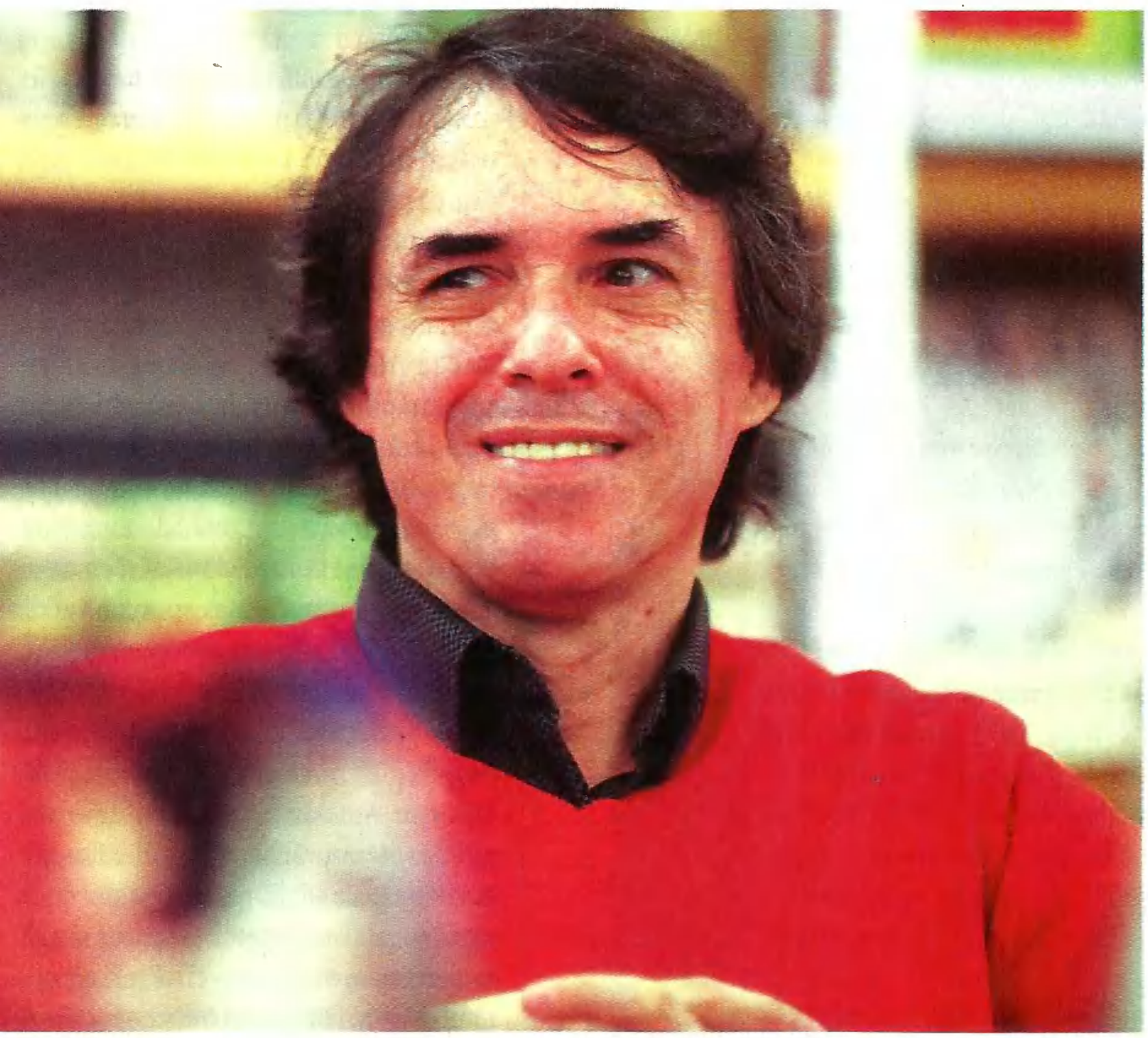

Roșia Montană, Colectiv, Ordonanța 13 și toate manifestațiile pentru apărarea Justiției?
Nu s-a schimbat nimic. Nu e societatea românească cea care iese în stradă, ci mereu aceiași oameni, cei civilizați și educați, care-au ieșit întotdeauna. Conștiința civică s-a clarificat în mințile celor care deja o aveau, așa cum jurnaliștii și intelectualii i-au convins doar pe cei deja convinși. Civismul e mai ales o chestiune de educație, el se învață cu greutate, nimeni nu e născut cu conștiința drepturilor și datoriilor sale în lume. Iar educația (și nu doar corupția) e marea problemă a României de azi. Cei mai educați români au emigrat, alături de cei mai harnici și mai curajoși. Ei sunt astăzi patru milioane, din care votează doar a douăzecea parte. Asta e marea noastră tragedie: emigrația nu are condiții să voteze. Jumătate din populația rămasă e analfabetă funcțional: e dificil pentru acești oameni (pentru care nu am dispreț, ci sinceră compasiune) să înțeleagă principii destul de abstracte ca democrația, libertățile civice, drepturile omului. Ei votează constant cu propriii lor opresori, după o mentalitate medievală: să votăm cu ăștia ca să nu vină alții mai răi, să ne ia și bruma pe care-o mai avem...

Cum putem scăpa de această structură politico-mafiotă numită PSD-ALDE? Mai putem scăpa, ținând cont de violența și de tupeul tot mai mari de care dau dovadă acești politicieni?
Sunt multe ticăloșii care îi favorizează pe termen scurt: justiția aproape total aservită, mediile aproape total aservite, lipsa lor totală de conștiință morală, lipsa totală de scrupule. Îi favorizează și asaltul, în toate zonele lumii, împotriva democrației și în favoarea unui populism reacționar. Patru milioane de români, cei din diaspora, care nu i-ar vota niciodată, nu au posibilitatea, cum spuneam, să meargă la vot. Sunt motivele pentru care cred că va fi foarte greu să scăpăm de ei. „Vorba ceea", spunea Creangă, „se ține ca râia de om". Totuși, am speranțe, pentru că evident oamenii lui Dragnea au depășit măsura, au sărit peste cal, iar cei care sar peste cal de obicei își rup gâtul în partea cealaltă. De fapt, ei sunt un grup de desperados, și se știe cum sfârșesc aceștia, măcar în filme... Eu sper că viața va bate filmul la următoarele noastre alegeri parlamentare.

Un personaj de tip Pablo Escobar a câștigat lupta dintre clanurile mafiote pesediste

Mai putem numi democrație ceea ce trăim acum în România? Instituțiile statului sunt capturate, una după alta, de clasa politică?
Cât vom rămâne în Uniunea Europeană, o reală tiranie nu va fi prea ușor de instalat la noi, deși exemplul lui Orban nu e departe. Dar dacă ieșim, devenind iarăși un satelit al Rusiei, asta ne așteaptă. Nu e deloc imposibil, cu oamenii care sunt acum la putere. Am mai trecut prin dictaturi în care coloana vertebrală a națiunii a fost frântă pentru decenii. Pentru mine, să trec din nou prin asta e inimaginabil. Încă și acum pot spune că mi-am petrecut mai mult din viață într-o dictatură decât într-o democrație, și ea precară ca a noastră după 1989. Dacă nu voi mai fi lăsat să trăiesc și să scriu, am să mă gândesc serios la ce am de făcut. Numai să nu fie prea târziu.

De ce am ajuns aici, în punctul în care să ne conducă condamnați penal și personaje de rea-credință, pentru care până și limba română este străină?
Pentru că un personaj de tip Pablo Escobar a câștigat lupta dintre clanurile mafiote pesediste și, profitând de câștigarea alegerilor (prin masivul absenteism al oamenilor „de bine"), a folosit mecanismele democrației ca să pună capăt democrației. Ca să nu aibă rivali în PSD, a ales ca demnitari numai oameni de paie, fără voință proprie, fără coloană vertebrală și fără inteligență, simple fantoșe mânuite de vătaful din umbră. El e la fel ca ei, cu excepția unei voințe îndârjite de tip paranoid, cum au avut-o marii scelerați ai istoriei. Noi nu am trecut niciodată prin așa ceva, ce vedem azi la București și la Bruxelles e un spectacol care-ar fi comic și grotesc precum o *commedia dell'arte,* dacă nu ar mânji imaginea României și a fiecăruia dintre noi.

Cine este Mircea Cărtărescu

Născut la 1 iunie 1956, Mircea Cărtărescu este poet, prozator, eseist, publicist, critic literar și prof. dr. în cadrul Facultății de Litere a Universității din București. Printre volumele sale se numără „Totul", „Visul", „Levantul", „Travesti", trilogia „Orbitor", „De ce iubim femeile", „Baroane!", „Solenoid", „Peisaj după isterie", „Un om care scrie". Cărțile lui Mircea Cărtărescu au fost traduse în zeci de limbi, primind premii nenumărate, ca cele din partea Academiei Române, a Uniunii Scriitorilor din România și din Republica Moldova, a Ministerului Culturii, a Asociației Scriitorilor din București și a Asociației Editorilor din România. De asemenea, pe lângă Premiul Thomas Mann pentru Literatură și Premio Formentor de las Letras, primite anul trecut, Mircea Cărtărescu a mai primit, printre alte distincții, Premiul Internațional pentru Literatură „Haus der Kulturen der Welt", Berlin (2012), Marele Premiu al Festivalului Internațional de Poezie de la Novi Sad (2013) și Premiul de Stat al Austriei pentru Literatură Europeană (2015).

MISTIFICAREA ISTORIEI

De ce încearcă Rusia să „spele" imaginea Armatei Roșii

Președintele rus Vladimir Putin rescrie istoria celui de-Al Doilea Război Mondial, glorificând Armata Roșie și pe dictatorul Stalin, pentru a-și întări imaginea de protector al Rusiei în fața „atacurilor" Occidentului. Este explicația istoricului Mădălin Hodor pentru postarea Ambasadei Rusiei la București, de la sfârșitul anului trecut.

ÎN DECEMBRIE 2018, MII DE români au fost scandalizați să citească pe pagina de Facebook a Ambasadei Rusiei în România cum că afirmațiile privind jafurile și violurile comise de soldații sovietici în România anilor 1940 reprezintă o denigrare, iar dictatorul Stalin a interzis Armatei Roșii orice violență, sub amenințarea execuției.

Postarea în care se încearcă mistificarea istoriei recente s-a lăsat cu peste 26.000 de reacții și 1.400 de distribuiri, cele mai multe exprimând indignarea românilor, care au rememorat cum bunicii lor au suferit de pe urma jafurilor și violurilor comise de trupele sovietice în țară. Totuși, printre reacții, au apărut și comentarii în care ororile comise de Armata Roșie sunt „scuzate", fiind puse doar pe seama războiului.

Punerea la îndoială a adevărului și minimizarea unor fapte istorice, deși există dovezi care probează contrariul, sunt exact genul de reacții pe care le urmărește Moscova; postarea despre soldații sovietici „imaculați" fiind doar începutul războiului propagandistic al Rusiei cu Occidentul, este de părere istoricul Mădălin Hodor. El a avertizat, într-un interviu pentru *Newsweek România,* că, la comanda președintelui Putin, Moscova urmărește să rescrie istoria celui de-Al Doilea Război Mondial, construind o Armată Roșie fără pată și un Stalin căruia i se trec sub tăcere crimele, ca să-i poată folosi imaginii lui Putin, președintele care se visează noul „tătuc" al rușilor, apărătorul lor în fața Occidentului. Pentru Putin, URSS în epoca Stalin a reprezentat momentul de glorie al Rusiei, așezată la masa puterilor occidentale ca membru egal, a mai explicat Hodor.

Un prim episod de mistificare a avut loc în 2016, când Rusia a anunțat că a donat bani pentru ca statul român să cumpere sculptura „Cumințenia Pământului" a lui Constantin Brâncuși. Atunci, Ambasada României la

DE

FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro

MISTIFICARE

Ce a scris Ambasada Rusiei la București pe Facebook

„Pe parcursul unei lungi perioade de timp, în presa occidentală și cea românească apar periodic diverse publicații menite să-i denigreze pe ostașii Armatei Roșii care au eliberat de fascism țările Europei de Est și Europei Centrale. În cadrul acestei perpetue campanii de propagandă, ostilii critici anti-sovietici și anti-ruși încearcă insistent să-i convingă pe oameni că Armata Roșie era o adunătură de tâlhari și violatori care nu știau de nicio milă față de populația civilă. Astăzi asistăm la o revitalizare a acestei campanii. (...) Totuși, toți acești «experți» în materie de atrocități ale soldaților sovietici, care preferă să-i numească, pur și simplu, ruși, uită, de altfel, să menționeze că asemenea acțiuni împotriva populației civile (viol și jaf) au fost interzise în Armata Roșie la cel mai înalt nivel și erau pedepsite prin executare. Este relevant să citățm textul ordinului comandantului suprem I.V. Stalin «Cu privire la inadmisibilitatea atitudinii dure față de populație»: «Ofițeri și ostași ai Armatei Roșii! Ne îndreptățm spre țara inamicului. Fiecare trebuie să-și păstreze stăpânirea de sine, fiecare trebuie să fie curajos... Populația rămasă în zonele cucerite, indiferent dacă este vorba de germani, cehi sau polonezi, nu trebuie să fie supusă abuzului. Vinovații vor fi pedepsiți în conformitate cu legea marțială. În teritoriul cucerit, relațiile sexuale cu sexul feminin nu sunt permise. Cei vinovați de violență și de viol vor fi împușcați»".

(28 decembrie 2018)

e impeachment
de un "aprista"
le abre a
ualidad Brasil

VLADIMIR PUTIN, cu fotografia tatălui său, care a luptat în Armata Roșie în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Imaginea a fost răspândită de organul de propagandă al Rusiei, Sputnik. Afișul filmului de propagandă „Cei 28 ai lui Panfilov", lansat în 2016. Filmul a fost subvenționat cu 30 de milioane de ruble (435.000 euro) de Ministerul Culturii.

București a susținut că armata rusă, respectiv cea sovietică, au luptat alături de armata română pentru independența țării și a Europei în războaiele mondiale.

Cum a început Rusia să rescrie istoria

Moscova a început să rescrie istoria celui de-Al Doilea Război Mondial odată cu venirea la putere a lui Vladimir Putin, în anii 2000. Mai întâi, arhivele URSS despre Armata Roșie și despre Al Doilea Război Mondial, deschise în mandatul Elțîn, au fost închise, iar orice studiu publicat de istoricii occidentali a fost condamnat, fiind calificat drept o formă de propagandă care urmărea diminuarea rolului URSS în Al Doilea Război Mondial, a explicat Mădălin Hodor.

„A existat o carte despre căderea Berlinului, scrisă de istoricul Antony Beevor, care estima numărul femeilor germane violate între 400.000 și un milion, iar numărul femeilor germane violate pe teritoriul țării la vreo două milioane. El a folosit parțial documente din arhivele sovietice și documentele medicilor germani la care veneau femeile să facă întreruperi de sarcină. Numărul violurilor era cu siguranță mai mare, pentru că se soldau adesea cu moartea victimei. În 2015, cărțile lui au fost interzise în Rusia. Perioada Putin a însemnat o reacție foarte violentă la acest fel de dezvăluiri, arhivele s-au închis, iar istoricii ruși au început să scrie pentru spălarea imaginii Armatei Sovietice, cu accentul pe justificarea genului acestuia de atrocități, în ideea că erau rezultatul unor răzbunări determinate de crimele germane din URSS, o «lege a talionului». O altă carte de memorii, scrisă de o asistentă medicală în timpul războiului, povestește, însă, că practica acceptată în Armata Sovietică era că, atunci când se «elibera» un oraș, timp de trei zile, ostașii puteau să jefuiască și să violeze. După trei zile, cine era prins putea fi deferit justiției. De altfel, există un dialog din 1944 între Stalin și Đilas (comunist iugoslav, ulterior disident - n.r.), în care cel din urmă se plângea de atrocitățile comise de Armata Roșie în Yugoslavia iar Stalin i-a replicat: «Cum poți să îi refuzi unui bărbat care face războiul de la Don puțină distracție?» Asta, apropo de ce susține Ambasada Rusiei pe Facebook. Era o politică încurajată și recunoscută oficial", a arătat Mădălin Hodor.

De asemenea, armata sovietică nu era atât de dezorganizată pe cât își dorea Moscova să pară în fața Europei, iar toate practicile soldaților se înscriau în războiul psihologic pe care Stalin îl ducea împotriva Axei. Astfel, „violurile nu erau rezultatul acțiunii la întâmplare a soldaților, ci, în foarte multe cazuri, erau coordonate de ofițeri. În memoriile unor combatanți, se povestește că, în drum spre front, un comandant de batalion și-a aliniat toți soldații pe marginea unui șanț în care erau întinse femei germane, iar comandantul se asigura că fiecare soldat violează femeile. Aici era vorba despre terorizarea populației. Așa-zisa eliberare a Europei de nazism era văzută de Stalin ca o ocupare. Pe Stalin îl interesa să ocupe teritoriul și să extermine populația existentă", a adăugat istoricul.

„Putin se prezintă ca o variantă a lui Stalin care apără Rusia de influențele Occidentului“

Revizionismul istoric urmărit de Putin a început treptat, cu lucrări de propagandă care conțineau și adevăruri, a explicat Mădălin Hodor. Un exemplu din prima perioadă de propagandă este seria de filme documentare „Soviet Storm“, lansată în 2010, în care Moscova acceptă prezentarea Masacrului de la Katyn, în care trupele sovietice au măcelărit peste 20.000 de polonezi, în 1940. Treptat, adevărurile istorice au fost eliminate, fiind păstrată doar propaganda. Un astfel de exemplu este filmul artistic „Cei 28 ai lui Panfilov“, care prezintă povestea unui grup de soldați sovietici care și-au dat viața pentru a-i împiedica pe naziști să mărșăluiască spre Moscova (episodul a fost inventat de propaganda sovietică, care a recunoscut acest lucru în 1948, nota AFP în 2016, la lansarea filmului).

Pentru a se asigura că nimeni nu „murdărește“ imaginea „eroicei“ Armate Roșii, Rusia a schimbat și legea penală în 2014, introducând în Codul Penal un articol de lege care pedepsește „diseminarea de informații false despre activitatea URSS din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial“.

„Suntem în mijlocul unui război propagandistic al Moscovei, care încearcă să rescrie istoria celui de-Al Doilea Război Mondial, prin spălarea imaginii lui Stalin, de care să profite Vladimir Putin. El se prezintă ca o variantă a lui Stalin care apără Rusia de influențele și atacurile Occidentului. La Putin, este interesant de observat că este mai mult decât o problemă de calcul politic, e și o problemă personală, pentru că Putin este rezultatul măreției imperiului sovietic. El personalizează epoca de glorie a KGB, a fost ofițer KGB în Germania, salvează sediul KGB de la Dresda, mai este povestea cu tatăl lui, care a luptat în cel de-Al Doilea Război Mondial. A și spus că «prăbușirea URSS a fost cea mai mare catastrofă geopolitică a secolului».

Victoria URSS asupra nemților este victoria spiritului rus asupra puterii occidentale. Putin suferă o înfrângere când Imperiul Sovietic se prăbușește; pentru el, se prăbușește o lume. Tușa personală face din propagandă o chestiune foarte importantă pentru el, din acest motiv sprijină revizionismul istoric: el este interesat să fie o poveste de succes și este împotriva oricărui fel de pată pe blazonul «eroicei» Armate Roșii, care nu poate să fure ceasuri, să violeze femei, soldații trebuie să fie o vitrină“, a mai spus istoricul.

Documente. Ce a făcut de fapt Armata Roșie în România

O grenadă aruncată în mijlocul horei, mii de femei siluite, bărbați împușcați și bătăile „la sânge“ sunt doar câteva dintre relatările care se regăsesc în mile de file cu rapoarte ale Jandarmeriei și Poliției, o parte fiind publicate în anii 1990, în cartea „Ocupația sovietică în România – Documente din 1944-1946“.

➤ Într-un raport din 1944, întocmit de Prefectura Județului Ilfov, adresat inspectorului general administrativ al regiunii a IV-a București, citim despre situația comunelor după trecerea Armatei Roșii. De exemplu, în comuna Găneasa, „un sergent sovietic a siluit pe femeia Maria Niculai Gheorghe Cristea, în fața bărbatului său și apoi, în unire cu alți ruși, a plecat prin sat după femei“. În satul Roșiori, „plutonierului Olteanu Vasile, de la postul Roșiori, i s-au luat bicicleta, bateriile și acumulatorul de la radio, învățătorului Mihăilescu i-a luat aparatul de radio, iar preotului un ceas“.

➤ „Ostașii sovietici nutresc o ură vădită contra jandarmilor C.F.R. care fac paza trenurilor, aceasta accentuându-se și traducându-se prin bătăi la sânge, dezarmări și chiar amenințarea cu împușcarea, când aceștia caută să apere călătorii de jafuri și molestări, conform consemnelor ce le-au primit“. (raport al Jandarmeriei, 1944)

➤ Un raport al Jandarmeriei, care urmărește „jafurile săvârșite de unele elemente ale armatei sovietice în ultimele 15 zile“, între 20 septembrie și 4 octombrie 1944, consemnează, sub formă de tabel: 19 civili morți, șapte civili răniți, două femei siluite, trei jandarmi morți și cinci jandarmi dezarmați, 15 locuințe devastate, opt ferme sau conace distruse, nouă cai și alte 3.226 de animale luate din gospodăriile oamenilor, precum și 20.000 kg de porumb lipsă.

➤ Este 23 iunie 1946. În comuna Brăniștea din Hunedoara, sătenii care i-au cerut unui soldat sovietic să plece de la horă, având o „atitudine necuviincioasă față de fetele și femeile care luau

ARMATA ROȘIE ȘI CEASURILE

O expresie celebră în epocă era „Davai ceas, davai palton“, adică „dă ceasul, dă haina“, ce îi aparținea actorului Constantin Tănase, care îi satiriza astfel pe soldații sovietici, care peste tot pe unde treceau furau ceasurile oamenilor, precum și orice obiect care semăna cu un ceas. Mădălin Hodor explică fascinația trupelor sovietice pentru ceasuri citând spusele unui ofițer sovietic, în Comisia de Control Aliată: „În Armata Roșie, doar ofițerii aveau ceasuri, indispensabile pentru operațiunile militare. Dar a avea ceas în ochii soldaților aduși din cele mai îndepărtate unghere ale imperiului sovietic (a se vedea componența Armatei Roșii după patru ani de război și pierderi umane uriașe) însemna și a controla timpul. Astfel, procurarea unui ceas era pentru soldatul sovietic o chestiune de statut. Dacă avea ceas și știa ora, urca în ierarhia socială“.

MARELE STAT MAJOR

ORDIN GENERAL

Nr. 576.044 din 9 Septembrie 1944

Cu începere dela primirea prezentului ordin, niciun ofiţer, subofiţer sau ostaş sovietic nu are voie să se atingă de niciun fel de bunuri ale armatei sau populaţiei române.

Nu se va admite sau suporta niciun fel de intimidare.

Toate cererile Sovieticilor se vor adresa organelor de resort respective.

ŞEFUL MARELUI STAT MAJOR
General de C. A. Adj. (ss) **GH. MIHAIL**

COMUNICAT:

— Casa M. S. Regelui.
— M. R., M. Înzestrării, S. S. Aer. şi Marina,
— M. U., Direcţii, Servicii unităţii corp. aparte (afară aer şi marină).
— C. Grănicerĭ şi unităţi în subordine.
— Insp. gen. Jandarmi şi unităţi în subordine.
— Corpul Pompierilor.

FOTO: ARHIVELE NAȚIONALE

ORDINUL MARELUI STAT MAJOR din septembrie 1944, când Armata Roșie era deja pe teritoriul românesc de mai mult de o lună, dovedește că autoritățile române nu au avut o atitudine obedientă față de sovietici.

parte la horă", s-au trezit cu o grenadă în mijlocul adunării. Un sătean a sărit și a aruncat grenada în direcția unei șure de paie, aceasta explodând în aer.

Rapoartele autorităților române ajungeau și la Comisia Aliată de Control (înființată în 1944), dar și la Înaltul Comandament Sovietic, care însă nu luau măsuri împotriva Armatei Roșii. „Există un ordin al Armatei (facsimil), pe baza sa, autoritățile românești erau autorizate să raporteze, să intervină sau să oprească trupele sovietice. România nu avea statut de țară ocupată, autoritățile încă funcționau sub statalitatea românească, atitudinea lor nu era de obedienţă faţă de sovietici. Abuzurile erau raportate și încercau să protejeze populația civilă. Se ajungea adesea la ciocniri, se trăgeau focuri de armă. Exista obligația ca aceste fapte să fie semnalate și la Comisia Aliată de Control, unde românii încercau să sensibilizeze aliații cu privire la comportamentul soldaților sovietici, iar sovieticii încercau mușamalizarea cazurilor. Eu n-am găsit documente în care un soldat sovietic să fi fost pedepsit pentru crime", a adăugat Mădălin Hodor.

Astfel, deși România nu avea statut de țară ocupată, soldații sovietici „s-au purtat ca o armată de ocupație, au luat prizonieri soldații români, deportându-i în Siberia, au violat și au jefuit pe unde au ajuns", a explicat istoricul. Armata Roșie, care în 23 august, ziua loviturii de stat și a întoarcerii armelor contra Germaniei hitleriste, era deja la Iași, a staționat în România până în 1958, când comunizarea țării era finalizată, iar România avea granițe doar cu lagărul socialist și prezentase garanții de fidelitate. Mădălin Hodor a dat ca exemplu episodul revoluției din Ungaria, din 1956, când românii „au respectat cu strictețe indicațiile Moscovei și l-au predat pe Imre Nagy", cel care încercase reformarea Ungariei.

Nici până la această dată, România nu are o statistică oficială cu numărul total de victime ale Armatei Roșii și niciun studiu exhaustiv despre ocupația sovietică din România. În opinia istoricului Mădălin Hodor, mistificările aruncate în spațiul public de Rusia ar putea fi contracarate, în prima etapă, prin răspândirea unor mărturii ale victimelor, apoi ar fi necesară realizarea unui studiu amplu despre perioada 1944-1958, în care să fie adunate toate rapoartele autorităților române împotriva trupelor sovietice.

„Ceea ce fac acum este o formă îmbunătățită a propagandei sovietice, folosesc canale de tip occidental pentru a-și promova mesajele. Istoria devine teren de luptă, nu doar de dezbatere academică. Vor fi aruncate multe mesaje cu tentă istorică în perioada următoare", a conchis Mădălin Hodor.

TEATRU ȘI DANS

Doi români la Paris

Un spectacol scris de regizorul Vlad Chiriță și actrița Valentina Zaharia a fost foarte bine primit de publicul francez.

PE 11 ȘI 12 FEBRUARIE A.C, PE scena Centrului de creație „Le Magasin", situat în inima Parisului, pe Ile De France, se va juca spectacolul „RIEN, mais la j'ai envie de mourir" („NIMIC, dar parcă-mi vine să mor"). Un spectacol ce îmbină teatrul și dansul, scris de actrița Valentina Zaharia și regizorul Vlad Chiriță, regizat de acesta din urmă și produs de compania pe care a înființat-o în Franța. Cele două reprezentații vor avea loc în cadrul Sezonului Româno-Francez 2019, un parteneriat cultural ce se întinde pe șapte luni și care va cuprinde peste 300 de activități artistice, culturale, științifice și educaționale. Spectacolul „RIEN, mais la j'ai envie de mourir" este, însă, cunoscut publicului francez, având premiera acum un an, la Théâtre de Menilmontant.

Femeia și războiul

„Spectacolul urmărește destinul unei femei, fragmentat de război și de coșmarurile mamei sale. Într-o tabără de refugiați sau într-un oraș care se reconstruiește, personajul principal este însoțit în căutarea trecutului mamei ei", spune regizorul Vlad Chiriță.

Două au fost sursele sale de inspirație. Prima: o conferință despre femei și război, ținută de Zainab Salbi, scriitoare americană de origine irakiană, activistă și antreprenor social.

A doua sursă de inspirație: celebra fotografie a lui Kevin Carter, „Vulturul și copilul". Un instantaneu surprins în 1993, în sudul Sudanului, cu o pasăre de pradă așteptând moartea unui copil subnutrit, pentru a-l devora.

„Subiectul principal al piesei este memoria. După ce am discutat mult cu un medic neurolog despre mecanismele cerebrale și felul în care reținem lucrurile, am luat decizia de a lucra cu o singură actriță, Valentina Zaharia, care joacă ambele roluri feminine", explică Vlad Chiriță.

„Noi ne-am dorit foarte mult să vorbim despre intimitatea unei relații dificile mamă-fiică și cred că tema războiului a fost și cea mai bună oglindire posibilă a unui conflict interior, cea mai bună soluție prin care poți izola acest conflict", a spus Valentina Zaharia.

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

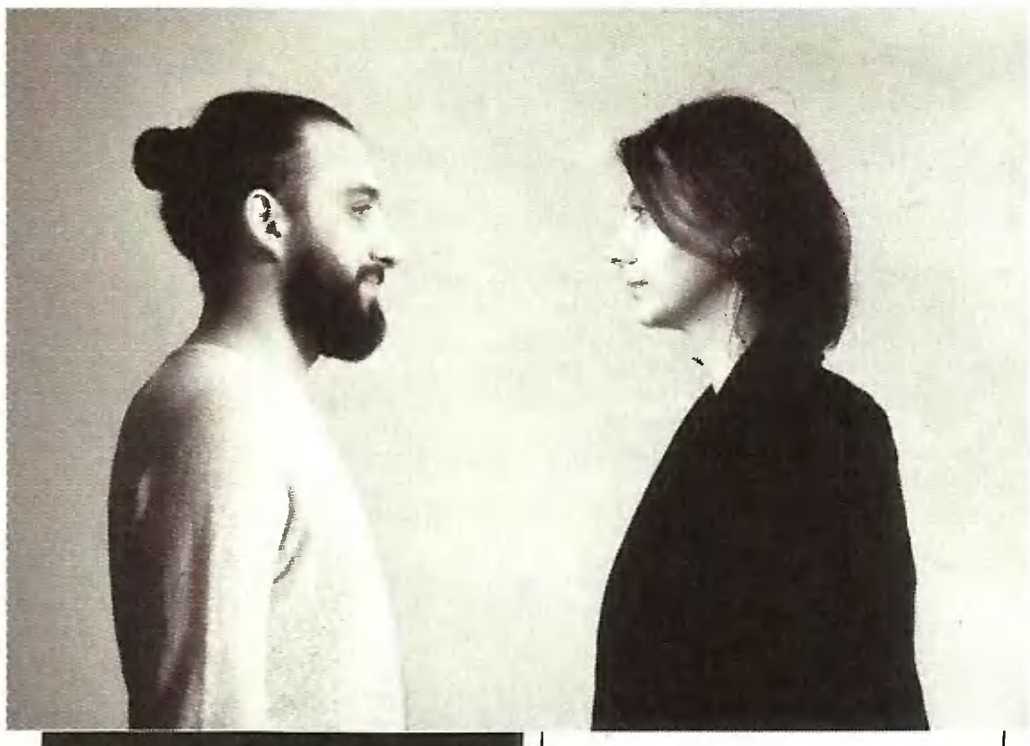

Vlad Chiriță
Regizor, performer și artist video. A debutat în 2006 cu „Orbii", după textul lui Maurice Maeterlink, prezentat în cadrul festivalului Actor's Cafe din Metz. A absolvit Masterul de regie și dramaturgie din cadrul Universității Paris X – Nanterre. A fost invitat într-un proiect al Academiei Internaționale de Teatru la Teatrul din Lorient, ca actor și asistent de regie, între 2010 și 2013.

Valentina Zaharia
A debutat la Teatrul Național din București, unde colaborează din 2009. A lucrat cu Alexandru Dabija si Joris Mathieu. A primit o bursă de dramaturgie la Drama League of New York, în 2016. A făcut parte din castul „Hedda's sister" Project - Ibsen Scholarship Winner, 2014. Face parte din trupa Teatrului Unteatru din București.

MATINALUL #1 DIN ROMÂNIA

KISS FM

RĂZI CU RUSU ȘI ANDREI

LUNI-VINERI • 06:00-10:00

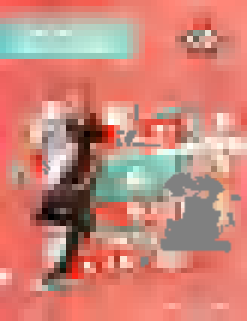

OPEL GRANDLAND X 1.5 TURBO D ULTIMATE AT8

În rodaj

Aceeași caroserie, dar alt motor și altă echipare. Cea „full de full", Ultimate. De la sfârșitul anului trecut, în echipa *Newsweek România* a intrat un nou SUV: Opel Grandland X 1.5 Turbo D Ultimate AT8. Atât de nou, încât, la prima cheie, bordul afișa 24 de kilometri. Așa că ne-am apucat să-i facem rodajul.

RODAJ? DA, RODAJ. NU MII DE kilometri, ca la bătrânele Dacii sau când „se face motorul", rectificând chiulasa și punând cămăși noi, dar măcar câteva sute de kilometri parcurși cât mai constant și lin, fără accelerări și frânări bruște sau alte suprasolicitări. Face bine oricărei mașini noi, indiferent de marcă sau model. La livrare, automobilul vine cu un rodaj realizat de producător și, teoretic, poate fi exploatat la maximum imediat ce se iese din curtea dealerului. Acest rodaj, însă, este făcut artificial, pe banc. Prin urmare, pentru ca toate piesele și elementele aflate în mișcare, de la bucșe și pneuri, la plăcuțele și discurile de frână, de exemplu, să „se așeze", cum se spune, este recomandat un minim rodaj real, în trafic. Mai mult, la orice mașină nouă, motorul „se așază" complet după parcurgerea a 8.000-10.000 de kilometri. Nu scrie nicăieri acest lucru, dar se observă simplu în consumul de carburant, care scade ușor după câteva mii de kilometri și se stabilizează.

De exemplu, dacă Grandland X-ul nostru 1.5 Turbo D Ultimate AT8 cu 24 de kilometri la bord a afișat un consum urban de 9.6-9.8 litri/100 km după primii 500 de kilometri în traficul din București, în condiții de iarnă, acum, mașina a trecut de 1.200 de kilometri și consumul a coborât la 8.9-9.1 litri/100, fără mai mult de 200 de kilometri de drum întins. Prin urmare, pe la 10.000 de kilometri, consumul urban are șanse să se stabilizeze pe la 8.2-8.4 litri/100 km, ceea ce nu e deloc

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

in today

31.900 €

costă un Opel Grandland X 1.5 Turbo D Ultimate AT8, TVA inclusă

rău pentru un SUV cu 130 de cai putere sub capotă, de aproape 4,5 metri lungime, 1,5 tone și cu transmisie automată.

Viața la bord

Cum în timpul rodajul de aproape o mie de kilometri am mers cât s-a putut de lin, iar, mai ales de Sărbători, traficul din București a stat mai mult în loc, am avut timp berechet să analizăm interiorul celei mai bine dotate versiuni disponibile pe Grandland X, Ultimate, și să studiem manevrabilitatea și confortul SUV-ului în oraș. Chiar dacă nu este cea mai performantă cutie de viteze automată, primul plus merge către transmisia cu opt trepte. Se înțelege foarte bine cu motorul diesel de 1.5 litri, care dezvoltă 130 de cai putere și un cuplu maxim de 300 Nm, disponibil de la 1.750 rpm. Schimbă lin, destul de repede și se adaptează stilului de condus al șoferului, chiar dacă, în general, are tendința de a merge subturat. În traficul bară la bară, este aproape perfectă. Și, dacă tot a venit vorba despre motor, al doilea plus merge către acesta. Unitatea 1.5 CDTi este mult mai rafinată și mai virilă decât vechiul 1.6 CDTi de 120 cai putere. Aproape că nu se aude și, chiar dacă are doar 10 cai în plus, trage mult mai bine. Apoi, poziția înaltă la volan, specifică unui SUV, te face să privești altfel traficul. Vezi peste alte mașini, le poți anticipa mai ușor mișcările. Iar parbrizul panoramic cu trapă creează o ambianță luminoasă și foarte plăcută în habitaclu. Direcția asistată electric gradual te lasă să te joci fără efort cu Grandland X-ul la manevrele de parcare, de exemplu, iar sistemul avansat de asistență cu cameră la 360 de grade te face să nu te stresezi indiferent de cât de strâmt este spațiul.

Interiorul CUV-ul (Crossover Utility Vehicule) Opel de segment „C" care, într-un an de la lansare, a sedus peste 100.000 de clienți, este primitor, ergonomic și suficient de spațios pentru patru adulți. Portbagajul este destul de încăpător (514 litri), iar spațiile de depozitare din habitaclu sunt generoase.

Plusul pe partea de finisaje merge către ornamentele luminoase integrate în mânerele portierelor față, care creează o atmosferă premium noaptea. Iar pe lista de dotări apar dotări interesante precum tempomat adaptiv cu detectarea pietonilor și frânare automată de urgență, sistem de detectare a somnolenței șoferului și volan / scaune încălzite.

LEGENDE PE ROȚI

SAAB: Născut din avioane, ucis de criză, resuscitat electric

Chinezii de la Evergrande Group sunt pe cale să deschidă un capitol 100% electric în istoria complicată a automobilelor Saab.

NĂSCUT CU SÂNGE DE AVIOANE prin conducte la sfârșitul anilor 1940, constructorul suedez a pierit în 2012, în urma crizei economice globale și a indiferenței corporatiste.

Svenska Aeroplan AB, mai târziu Saab și Saab Group, a pornit la drum în 1937 ca o companie aerospațială și de apărare. Și încă este unul dintre cei mai puternici jucători scandinavi în aceste domenii, construind de la avioane de vânătoare (Saab Gripen NG 39-7), până la rachete, elicoptere și componente pentru elicoptere, arme anti-tanc și radare.

Divizia de automobile, Saab Automobile AB, a apărut în 1947. Iar primul model Saab, Saab 92, a văzut lumina zilei cu 70 de ani în urmă, în 1949. Avea caroserie de tip monococă, ștanțată dintr-o singură bucată de metal și, apoi, tăiată pentru a i se monta portierele și geamurile, cu un coeficient aerodinamic de invidiat pentru acea vreme (Cx=0,30). Apoi, de-a lungul timpului, suedezii au reușit să creeze o adevărată cultură în jurul modelelor avangardiste, sigure și performante. În 1958, Saab a introdus centurile de siguranță standard. În 1963, a fost primul producător de volum care oferea circuite de frână duble în diagonală. În 1970, a introdus, în premieră mondială, sistemul de spălat farurile cu ștergătoare și stropitori, iar, în 1978, filtrul de polen pentru habitaclu. În 1986, Saab 9000 a fost prima mașină cu tracțiune dotată cu ABS. În 1997, Saab 9-5 a fost primul automobil dotat cu scaune față ventilate. Iar toate acestea sunt doar câteva exemple care au contribuit la creșterea și intrarea Saab în sfera mașinilor premium. Cele mai apreciate și îndrăgite modele suedeze au fost Saab 900 (1979 – 1998) și decapotabila Saab 9-3 Convertible (2004 – 2011).

Saab, resuscitat fără Saab

GM a cumpărat 50% din Saab Automobile AB în 1989 și în 1994 a apărut cea de-a doua generație Saab 900, pe platformă de Opel Vectra. Profitând de cultul ridicat în jurul primului 900, modelul a avut succes și, în 1995, Saab a încheiat pe profit după șapte ani de pierderi. În anul 2000, GM a preluat complet Saab, în încercarea de a-și consolida poziția în segmentul premium. Dar rețeta aplicată nu prea a dat roade. Saab-ul 9-3 lansat în 2003 a abandonat stilul consacrat al caroseriei cu hayon plonjat, iar performanțele și calitatea modelului, dezvoltat pe platforma „Epsilon 1", la fel ca Vectra-ul C, și cu prea multe elemente împrumutate de la Vectra, nu s-au ridicat la nivelul așteptat de clienți. La fel s-a întâmplat și în cazul modelelor Saab 9-2X, bazat pe Subaru Impreza, și 9-7X, primul SUV Saab, de fapt, un Chevrolet Trailblazer cu trăsături scandinave. Prin urmare, din cauza strategiei nu foarte strălucite și a declanșării crizei economice în 2010, GM a vândut Saab Automobile AB micuțului constructor olandez de supercar-uri Spyker. Un an mai târziu, după ce s-a zbătut să evite insolvența, Saab a intrat în faliment. În 2012, National Electric Vehicle Sweden (NEVS), un consorțiu chinez nou creat, a cumpărat activele Saab Automobile și, la finalul lui 2013, a reînceput producția Saab-ului 9-3 și dezvoltarea modelului 100% electric. N-a durat, însă. GM a refuzat să acorde licențe pentru mai multe tehnologii utilizate, iar marca Saab a rămas în proprietatea companiei aerospațiale și de apărare Svenska Aeroplan AB.

O nouă viață?

La sfârșitul anului 2018, Evergrande Group, principalul investitor în start-up-ul de mașini electrice Faraday Future, a cumpărat 51% din NEVS, care deține fosta fabrică Saab din Trollhättan, Suedia, și drepturile pentru o parte din componentele și design-ul vechilor Saab-uri, iar, în 2017, a prezentat o versiune electrică de Saab 9-3 cu o autonomie de până la 300 de kilometri. De asemenea, NEVS are o fabrică și în Tianjin, China, și construiește o a treia la Shanghai.

Mai mult, lucrurile încep să prindă și mai mult contur, după ce, la sfârșitul lunii ianuarie 2019, NEVS a cumpărat 20% din Koenigsegg, producătorul celei mai rapide mașini de stradă din lume, Agera RS (445 km/h), care va fi prezentată în premieră, în martie, la Salonul Auto de la Geneva 2019. Și nu trebuie uitat faptul că, la CES 2017, Faraday a dezvăluit FF 91, un SUV electric de 1.050 cai putere, cu o autonomie de până la 600 de kilometri, iar mașina a concurat și în celebra cursă Pikes Peak Hill Climb.

Chiar dacă logo-ul Saab are puține șanse să reapară în showroom-uri, ADN-ul Saab are dreptul la o a doua viață. Iar, cel puțin în prima fază, pe hârtie, viitorul sună bine. Cum ar fi un SUV electric cu linii de Saab, asortate cu muchii de Koenigsegg, baterii chinezești, finisaje scandinave și performanțe de *supercar*? N

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[

SAAB 92 (stânga)
SAAB 900 Turbo (dreapta)
SAAB 9-3 Electric

Moartea unui secretar general al ONU. Conspirația românească

Un documentar despre moartea lui Dag Hammarskjöld în Africa în 1961 explorează și ipoteza unui sabotaj românesc.

ÎN 1961, PE 18 SEPTEMBRIE, al doilea secretar general al ONU, suedezul Dag Hammarskjöld, murea în urma prăbușirii avionului în care se afla. Avionul a căzut în apropiere de Ndola, Zambia (atunci Rhodesia de Nord). Aparatul decolase din Congo-ul belgian, de pe aeroportul din Leopoldville (Kinshasa de azi). Mai multe investigații, inclusiv una oficială a ONU, au urmărit să afle dacă moartea secretarului general al ONU a fost cauzată de un accident sau a fost provocată de un act intenționat de sabotaj. Nici o concluzie, însă, nu a fost trasă, așadar cazul rămâne deschis. Una din ipoteze, oricât de incredibilă ar părea, este că avionul în care se afla Dag Hammarskjöld ar fi explodat în zbor în urma detonării unor bombe plantate la bord de către diplomați români.

MOARTEA secretarului general al ONU, Dag Hammarskjöld (sus), a fost investigată într-un documentar cinematografic de către cineastul danez Mads Brügger

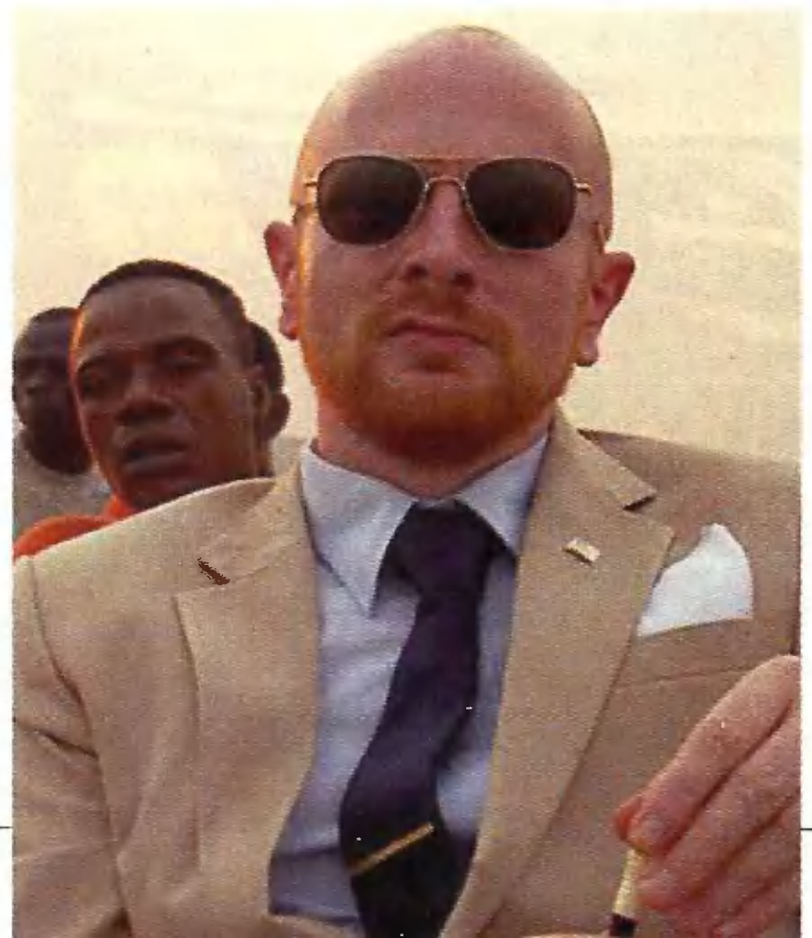

Românii, bomba și KGB-ul

Ipoteza este menționată într-un raport prezentat la ONU în iulie 2015. Conform acestui document, „un fost funcționar al ONU care s-a aflat la Leopoldville în 1960 și 1961, George Wood, a furnizat informația că avionul s-ar fi prăbușit ca urmare a unei tentative de asasinat puse la cale de angajați ai ambasadei României de la Leopoldville instruiți de KGB. Aceștia s-ar fi aflat pe pista aeroportului din Leopoldville pe 17 septembrie 1961 și ar fi instalat un dispozitiv exploziv în botul avionului".

Același raport, însă, arată că nu există nicio probă în sprijinul ipotezei și, astfel, aceasta a fost înlăturată ca posibilă cauză a prăbușirii avionului în care se afla secretarul general al ONU.

Jurnalistul și cineastul danez Mads Brügger, însă, a cercetat și în România această pistă pentru un documentar video care investighează decesul lui Dag Hammarskjöld, prin intermediul autorului articolului de față (creditat ca atare și pe genericul filmului). Acesta din urmă a cercetat zeci de dosare diplomatice și guvernamentale ale acelei perioade, atât în arhiva Ministerului Afacerilor Externe, cât și la Arhivele Naționale.

Ipoteza românească, pe TV în Danemarca

Iar concluzia (din fericire sau dimpotrivă pentru mândria noastră daco-getă) este că în 1961 nu se afla nicio ambasadă a României în Congo, la Leopoldville, iar cel mai apropiat diplomat român se afla la Cairo, în Egipt.

Documentarul lui Mads Brügger a avut premiera la Festivalul Sundance la sfârșitul lunii ianuarie a.c. În versiunea cinematografică, documentarul de două ore nu mai păstrează ipoteza sabotajului românesc. „După ce am terminat producția, am obținut un film de cinci ore. Prea mult material pentru cinema. Materialul integral, însă, va fi prezentat ca produs de televiziune în Danemarca și va cuprinde și ipoteza bombei diplomaților români", a spus Mads Brügger pentru *Newsweek România*. Cineastul danez are o pasiune pentru România de după Cortina de Fier, un subiect pe care l-a studiat la Universitatea din Copenhaga. N

DE

CĂTĂLIN PRISACARIU
catalin.prisacariu@newsweek.ro

PRIMUL RADIO DE SPORT DIN ROMÂNIA

RADIO
SPORT
TOTAL
105,8FM

ON AIR

Bucureşti: 105.8 FM

Botoşani: 91.1 FM

Braşov: 96.4 FM

Drăgăşani: 88.0 FM

Făgăraş: 90.90 FM

Focşani: 102.0 FM

Galaţi: 87.7 FM

Predeal: 101.1 FM

Rupea: 90.3 FM

Severin: 97.9 FM

Slatina: 92.4 FM

Victoria: 92.8 FM

Zărneşti: 88.2 FM

WWW.SPTFM.RO

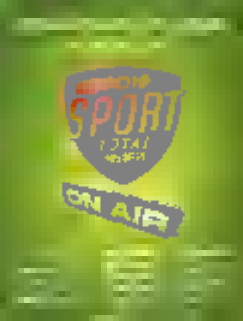
SPORT
TOTAL
ON AIR

CĂLĂTORII

Dubai, o vacanță la soare cu fum din roți

Când spui Dubai, spui arhitectură și tehnologie de ultimă oră, spui shopping, soare și plajă și te gândești la un punct de întâlnire a unor culturi în antiteză, în timp ce aromele condimentelor folosite în bucătăria arabă și în cea indiană îți îmbată papilele gustative și olfactive. Dar, când spui Dubai, spui și motorsport.

CEA MAI BUNĂ PERIOADĂ PENTRU o vacanță de neuitat în „emiratul superlativelor" este între lunile noiembrie și aprilie, în așa zisul sezon rece, când soarele este mai domol, iar serile și nopțile sunt răcorite de adieri de vânt. Acum, în februarie, de exemplu, temperaturile medii gravitează în jurul valorii de 30 de grade Celsius. În aprilie, ajung la 34-36 de grade Celsius. Apoi, până în octombrie, deșertul devine neprimitor, încingându-se la peste 40-42 de grade Celsius.

Prin urmare, vacanța la soare și distracție poate să înceapă. Și ce poate fi mai interesant și mai palpitant pentru un iubitor al cailor putere decât să se regăsească în spatele volanului unui monopost ce sprintează de la 0 la 100 km/h în 3,1 secunde, sau al unui supercar, precum Ferrari 458 Challenge, ori al unei mașini preparate pentru curse (Clio Cup Race), pe un circuit omologat de Federația Internațională de Automobilism (FIA)? Experiența este unică, iar tarifele sunt accesibile.

Cu o lungime de 5,39 kilometri, Dubai Autodrome este unul dintre cele mai moderne și mai sigure circuite din lume, fiind omologat FIA pentru mai multe discipline. De exemplu, pe Dubai Autodrome se desfășoară curse din Campionatul Mondial FIA GT, World Series by Renault sau curse de anduranță din cadrul Dunlop 24 Hours. Mai mult, circuitul din Dubai a fost și este ales pentru teste de nume grele din motorsport.

Audi TT Experience este cel mai accesibil program. Pentru 220 euro, preluați frâiele unui Audi TT turbo, cu transmisie automată, cu dublu-ambreiaj, DSG. În primele ture, un instructor vă învață să struniți caii putere și să găsiți trasele ideale. Apoi, încercați să scoateți singuri un timp cât mai bun. La final, instructorul se urcă la volan și vă arată ce poate într-adevăr mașina.

Dacă vreți mai mult, puteți alege să vă jucați cu un Porsche GT4 de 385 cai putere, care ajunge la 100 km/h în 4,2 secunde (470 de euro), sau, de pildă, cu supercar McLaren de 625 de cai putere, care accelerează 0-100 km/h în 3,0 secunde, pentru 570 de euro. Pachetele includ „școală" pe un Audi TT și patru ture de circuit cu Porsche-ul ori McLaren-ul.

Chiar dacă nu are decât 180 de cai putere, o experiență totală poate fi trăită la volanul unui monopost încălțat cu slick-uri. Pachetul Single Seater Experience costă 220 euro și oferă 100% adrenalină. Accelerațiile, frânările și forțele laterale trăite într-o astfel de mașină nu pot fi comparate cu nicio senzație dintr-un vehicul de stradă.

Un sejur complet

Dubaiul este considerat o destinație exclusivistă și scumpă, dar nu este chiar așa. Un sejur de șapte nopți la hoteluri de 3-4 stele, cu zbor inclus, poate începe de la 700-800 de euro. Iar porția de adrenalină pe circuit poate fi asezonată din belșug cu fel de fel de activități și experiențe: safari pe dune cu ATV-uri, mașini de teren sau cămile, vânătoare cu șoimi, mini-croaziere pe ocean, eventual, până în Oman, parcuri de distracții, etc.

Apoi, din planul de vacanță nu trebuie să lipsească Burj Khalifa – cea mai înaltă clădire din lume, Dubai Mall – fântânile cântătoare oferă un spectacol grandios de muzică, lumini și apă, iar în incinta sa se află și cel mai mare acvariu din lume, precum și o grădină zoologică, o plimbare pe Creek, cu o abra sau cu unul dintre vaporașele pe care se poate servi și o cină romantică, Souk-ul, bazarul din Deira, sau Madinat Jumeirah Mall – cu o arhitectură ce amintește de Veneția. N

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

1

2

3

1. Burj Khalifa.
2. Bazarul de condimente
3. Fântânile dansante de la Dubai Mall
4, 5, 6. Circuitul Dubai Autodrome
7. Safari în deșert cu mașini 4x4

5

4

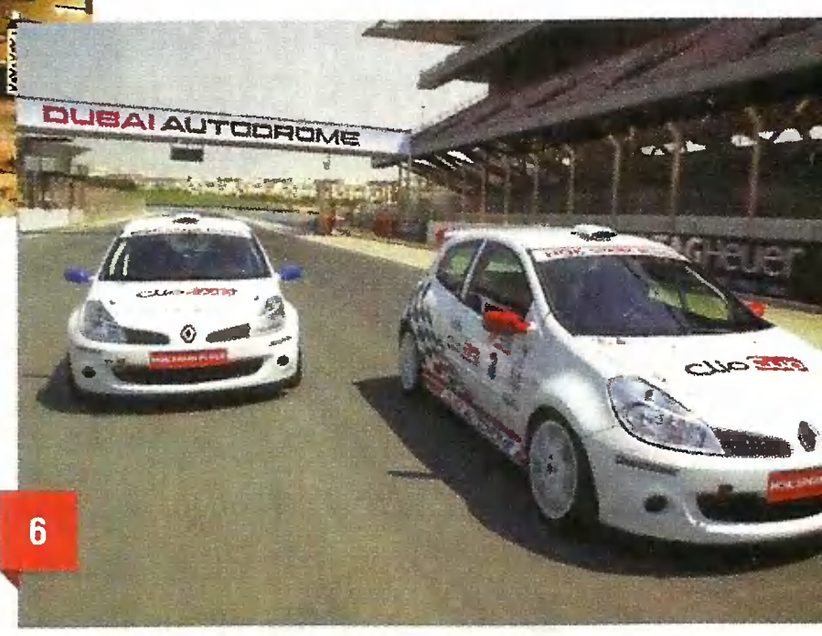

6

7

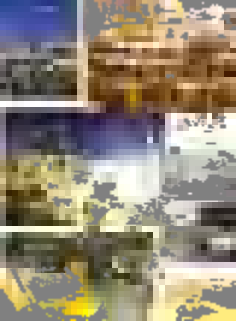

TEHNOLOGIE

Futurelight, rulota-cort a viitorului

CHIAR DACĂ SUNTEȚI UN SPIRIT LIBER, CARE ADORĂ aventura și natura, și conduceți un crossover sau un SUV, s-ar putea, totuși, să nu pară tocmai natural și confortabil să mergeți într-o vacanță la schi cu cortul. Specialiștii în echipamente recreaționale și îmbrăcăminte outdoor de la The North Face și designerii Designworks, o subsidiară a

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU

razvan.scaesteanu@newsweek.ro

BMW Group, au găsit, însă, o soluție, realizând un concept inovativ de rulotă ultrauşoară.

Futurelight seamănă cu un cort în formă de dom cu două roți, care poate fi tras cu mașina oriunde și pe orice teren. Dar nu este așa de simplu. Rulota-cort a viitorului a fost prezentată în cadrul ediției 2019 a Consumer Electronics Show din Las Vegas, cel mai mare salon de profil din lume, și utilizează cel mai avansat material respirabil și impermeabil din lume, care folosește tehnologia botezată „Nanospinning". Ideea a pornit de la conceptul BMW Gina Light Visionary din 2008, un fel de BMW Z4 cu o structură din aluminiu acoperită cu un material textil numit Spandex. Astfel, rulota Futurelight dispune de un șasiu ușor și o structură tubulară, în formă de cupolă geodezică, peste care a fost întinsă o țesătură hi-tech Futurelight, dezvoltată de North Face. Tehnologia „Nanospinning" creează orificii nanomatrice în membrană, permițând trecerea aerului și, în același timp, menținând o impermeabilitate totală.

Dacă rulota-cort va ajunge în producția de serie, rămâne de văzut. Însă materialul hi-tech Futurelight va fi disponibil pasionaților de aventură în condiții optime odată cu lansarea colecției de îmbrăcăminte de toamnă The North Face Fall 2019. N

TECHFLASH

Pantofii care își leagă singuri șireturile

Producătorul de echipament sportiv Nike a lansat un nou model de pantofi sport conectați, destinați jucătorilor și pasionaților de basket, care își leagă singuri șireturile. Modelul Nike Adapt BB folosește tehnologia „Adapt", lansată de Nike în 2016 și prezentă pe modelul Nike HyperAdapt 1.0, de exemplu, și un sistem pneumatic. Practic, „șireturile" sunt fixe, nu se leagă în niciun fel. Utilizatorul pune pantoful în picioare și, cu ajutorul unei aplicații de smartphone, se conectează și activează o pompă electrică. Nike Adapt BB se umflă imediat și fixează perfect piciorul.

Primul smartphone fără butoane și conectori

Meizu surprinde lumea smartphone-urilor cu primul aparat fără butoane, porturi sau alte găuri pentru conectare/încărcare/SIM. Meizu Zero dispune de o carcasă etanșă și ecran AMOLED de 5,99 inch, cu margini curbate. Sunetul este redat prin transformarea display-ului în difuzor, cu ajutorul unui inductor piezoelectric. Încărcarea se face exclusiv wireless, prin intermediul unui sistem „SupermCharge Wireless" de 18W. Iar în locul butoanelor laterale, Meizu Zero are suprafețe tactile cu răspuns haptic. Eliminarea cartelei SIM se datorează unui modul eSIM, înregistrat virtual de operatorul de telefonie.

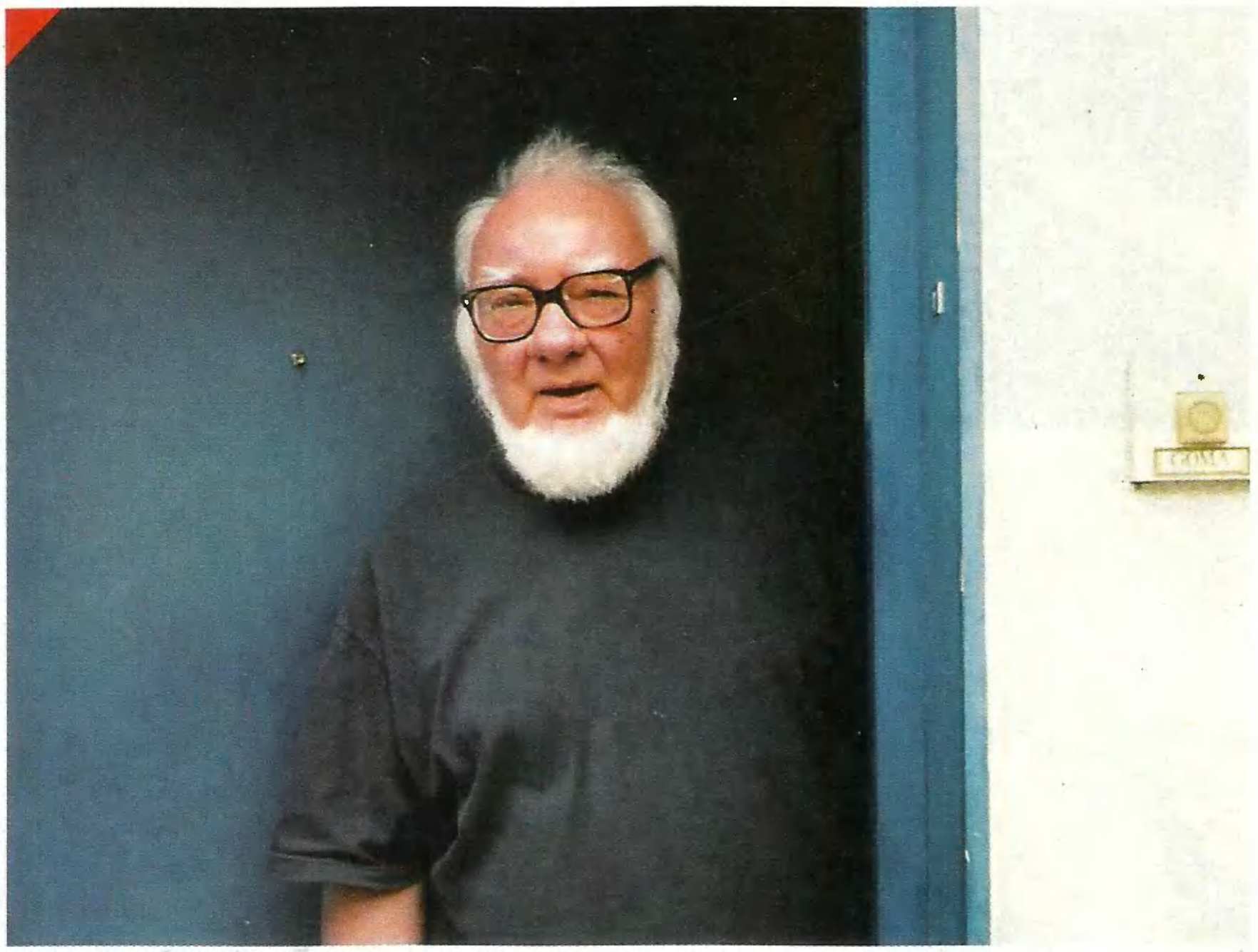

Disidența românească: „Mișcarea Goma"

9 FEBRUARIE 1977: POSTUL DE RADIO EUROPA LIBERĂ TRANSMITE scrisoarea prin care scriitorul disident Paul Goma se solidarizează cu protestatarii anti-comuniști ai Chartei '77 din Cehoslovacia.

„Mă declar solidar cu acțiunea voastră. Situația voastră este și a mea; situația Cehoslovaciei este – cu deosebiri nefundamentale – și a României. Trăim, supraviețuim în același Lagăr, în aceeași Biafra (capitală: Moscova). Sînt alături de voi, cehi, slovaci, unguri, polonezi, germani", este textul adresat de Paul Goma fondatorilor mișcării Charta '77, Václav Havel, Jan Patočka, Zdeněk Mlynář, Jiří Hájek și Pavel Kohout, care denunțau încălcarea drepturilor omului în Cehoslovacia.

În ianuarie 1977, la data redactării textului, Goma era interzis de la publicare de șapte ani. În februarie, Goma a mai făcut două scrisori: una, adresată dictatorului Nicolae Ceaușescu, cerându-i să se solidarizeze cu Cehoslovacia, iar cea de-a doua către participanții la Conferința de la Belgrad, care a fost semnată de încă șapte persoane în afara sa. Așa s-a născut „Mișcarea" Goma, disidența românească.

După 9 februarie 1977, numeroase ziare și posturi de radio occidentale iau legătura cu scriitorul, în ciuda șicanelor Securității, iar Ceaușescu ține un discurs violent împotriva „elementelor declasate și a trădătorilor de patrie". În aprilie, Goma este arestat, sub acuzațiile de „trădare de patrie" și „complot urmărind răsturnarea orânduirii de stat". Au loc numeroase proteste în străinătate, în care i se cere eliberarea. În noiembrie, este obligat să părăsească România, împreună cu familia. Va cere azil politic în Franța. În anii 2000, Goma a fost acuzat de negaționism.

8-14 FEBRUARIE

Prima lege a Armatei

12 februarie 1864: Parlamentul votează proiectul de lege pentru organizarea puterii armate în România. Legea a fost decretată abia la sfârșitul anului și prevedea înființarea unei armate permanente de 19.345 de oameni. La ea se adăugau batalioanele de grăniceri si escadroanele de dorobanți ce urmau să cuprindă 24.548 de oameni. Grănicerii erau dispuși pe linia Carpaților și a Dunării, iar dorobanții erau dispuși în toate districtele teritoriale existente. Ei se pregăteau în comunele lor cel puțin o dată la două săptămâni și se concentrau pentru manevre o dată pe an timp de o lună.

Inaugurarea Ateneului

14 februarie 1888: A fost inaugurat Ateneul Român. Fondurile au fost strânse prin subscripție publică, după faimosul apel „Dați un leu pentru Ateneu". Clădirea Ateneului Român a fost construită între 1886 și 1888, după planurile arhitectului francez Paul L. Albert Galleron. În 1895, după plecarea lui Galleron, lucrarea a fost continuată de arhitectul Leonida Negrescu care a executat aripa posterioară a clădirii, folosită mult timp ca pinacotecă. Clădirea a adăpostit expoziții, un cinematograf și o bibliotecă, pentru ca, după 1958, să devină sediul Filarmonicii „George Enescu".

Japonia atacă Rusia

9 februarie 1904: Flota japoneză atacă pe neașteptate fortăreața rusă Port-Arthur (azi, Lüshunkou, în R.P. Chineză). Japonezii au tras 16 torpile, din care doar trei și-au nimerit țintele, dar au lovit cele mai importante nave de luptă rusești, Retvizan și Tsesarevich. Războiul s-a încheiat în 1905, cu o înfrângere umilitoare pentru Rusia. Port-Arthur a fost cedat Japoniei, pentru 25 de ani. URSS și-a luat baza navală înapoi după Al Doilea Război Mondial, iar în 1950 a înapoiat-o Chinei comuniste.

Magic FM

always great music

magicfm.ro

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

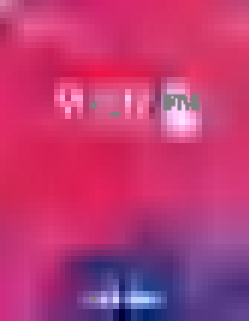

ABONEAZĂ-TE!

MODALITĂȚI DE ABONARE:

- Online, prin card, la www.newsweek.ro/abonamente
- Prin ordin de plată în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: 38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor
- La toate oficiile poștale
- La firmele de abonamente:
  - Manpress Distribution București
  - Calliope S.R.L. Ploiești
  - Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:
- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

PLATA SE VA EFECTUA PÂNĂ LA DATA DE 25 A LUNII ÎN CURS PENTRU CA LIVRAREA ABONAMENTULUI SĂ ÎNCEAPĂ DE LA DATA DE 1 A LUNII URMĂTOARE. DACĂ PLATA SE EFECTUEAZĂ DUPĂ DATA DE 25, DATA DE ÎNCEPUT A ABONAMENTULUI SE DECALEAZĂ CU O LUNĂ.

Talon de abonament

Newsweek ROMÂNIA

Nume, prenume .....
Str..... Nr....., Bl....., Sc....., Et....., Ap.....
Localitate ..... Județ / Sector .....
Cod poștal..... Telefon..... E-mail.....

Am achitat suma de ..... lei cu ordin de plata nr. ..... din data .....
către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal 38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna .....

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ❑ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

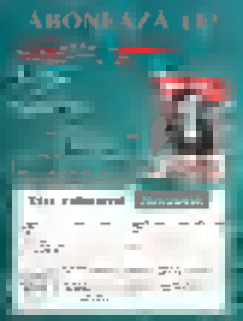
ABONEAZĂ-TE!

PAȘI PENTRU ABONARE

A) CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPARĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B) PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sectorul 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

REDUCERE de până la 20% față de prețul revistei la chioșc

Tip abonament	Perioada 1 lună	3 luni	6 luni	12 luni
PRINT (revista tipărită; acces parțial online; newsletter)		**139lei**	**259lei**	**499lei**
PRINT + DIGITAL (revista tipărită; acces total online, inclusiv arhivă; newsletter)		**169lei**	**319lei**	**619lei**
DIGITAL (acces total online,inclusiv arhivă; newsletter)	**18lei**	**49lei**	**89lei**	**169lei**

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă. Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele **0374.00.23.81 / 0374.00.23.82** sau prin e-mail, la adresa: **abonamente@newsweek.ro.**

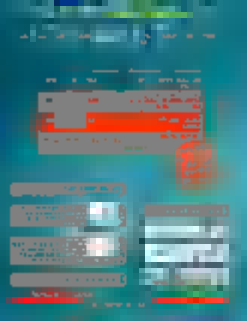

NERVO**CALMIN**® este gama completă cu ingrediente naturale
dedicată relaxării pe timp de zi
și somnului liniștit pe timp de noapte

Păstrează-ți cumpătul

Pentru somn liniștit

Echilibru între știință și natură

BIOFARM peste 95 de ani de tradiție și știință

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2026

AVENTURA

SCORPIONUL

COLECȚIA SFINX

fondată în 1895 bpt serie nouă

COLECȚIA SFINX